

Aktualno

Spodnje Podravje • Kam k maši in kam (še) ne

➔ Stran 3

Podravje

Domovi upokojencev • Prva srečanja po tako dolgem času so ganljiva

➔ Stran 5

Štajerski TEDNIK

Ptuj, petek, 8. maja 2020

Letnik LXXIII • št. 36 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,50 EUR**

Spodnje Podravje • Kako so zaživele gostilne in lokali v naših krajih

»Naj vprašam gosta, ali sedi z ženo ali ljubico?!«

Ta teden so delno zaživele nekatere z mizami in gosti razredčene terase gostincev tudi na Ormoškem. A za gostince, ki jih je karantena že tako močno prizadela, poslovanje ob vseh zahtevah pomeni bolj životarjenje, saj lahko sprejmejo precej manj gostov kot sicer. Prav zaradi vseh navodil so nekateri lokali kljub dovoljenju te dni še ostali zaprti, ne le na Ormoškem, ampak tudi drugod. Več na strani 2.

Aktualno

Žetale • Občani ogorčeni nad »sekret maskami«

➔ Stran 2

Podravje

Zavrč • Dvorec presenetil tudi domačine

➔ Stran 4

Politika

Sp. Podravje • Številni prvič zaprosili za izredno pomoč

➔ Stran 9

Ljudje in dogodki

Podravje • V primeru požara bi lahko ostali brez povrnjene škode

➔ Strani 10 in 11

Šport

Nogomet • Je skrb za zdravje igralcev res na prvem mestu?

➔ Stran 17

Foto: Črtomir Goznik

V središču •

Frizerji: večje gneče ni, navodila so neživljenska

➔ Strani 6 in 7

Aktualno •

Visoke globe za delodajalce, ki ne bi izplačali kriznega dodatka

➔ Stran 3

petkova
izdaja

AKCIJA ZA NOVE NAROČNIKE ŠTAJERSKEGA TEDNIKA!

Ob sklenitvi naročniškega razmerja v času od 31. marca do 24. junija boste lahko na morju **brezplačno** uživali vse sobote od 27. junija do 29. avgusta!

Več v notranjosti časopisa.

Štajerski TEDNIK

www.tednik.si

Ormoško • Kako so zaživele gostilne in lokali v naših krajih

»Naj vprašam gosta, ali sedi z ženo ali ljubico?!«

Ta teden so delno zaživele nekatere z mizami in gosti razredčene terase gostincev tudi na Ormoškem. A za gostince, ki jih je karantena že tako močno prizadela, poslovanje ob vseh zahtevah pomeni bolj životarjenje, saj lahko sprejmejo precej manj gostov. Prav zaradi vseh navodil so nekateri lokali kljub dovoljenju te dni še ostali zaprti.

Takoj v ponedeljek je svoja vrata odprla terasa Restavracija Center na Kerenčičevem trgu v Ormožu. Kot je povedala najemnica Ines, je bil prvi dan obisk zelo slab. Zabeležili so le približno 20 gostov, kar je precej manj od običajnega. Namesto sodelavcev, ki so običajno po službi popili kavo na njihovi terasi, so prišli bolj kot ne starejši prebivalci mesta. Tudi naslednji dan so na terasi, kjer imajo zaradi razdalj pol manj miz, bile zasedene komaj štiri. Pri vsaki je sedel le po en gost.

Pršenje z razkužilom, medtem ko ob sosednji mizi stranka pije kavo

Prijazna gostinka na pravi zagon še čaka in upa, da se bo to zgodilo čim prej. »Obisk je zelo slab, imamo precej manj gostov kot poprej. Upam, da bo v prihodnjih dneh boljše. Sicer ne vem, ali se nam bo sploh izplačalo delati. Vse skupaj pa še otežujejo omejitve, ki se jih moramo držati vsi; gostje in gostinčiči. Treba je skrbeti za naše zdravje, a nekateri ukrepi so zares neživljenjski. Kdo sem jaz, da bi prever-

Tako »zasedena« je bila terasa Restavracije Center na glavnem trgu v Ormožu v torek dopoldan.

jala svoje goste, ali sedijo za mizo ljudje iz istega gospodinjstva?! Če jih bom takole kontrolirala, bom še te goste izgubila. Pa na primer ukrep, da moramo vsako mizo, ki jo gostje zapustijo, razkužiti. Z razkužilom pršim po mizi, pri sosednji mizi pa gost pije kavo, medtem pa kapljice razkužila letijo vse pov-

prek ... Potem je tu še vsakokratno razkuževanje toaletnih prostorov ...«, še nadaljuje izkušena gostinka in dodaja, da ji vsi ti naloženi ukrepi vzamejo veliko časa.

Obisk odvisen od vremena

Posamezni gostje so ob našem obisku ob razmaknjenih mizah sedeli tudi na terasi bara pri OMV-jevi bencinski črpalki. Kot je povedala natakara, se gostje držijo ukrepov. »Bolj kot ne se tukaj vsi poznamo in vemo, kdo prihaja iz iste hiše. Stranke na to prijazno opozorimo in načeloma se tega držijo. Če ne prihajajo iz istega gospodinjstva, se posedejo vsak za svojo mizo in se pogovarjajo »na daleč«. Tudi z maskami ni nobenih težav, na to smo se že navadili. Lahko povem, da smo bili prvi dan odprtja zadovoljni z obiskom, saj je

bil zelo dober. Naslednji dan je bil nekoliko slabši, tako kot vreme. Sicer pa pričakujem, da bo terasa ob lepem vremenu zopet polna,« je optimistično dejala.

Nekateri z maskami tudi na terasi

Podobno je povedala tudi natakara Sandra iz bližnjega bara Caffè Malinca. Ob našem obisku sta bila na terasi gostilne zgolj dva gosta, a kot je dejala, je bil obisk dan prej, ko je bilo tudi vreme sončno, dober. Prišle so njihove redne stranke, ki so si po skoraj dveh mesecih privoščile prvo kavo na terasi lokala. Živahno je bilo ves dan. Opaža, da med gosti ni opaziti pretiranega strahu pred okužbo. Nekoliko bolj previdni so starejši, ki masko nosijo celo na terasi. Sna mejo si jo samo za hip, ko pijejo pijačo.

Od države še niti centa

V začetku tedna je ostala zaprta tudi Gostilna Prosnik. »Pogoji za zagon dejavnosti so prestrogi. Raje bi kopirali avstrijsko in nemško zakonodajo oz. njihovo pomoč gostincem in bi obdržali vsa delovna mesta. Še Hrvaška, ki jo imamo za slabšo od nas, je sprejela vrsto ukrepov za pomoč gostincem. Jaz sem do sedaj moral zaposlenim nakazati že dve plači, prihodka ni bilo, od države pa nisem prejel še niti centa. Sprašujem se, kako bo. Vsi ti pogoji so neživljenjski. Na eni strani so nekateri prestrogi, drugi pa premili. Kako naj goste, ki sedijo za isto mizo, sprašuješ, ali prihajajo iz iste hiše?! Tako se na primer z istim avtom pripeljejo delavci, ki ves delovnik preživijo skupaj, v gostilni pa se morajo posesti vsak za svojo mizo. Popolnoma nesmiselno! Vprašanje je tudi, kako bo s prometom. Če bo vreme grdo, tudi gostov ne bo. Že tako ali tako bo gostov veliko manj, saj jih bomo lahko na terasi sprejeli le okoli 20, naša gostilna pa ima z zaprtimi prostori skupno 150 sedežev. Gostilno bomo odprli bolj za to, da obdržimo stranke, da nam ne odidejo, s finančnega vidika pa ne vem, kako se nam bo izšlo. Vprašanje je tudi, kaj bo z delavci, ki so na čakanju. Za začetek bomo poklicali dva oz. tri zaposlene nazaj, ostali pa bodo še naprej na čakanju. Vse bo odvisno od prometa, odziva strank ...,« so sporočili.

Boj za preživetje bo težak, navodila neživljenjska

Ta čas pa še ni zaživila terasa gostinskega lokala Picerija ob parku, ki je ob mestnem bazenu. Kot je povedal najemnik Franc Škorjanec, bodo goste začeli sprejemati prihodnji teden. Te dni so se namreč pripravljali na odprtje, razmaknili so mize – na terasi bodo lahko sprejeli pol manj gostov. Treba je bilo nabaviti tudi maske in druga zaščitna sredstva. »Z vsemi temi omejitvami imamo veliko dela in dodatnih stroškov. Nekateri pogoji celo odbijajo goste. Ne vem, kako naj preverjamo, ali za mizo

sedijo člani iz istega gospodinjstva. Nimam pravice, da sprašujem in to preverjam. Naj vprašam gosta, ali je prišel z ženo ali ljubico?!« se namuzne Škorjanec, ki je zgrožen tudi nad vsemi zahtevami glede stredbe hrane.

Ob vsem tem je še poudaril, da so bili skoraj dva meseca brez dohodkov in da bo boj za preživetje težak. »Upam, da bodo vse te ukrepe nekoliko omilili in da bomo lahko čimprej zagnali novo kopalno sezono. Glede na to, da se najbrž letos številni ne bodo odpravili na morje, računamo na dober obisk, vprašanje pa je, kakšne omejitve bodo pri tej dejavnosti ...«

Monika Horvat

Za zdaj še zaprta terasa Picerije ob parku ob mestnem kopalšču

Žetale • Razdeljevanje različnih zaščitnih mask sprožilo veliko negotovanja

Občani ogorčeni nad »sekret maskami«

Zaščitne maske, ki bodo še nekaj časa naše zveste sopotnice, so sprožile val ogorčenja tudi med občani Žetal. Ti so namreč na dom prejeli različne tipe mask: eni medicinske, drugi razvpite maske iz papirčka in navadne gumice.

Na burne odzive občanov je odgovoril župan Anton Butolen in pojasnil, da ob začetku »koronakrize« enako kot drugje tudi v Žetalah niso razpolagali z zaščitnimi maskami. Nekaj so jih sčasoma pridobili od regijskega štaba Civilne zaščite in jih razdelili v skladu z navodili, nato pa so manjše število mask uspeli kupiti tudi sami po ceni 1,2 evra. »Glede na omejeno število smo maske dali v trgovino in pošto, del mask je ostal na občini. Evidence, kdo je masko dobil, nismo vodili.«

V drugi polovici aprila pa je Občina Žetale od regijskega štaba Civilne zaščite vendarle prejela večje število mask (800). Navodilo je bilo, da maske razdelijo občanom. »Žal je šlo za dva različna tipa mask. 300 mask je bilo tistih, ta pravih, 500 pa 'sekret mask', kot so jih poimenovali nekateri občani. Podobno kot na

Fotografija je simbolična.

večini občin smo bili tudi mi razočarani. Nekateri občine so maske vrnile, nam pa se to ni zdelo smiselno in smo jih v skladu z navodili razdelili. Žal sistema, kako 300 mask enega tipa in 500 mask drugega tipa razdeliti tako, da bodo vsi dobili enako, ne poznam.«

Za 10-minutni obisk trgovine je maska za 1,20 evra predraga

Dodal je, da obžaluje, če se je kdo zaradi tipa maske, ki jo je prejel, počutil manj ali več vrednega. »Nismo imeli nobenega namena delati razlik med ljudmi ali naselji. Po zagotovilih pristojnih sta oba tipa mask enakovredna glede zaščite. Druga zgodba sta uporabnost in videz. Je pa res, da imajo oboje, torej 'ta prave' in 'sekret maske', kot jih imenujete, nekaj skupnega

s toaletnim papirjem: oboje so za enkratno uporabo.« Župan je tudi opozoril, da s tem, ko isto masko uporabljamo ves mesec, sicer zadostimo predpisu, ogrožamo pa sebe in druge. »Je pa res, da je za 10-minutni obisk trgovine maska za 1,20 evra predrag strošek.«

Ob tem se je obregnil še ob ceno, ki jo je država plačala za t. i. maske iz papirja in gumice. »Država je bojda plačala 76 centov, pri Jagru dobite enak material za 11 centov. Res pa je, da morate sami narediti luknjico in vstaviti gumico. Pa Jager ni dobredelna družba in mora imeti pri tej ceni poslovni interes. Kolikšna je dejanska vrednost te maske, si lahko mislimo. Kdo se je okoristil s krizo in za koliko, verjetno ne bomo nikoli izvedeli. Frčalo bo perje, glave pa verjetno ne. To seveda ni stvar občine.«

Mojca Vtič

Spodnje Podravje • Kam k maši in kam (še) ne

Hajdinska cerkev ostaja zaprta

Po mesecu in pol so verniki ta teden ponovno lahko stopili v božji hram in sodelovali pri bogoslužju. A vse cerkve vrat še niso odprle. Med drugim so ostala zaprta vrata cerkve sv. Martina na Hajdini.

Foto: CG

Hajdinski župnik Marjan Fesl in njegov kaplan Primož Lorbek sta se odločila, da bosta cerkev sv. Martina predvidoma odprla v nedeljo, 17. maja. Medtem lahko verniki obrede njihovih svetih maš spremljajo na družabnem omrežju Facebook in kanalu Youtube.

Tamkajšnji župnik Marjan Fesl, ki je tudi naddekan ptujsko-ormoške naddekanije, se za odprtje cerkve še ni odločil. Povedal je, da se mu sproščanje ukrepov zdi preuranjeno in da je po njegovi oceni težko zagotoviti potrebno varnost za zaščito zdravja ljudi. »Ni problem odpreti, vprašanje je, kako za vse zagotoviti varne pogoje. V cerkev sme omejeno število vernikov. Ali naj tiste, za katere več ne bo prostora v cerkvi, pošljemo domov? Pričakujemo, da se bodo ukrepi dodatno sprostilijo po 15. maju, zato bomo vrata naše cerkve odprli v nedeljo, 17. maja. Problem je, kako cerkev prezračiti, vsa mesta, kjer verniki sedijo, razkužiti ... Ali večkratno razkuževanje ne bo morebiti poškodovalo inventarja – lesa in oblazinjenih klopi ... Veliko je odprtih vprašanj in tveganj. Ko bomo odprli vrata cerkve, bomo poskrbeli, da si bodo verniki pred vhom v cerkev razkužili roke. Zagotovljena bo varnostna razdalja. Če kdo ne bo imel maske, mu bomo tudi to zagotovili. Morda se bomo odločili za maše na prostem, če bo dovoljeno zbiranje večjega števila ljudi. Naprošamo, da se maš udeležujejo le povsem zdravi ljudje. Starejšim in kroničnim bolnikom svetujemo, naj bogoslužja spremljajo po televiziji, svetovnem spletu ali radiu,« je povedal župnik Fesl in spomnil, da sta skupaj s kaplanom Primožem Lorbkom v župniji sv. Martina že 12. marca začela prenašati bogoslužja po svetovnem spletu. Prenose bosta ohranila tudi v prihodnje, ker ranljivim skupinam ljudi vstop v cerkev za zdaj odsvetujejo.

Maše v vseh ptujskih cerkvah

Hajdinska cerkev je po zbranih podatkih verjetno ena izmed redkih, ki ostaja zaprta. Pater Milan Kos iz ptujске župnije sv. Petra in Pavla je dejal, da so cerkvena vrata odprli v ponedeljek, 4. maja. »Maše imamo v vseh štirih ptujskih cerkvah in po ustaljenem urniku. Prvi dnevi so bili bolj previdni, obisk cerkve je pričakovano skromnejši, kot je bil pred epidemijo.« Tudi vrata videmske cerkve sv. Vida, ki bo godoval prihodnji mesec, so že odprta. Pater Tarzicij Kolenko je povedal, da bogoslužja darujejo po ustaljenih terminih. Med tednom se je pri maši zbralo po deset ljudi. »Kako bo v nedeljo, pa bomo še videli. Nedeljsko mašo darujemo trikrat: ob 6.30, 8. in 10. uri.« Cerkevne duri je prav tako odprla veličastna bazilika Marije s plaščem na Ptujski Gori, enako večina drugih cerkva na območju Haloz, Ptujskega in Dravskega polja ter Slovenskih goric. Med drugim se lahko verniki bogoslužij udeležujejo v Markovcih, Gorišnici, Zavrču, Cirkulanah in še kje.

Nekaj osnovnih pravil

Svete maše po slovenskih cerkvah potekajo v skladu z navodili zdravstvene stroke. Verniki morajo biti na razdalji 1,5 metra, pred vhom v cerkev si je treba razkužiti roke, med mašo pa nositi zaščitno masko. Duhovnik maske med bogoslužjem ne nosi, razen ko daruje obhajilo. Tudi pobiralec darov je dolžan nositi masko. Na koru so lahko samo organist ali člani iste družine, celoten pevski zbor na koru ne sme biti. Po vsaki maši je treba cerkev temeljito prezračiti. Spovedovanje v spovednicah ali kabinetih ni dovoljeno.

Mojca Zemljarič

Foto: CG

Letošnjo pomlad si bodo verniki nedvomno zapomnili po tem, da so vrata cerkva za največji krščanski praznik, veliko noč, ostala zaprta.

Spodnje Podravje • Izplačilo kriznega dodatka v gospodarstvu ni vprašljivo

Manj državi in več delavcu – da bi tako ostalo tudi v prihodnje

Delavci v gospodarskem sektorju, ki so v času epidemije na delovnih mestih ali 100-odstotno opravljajo delo od doma ter njihova plača ne presega trikratnika minimalne plače, so v skladu z interventnim zakonom upravičeni do izplačila neobdavčenega mesečnega dodatka v višini 200 evrov. Obenem bo oz. je država delodajalce za delavce, ki v času epidemije delajo, oprostila plačila prispevkov za ZPIZ, kar pomeni, da jim izplačilo kriznega dodatka ne bo povzročalo dodatnih finančnih bremen. Izplačilo dodatka je za delodajalce zavezujoče, v nasprotnem primeru jih lahko doleti globa.

Živilski sektor je ves čas trajanja epidemije v polnem zagonu, zato so delavci upravičeni do izplačila dodatka. V podjetju Meso izdelki Žerak so povedali, da so skupno 4.000 evrov dodatka zaposlenim izplačali že za mesec marec, za april bo ta znesek okoli sedem tisočakov. Dodatek izplačujejo v višini 200 evrov neto. Direktor Marko Žerak je dejal, da bodo delavci dodatek prejeli tudi za mesec maj. Obenem je izrazil pričakovanje, da bi bilo smotno na ravni države v prihodnje razmisliti o podobnem principu: manj državi in več delavcu.

V Perutnini Ptuj so pojasnili, da se bodo držali zakona in krizni dodatek v znesku, kot je predpisan, za mesec marec in april izplačali. Zakonskim določbam bodo sledili tudi v Ptujskih pekarnah in slaščičarnah. Direktor Igor Ranfl je navedel, da nameravajo dodatek v višini 200 evrov za polne delovne ure izplačati za polovico marca, april in

Foto: CG

Na Pošti Slovenije so povedali, da bodo krizni dodatek izplačali v višini 200 evrov po delavcu za cel mesec dela. Če je delavec delal manj, pa sorazmerno nižji znesek. Enako bo veljalo za večino delavcev v različnih panogah, ki v času epidemije nemoteno delajo.

maj. Skupna višina izplačila za mesec april bo po besedah direktorja znašala okoli 15.000 evrov.

Foto: Marjan Dovečar

Tehnični direktor podjetja Mark Metal Dejan Radić opozarja: »Če poklekn gospodarstvo, tudi javna uprava ne bo imela za plače in država za javne transferje. Vsi skupaj bi se morali potruditi za čim hitrejši polni zagon življenja, kar pomeni tudi odprtje šol in vrtcev.«

Mark Metal: »Nad ukrepi države razočarani«

V podjetju Mark Metal bodo krizni dodatek delavcem izplačali, čeprav so razmere v podjetju ta čas zelo zahtevne. »Krizni dodatek smo in bomo izplačali vsem, ki delajo v času razglašene epidemije, čeprav se srečujemo s pomanjkanjem dela in naročil. Izplačila za april bodo skupno znesla okoli 15.000 evrov, za marec pa 8.000 evrov. To bo veljalo tudi za maj. Do zdaj smo še lahko sledili zakonu. Smo pa, milo rečeno, nad ukrepi države za pomoč gospodarstvu razočarani. Še zdaj se ne ve natančno, kako in koliko se bo za kaj namenilo, gledati pa bi morali že naprej in iskati rešitve. Sprva je delovalo obetavno, potem pa so se ukrepi zavlačevali in sestavljali tako, kot da se želimo okoristiti. Upamo, da se vsi zavedajo, kakšno agonijo preživljajo proizvodna podjetja zaradi ustavitve vsega čez noč. Zato je preveč enostavno govoriti samo o kriznem dodatku. V ozadju so naporna dogajanja, sestavljanje predlogov vladi, iskanje rešitev in pred nami je nedvomno težavno obdobje. Upamo, da se vsi tega zavedajo,« je poudaril tehnični direktor podjetja Dejan Radić.

Koliko za izplačilo dodatka v komunalnih podjetjih

Obe komunalni podjetji v regiji, ptujsko in ormoško, sta med epidemijo poslovali bolj kot ne moteno. Direktor KP Ptuj Janko Širec je pojasnil, da bodo za april za izplačilo dodatka na ravni podjetja namenili okoli 25.000 evrov. Enako načrtujejo za maj. V KP Ormož računajo, da bodo za izplačilo aprilskega dodatka namenili med 15.000 in 16.000 evrov. V obeh podjetjih bodo izplačali zakonsko predpisan in neobdavčen znesek 200 evrov neto, izračun pa je odvisen od števila dni, ko je delavec v službi. Dodatek bodo izplačali tudi za maj.

Talum: 350 evrov bruto, neto izplačila različna

Tudi večina kovinske industrije je ves čas epidemije v zagonu. Kidričevski Talum z okoli 1.300 zaposlenimi dela ves čas, s prilagojenim delovnim procesom. Delavcem, ki so zbrali celotni fond mesečnih ur, bodo izplačali 350 evrov bruto

mesečnega dodatka. Neto izplačila bodo zaradi različnih davčnih predpostavk, ki vplivajo na izračun plače, različna. Dodatek so izplačali za polovico marca, enako bo veljalo za april in glede na razmere računajo, da tudi še v maju.

Delavcem v Mercatorju dva dodatka

Iz Mercatorja so sporočili, da je uprava odločitev o izplačilu t. i. kriznega dodatka sodelavcem sprejela že pred uveljavitvijo interventnega zakona. »18. marca smo s sklepom uprave kot prvi in po naših informacijah tudi edini trgovec uvedli posebni dodatek v višini 30 % osnovne plače vsem zaposlenim v operativni dejavnosti za opravljeno delo v izrednih razmerah. Ta sklep velja do preklica oz. spremembe. Vsi zaposleni, ki izpolnjujejo z interventnim zakonom predvidene pogoje, bodo dobili tudi izplačilo dodatka po tem zakonu. Tako bo večina vseh zaposlenih v Mercatorju dobila dva dodatka; enega po sklepu Mercatorjeve uprave in enega v skladu z interventnim zakonom,« so navedli v Mercatorju.

Mojca Zemljarič

Globe za neizplačilo dodatka so visoke

Globe za kršitve 33. člena interventnega zakona, ki predpisuje izplačilo kriznega dodatka, so astronomsko visoke. »Če delodajalec ne izplača dodatka, ga lahko doleti globa v višini od 3.000 do 20.000 evrov. Če podjetje zaposluje manj kot deset delavcev, je predpisana višina globe za prekršek od 1.500 do 8.000 evrov. Z globo od 450 do 2.000 evrov se kaznuje odgovorna oseba delodajalca, z globo od 450 do 1.200 evrov pa delodajalec posameznik, če stori tovrstni prekršek,« so povedali na ministrstvu za delo.

Zavrč • Dvorec presenetil tudi domačine

Drevesa so že padla ...

Dolga leta je završki dvorec svojo veličastno podobo skrival za drevesi. V zadnjih aprilskih dneh so jih podrli, marsikomu pa je ob pogledu na haloški biser zastal dih. Kljub fasadi, ki je danes v nezavidljivem stanju, dvorec upravičeno vzbuja občudovanje.

„Da bo park res lahko služil svojemu namenu, moramo dokončno sanirati površino in urediti trato. Zasadili bomo grmovnice, ki so prvotno rasle v parku,“ je povedal župan Slavko Pravdič.

Sečnja je tudi razkrila, da je oporni zid na nekaterih mestih načel in bo zahteval posebno skrb, na kar so opozorili tudi predstavniki Zavoda za ohranjanje kulturne dediščine, ki so med prvomajskimi prazniki obiskali dvorec. Njihovo stališče do urejanja parka je predstavil Srečko Štajnbaher: „Odstranitev dreves bo omogočila boljše osonečevanje in s tem omogočila hitrejšo in redno osuševanje vlažnih zidov dvorca, ki so bili doslej v senci.“

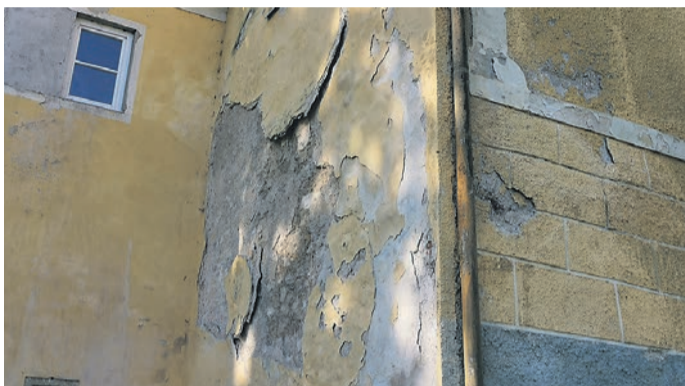

Foto: KG

„Odstranitev odpadajočega fasadnega ometa je nujna zaradi varnosti vseh, ki v njem bivajo ali se gibljejo v neposredni bližini gradu, saj obstaja realna nevarnost, da bo omet odpadel na večji površini,“ je opozoril Srečko Štajnbaher z Zavoda za ohranjanje kulturne dediščine.

Predstavniki zavoda ugotovili, da tri smreke še stojijo, kljub temu, da so bile označene za sečnjo. „Odstranitev je potrebna z vidika historičnosti vrtnoarhitekturne zasnove, pojavnosti objekta v širšem prostoru, saj zastirajo enega najlepših detajlov dvorca, nevarnosti, ki jo predstavljajo za objekt, in kvalitete posameznega drevesa za bodoče urejanje okolice,“ je pojasnil Štajnbaher. „Položaj teh dreves omogoča, da jih podrejo v času, ko se bodo urejali vrtovi,“ je pojasnil Pravdič.

Nujna sanacija ometa

Sedaj, ko je dvorec razkrit, so sledovi časa na njegovi površini še izrazitejši. Ob ogledu so strokovnjaki ugotovili nevarnost, ki preti obiskovalcem. Poleg tega pa je sanacija ometa nujna tudi zaradi preprečevanja nadaljnje škode na objektu. „Odstranitev cementnega obrzga podstavka gradu je potrebna zaradi škodljivega vpliva ometa za zidovje in s tem za celoten objekt. Cementni ometi namreč ne dovoljujejo izsuševanja vlage, ampak celo povečujejo dvig kapilarne vlage na višji nivo,“ je pojasnil Štajnbaher. O sanaciji ometa se bodo morali dogovoriti vsi lastniki. Poleg občine sta to še Stanovanjski sklad in Perutnina Ptuj. Zaenkrat še ni znano, ali in kdaj se bodo sestali, vendar verjamemo, da ni v interesu nobenega od lastnikov, da objekt propada.

Prihodnost odvisna od dogovora med lastniki

Predstavniki zavoda so se v Zavrču mudili predvsem z namenom, da ocenijo stanje dvorca in morebitno škodo, ki bi lahko bila nastala v času zadnjih potresov. Njihova ocena bo znana v prihodnjih dneh. „Dvorec je v celoti relativno stabilen, vendar potreben celovite statične analize. Za kvalitetno izdelavo projekta sanacije in izdelavo konservatorskega načrta je treba izdelati arhitekturni posnetek celotnega objekta,“ je dejal Štajnbaher in dodal: „Upamo, da bodo vsi lastniki našli skupni interes za ustrezno ureditev okolice gradu, v nadaljevanju pa uspeli dvorec obnoviti in mu najti ustrezne vsebine.“

Karmen Grnjak

Foto: KG

„Gradovi so po navadi imeli najlepše razglede, tudi naš ga ima, a žal ga dolgo nismo opazili. Čudovito grajsko pročelje, ki nas sedaj pozdravlja, nam kaže moč preteklosti. Vsak do sedaj skrit zid pripoveduje svojo zgodbo, le prisluhniti moramo. Kako navdušeni in ponosni smo lahko na svojo dediščino! Čas je, da naš grad rešimo pred propadanjem in vanj vnesemo vsebine. Imamo jih veliko, samo stopimo skupaj, jih povežimo in predstavimo,“ so sporočili iz Turističnega društva Zavrč.

Ptuj • Prometnovarnostna situacija ob Slovenjgoriški cesti

Namestili merilnike hitrosti in utrdili bankino

V mestni občini (MO) Ptuj je kar nekaj cestnih žuljev, ki kažejo na to, da ni ustrezno poskrbljeno za varnost najranljivejših skupin udeležencev v cestnem prometu. Največja težava je, ker je premalo pločnikov in kolesarskih poti. Tako otroci ob glavnih cestah, ki so prometno tudi precej obremenjene, kar po bankinah (ponekod še teh ni) pešačijo do zbirnih mest, kjer jih pobira šolski avtobus.

Eno izmed žarišč, kjer je šolska pot zelo nevarna, je glavna državna cesta skozi Novo vas pri Ptuj, iz Ptuja proti Destrniku. Na nevarnost, ki jo predstavlja cesta, smo v naših člankih že večkrat opozorili. Pločnike in kolesarsko stezo ob tej cesti so gradili že leta in leta nazaj, v času, ko je Ptuj vodil župan Štefan Čelan. A so jih zgradili le deloma, saj lastniki zemljišč ob cesti niso bili pripravljeno odstopiti zemlje, da bi se pločnik in kolesarska steza zgradila v celoti. Drugi razlog, zakaj je vse skupaj zastalo, pa je najbrž tudi pomanjkanje denarja. Ekipa Štajerskega tednika se je pred letom dni na lastne oči prepričala, kakšna nevarnost preti na otroke, ki ob Slovenjgoriški cesti pešačijo do najbližjega avtobusnega postajališča. O tem smo tudi poročali v posebni reportaži. Otroci so pešačili po ozki bankini, ki jo je preraščala gosta trava. Primernejše bi bilo reči, da so gazili po travi, ki se spomladi še posebej hitro razraščča.

Starši otroke sami vozili v šolo

Ker starši svojih otrok ob tej nevarni cesti niso upali napotiti do postajališča, kjer jih pobira šolski avtobus, so se raje medsebojno uskladjali in jih v šolo vozili sami. Združili so se tudi v civilni iniciativo, ki jo vodi Danijel Planec. Lani, ko smo pripravljali reportažo, je Planec dejal, da ima dva šoloobve-

Foto: CG

Fotografija, posneta v maju 2019: pešačenje po gosti travi do avtobusnega postajališča

zna otroka in da si ne želi, da bi bili zaradi nevarne ceste primorani biti šolski prevoznik vseh devet letnjunega šolanja na osnovni šoli.

Rešitev je jasna: ob cesti je treba zgraditi pločnik in kolesarsko stezo. Na MO Ptuj so že nekajkrat pojasnili, da bi oboje urejali po tem, ko bodo območje opremili s kanalizacijo. To je sicer res smiselno, a čas medtem neusmiljeno teče.

Čakališče: dva stebrička in tabla

Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI), ki upravlja z državnimi cestami, med drugim s Slovenjgoriško, je to pomlad na pobudo MO Ptuj za izboljšanje prometne varnosti otrok ob tej cesti izved-

Foto: CG

Prostor, kjer otroci ob glavni cesti čakajo, da pripelje šolski avtobus, so to pomlad označili z dvema stebričkoma in tablo.

la nekaj kratkoročnih varnostnih ukrepov. Namestili so dva prikazovalnika hitrosti, z mletim asfaltom nasuli, utrdili in razširili bankino ob cesti, uredili so tudi čakališče za šolski avtobus. Čakališče označujejo dva kovinska stebrička in tabla z označbo za šolski avtobus. Za vse naštetje je DRSI plačala 34.000 evrov, dela je izvedlo Cestno podjetje Ptuj. Na DRSI so dodali, da se na bodoči trajni in dolgoročni izboljšavi prometnovarnostne situacije ob Slovenjgoriški cesti vendarle nekaj premika. Za en odsek pločnika in kolesarske steze (700 metrov) bodo v prihodnje naročili izdelavo projektne dokumentacije,

letos naj bi se z lastniki poskušali dogovoriti o odkupu zemljišč. Novelirali bodo tudi dokumentacijo za pločnik od Rogoznice proti Novi vasi. »Po prejemu in pregledu novelirane projektne dokumentacije bomo začeli nadaljnje postopke skladno z razpoložljivimi finančnimi sredstvi,« so povedali na DRSI.

Za pojasnilo, kdaj si je ob Slovenjgoriški cesti moč obetati dolgoročno rešitev, smo zaprosili tudi MO Ptuj. Povedali so, da je urejanje prometnovarnostne situacije odvisno od državnih načrtov, lokalna skupnost pa si za celovito ureditev prizadeva že dolgo časa.

Mojca Zemljarič

Kidričevo • Bodoča obvoznica

Ta mesec naj bi izbrali izvajalca

Direkcija RS za infrastrukturo (DRSI) bo predvidoma ta mesec odločila, kateri izmed prijavljenih izvajalcev bo gradil novo kidričevsko obvoznico.

Kot smo poročali, je na razpis za izvedbo del prispelo sedem ponudb v vrednosti od 8,2 do 11,3 milijona evrov. Ocena projektantov je sicer bila, da bi gradnja obvoznice veljala blizu 15 milijonov evrov. »Javno naročilo za izvedbo gradbenih del obvoznice Kidričevo poteka. Odločitev o izbiri izvajalca bomo predvidoma sprejeli v prvi polovici maja, nakar bo treba še

Foto: MZ

počakati na pravomočnost odločitve,« so povedali na DRSI.

Dolžina nove cestne povezave bo štiri kilometre, v prvi vrsti bo služila kot dovozna cesta za industrijsko cono. V sklopu projekta se bo uredilo še nekaj vzporedne cestne in komunalne infrastrukture, namenjene predvsem lokalnemu prebivalstvu.

MZ

Ptuj • Hidrološko poročilo in njegova recenzija za novo naselje

Ob predvidenih rešitvah velika verjetnost poplav v Ulici Jožefe Lacko

Na podlagi sklepov sestanka s krajanji Nove vasi na temo načrtov za izgradnjo novega naselja, je občina v zadnjih mesecih sprožila kar nekaj postopkov. Med drugim so naročili recenzijo hidrološke presoje, ki je ugotavljala, ali je v elaboratu zasnovan primeren koncept meteorne kanalizacije. Ta je pokazala, da bi voda po izgradnji novih stavb ob doslej predvidenih rešitvah zelo verjetno zalivala objekte.

Hidrološko hidravlično presojo za območje Nova vas pri Ptujju je decembra 2015 izdelalo podjetje VPR Grega Uratnik, s. p. Odgovorni projektant Bojan Zupanc je rezultate novembra lani predstavljal mestnemu svetu in zagotavljal, da so upoštevali vse dejavnike, ki vplivajo na meteorno kanalizacijo na obravnavanem območju. Odgovornega projektanta so najeli investitorji, ki želijo na tem območju graditi 50 hiš. Pomisleke, da bo po izgradnji novega naselja ponikanje velik problem, je kategorično zavrnil.

Povsem drugačno mnenje pa je izrazil svetnik Rajko Fajt, ki je na takratni seji dejal, da bi vso vodo tega območja lahko zadržale ponikalnice: „Ljudje, ki tam živimo, vemo, kaj pomenijo nalivi za to območje. V grabi, kjer je predvidena ponikalnica, voda stoji.“ Dodal je še, da je prejšnji lastnik zemljišča, kjer naj bi se gradilo, na njem namensko naredil terase, saj mu je sicer voda odnašala zemlino. Zupanc je sicer večkrat ponovil, da so zadeve pripravljene strokovno, celo nadstandardno, v skladu s smernicami OPPN in predlogi soglasjedajalcev.

Stroka proti stroki: ali je poročilo odvisno zgolj od naročnikovih želja?

Da zadrževalniki za meteorne vode niso idealna rešitev, so krajanji vztrajno ponavljali tudi na no-

Sodeč po recenzijem poročilu bi bila verjetnost poplav ob doslej predvideni rešitvi velika.

vembrskem sestanku s predstavnik občine. Predstavili so konkretne izkušnje z deročo vodo na tem bregu. Županja Nuška Gajšek jim je obljubila, da se bo izdelala nova recenzija hidrološke presoje za to območje, ki pa je v veliki meri potrdila kritike krajanov. Pomisleki Tomaža Hojnika, ki je podpisan pod recenzijo, so številni. Med drugim navaja, da v dokumentaciji ni navedeno, na kakšno povratno dobo in kako se odvodnjavajo posamezne parcele: „V primeru ponikanja je potrebno preučiti vplive na stabil-

nost pobočja oz. objektov. Peščeni melji so občutljivi na spiranje. Glede na to, da so objekti podkleteni in da je območje v naklonu približno 20 %, je velika verjetnost zatekanja vode v kleti ali pritličja, predvsem pri objektih nižje na pobočju.“

Zato svetuje, da se pri načrtovanju pozornost posveti arhitektonskim ukrepom (robniki, ograje, nakloni, višinska lokacija kletnih oken in vhodnih vrat itd.), s čimer se lahko prepreči poplavljanje s padavinsko vodo.

„Zaradi urbanizacije okrog 3 ha površin se bo povečal površinski odtok. Pričakovati je približno dvakrat večjo količino odтока z območja nove poselitve glede na obstoječe stanje. Voda bo odtekala po pobočju do stičišča Slovenskogoriške ceste, Svržnjakove in Ulice Jožefe Lackove, zato je treba je predvideti izravnalne ukrepe, ki bodo preprečili negativne vplive posega,« je še zapisano v novi recenziji. Zanimivo pa je, na kakšen način se tovrstne študije pripravljajo. Tudi županja priznava, da de-

Foto: CG

Kaj bo pokazal nalivalni preizkus

Po naročilu ptujske občine je bil ta teden na območju, ki se navezuje na Ulico Jožefe Lacko in na katerem želijo investitorji graditi novo ptujsko naselje, izveden napovedan nalivalni preizkus. Naročen je bil zaradi trditev stanovalcev, da so na tem območju velike težave s ponikanjem vode in da bi njih gradnja novega naselja le še poglobila.

»S tem smo želeli preveriti, kakšna je sposobnost zemljine glede ponikanja meteornih voda v tem območju,« so pojasnili na MO Ptuj. Pridobili so si soglasje lastnice zemljišča, Marije Ljubec, naročnik in plačnik izvedbe pa je občina. Kot pravijo, bodo ti rezultati bistveni za nadaljnje odločitve, povezane s tem območjem.

Izvajalec, podjetje GPROCUM iz Maribora, je v torek zvrtil vrtino globoko kar 14 metrov, dan kasneje pa se je pričel preizkus. Gasilci so pripeljali vodo in jo nalili v vrtino. Še prej so vanjo namestili posebno sondo, ki je elektronsko beležila podatke o hitrosti ponikanja vode skozi posamezne plasti zemljine. „Posebna sonda, ki je v vrtini, v časovnih intervalih avtomatsko odčitava in shranjuje podatke o nivoju vode,“ so postopek pojasnili na ptujski občini.

Izvajalec je preizkus hitrosti in količin ponikanja vode ponovil večkrat. „Tako pridobljene podatke morajo zdaj obdelati in na njihovi osnovi izrisati grafe, ki prikazujejo hitrost ponikanja vode. Ti rezultati bodo služili tudi kot izhodišče za potrebne spremembe OPPN.“ Na občini so potrdili, da je v primeru, če bodo rezultati preizkusa slabi, možno, da bodo spremenili tudi faznost gradnje.

jansko ni bilo določeno, kaj je treba upoštevati, zato s pravnega vidika ni s prvo študijo nič narobe. Bo pa zdaj izdelana nova študija, ki bo morala slediti očitno zahtevnejšim smernicam iz recenzije.

Kak zadrževalnik več, kakšna parcela manj ...

Županja je, glede na nove ugotovitve, dejala, da bo moral investitor predloge upoštevati, kar pa bi lahko podražilo investicijo: „Recenzi-

jo smo naročili, ker so stanovalci opozarjali, da je tu velika poplavna ogroženost, saj ponikanje ni dobro urejeno. Projektanti so izdelali hidrološke izračune samo za odvodnjavanje ceste in so predvideli, da bodo ostalo ljudje sami urejali pri svojih hišah. Narediti moramo prelivni preizkus, projektanti pa bodo morali predvideti reševanje. Verjetno tudi za ceno kake parcele manj, da bodo naredili kak dodatni zadrževalnik.“

Dženana Kmetec

Ormož, Ptuj • Po dveh mesecih izolacije spet obiski v domovih upokoencev

Prva srečanja po tako dolgem času so ganljiva

V Centru za starejše občane Ormož, kjer doslej niso zabeležili nobene okužbe s koronavirusom, so od srede zopet dovoljeni obiski, a ob predhodni najavi in zunaj stavbe. Prve obiskovalce so sprejeli že v sredo. V enotah Doma upokoencev Ptuj pa so obiske, seveda prav tako ob vseh previdnostnih ukrepih, sprostili v četrtek.

Srečanja so bila naravnost ganljiva: »Gre za zelo čustvena srečanja. Našim stanovalcem in tudi njihovim svojcem to zares ogromno pomeni. Ob ustrezni varnostni razdalji si pokažejo sliko, si kaj preberejo. Vsi smo veseli, da lahko zopet omogočamo obiske, a moramo biti ob tem previdni ter upoštevati vse pogoje. Svojci to razumejo in se vseh navodil držijo, saj se zavedajo tveganja,« je povedala direktorica ormoškega CSO Janja Jurkovič.

Obiske bodo uvajali postopoma. Za zdaj lahko potekajo samo zunaj stavbe, na prostem. »Obiske smo organizirali v skladu s smernicami, ki nam jih je posredovalo pristojno ministrstvo. Možni so samo po predhodni najavi in dogovoru. Omejeni so časovno, na obisk pa lahko pride le ena zdrava oseba,« je pojasnila protokol. Pred obiskom je

treba podpisati tudi izjavo o zdravstvenem stanju, ter izjavo, da so seznanjeni z ukrepi in navodili. Obiskovalci morajo ves čas nositi zaščitno masko, si razkuževati roke, s stanovalci se ne smejo rokovati, objemati, poljubljati ipd.

Po njenih besedah bodo postopoma začeli obiske znotraj stav-

be, tudi po sobah, kjer bodo prav tako veljali posebni pogoji glede zaščitne opreme, razkuževanja, prezračevanja in nadzora. V preteklih tednih so se v CSO zelo trudili, da so ohranili zdrave stanovalce in se obvarovali pred okužbo, zato si takšno stanje želijo tudi v prihodnje. Čeprav je interes za obiske pre-

cejšen, pa te zaenkrat odsvetujejo svojcem nepokretnih stanovalcev. »Svojci kličejo, a ostajamo previdni. Pri nepokretnih stanovalcih svojce pozivamo, naj vendarle z obiskom počakajo še kak teden, kar razumejo in se tega zavedajo. Ne nazadnje si tudi oni želijo, da ohranimo tako ugodno stanje brez okužbe.«

Kako na obisk k svojcem v enotah ptujskega Doma upokoencev

Po natančno dveh mesecih izolacije se tudi v enotah Doma upokoencev življenje previdno in počasi vrača v stare tirnice. »Odlučitev, sprejeta v začetku marca, je bila težka, a se je izkazala za pravilno. Zelo uspešno smo se ubranili virusa in upamo, da tako tudi ostane,« pravi direktorica Doma upokoencev Ptuj Jožica Šemničkova.

Vse enote so v četrtek odprle vrata za obiskovalce, a pod določenimi pogoji; obiski bodo možni le ob predhodni najavi, število obiskovalcev je omejeno. »Virus je še zmeraj prisoten, previdni bomo tudi v prihodnje, a glede na trenutno stanje je prav, da jim omogo-

čimo tudi stik z zunanjim svetom,« dodaja direktorica.

Ptujski dom upokoencev se je v vseh svojih petih enotah uspešno ubranil vdora virusa, in da bi tako ostalo, so pred odprtjem pripravili jasna navodila oz. protokol. Nikaikor si namreč ne želijo scenarijev, kot smo jim bili priča v domovih v Šmarju pri Jelšah in Ljutomeru. Strogi higienski predpisi in skrajna previdnost bodo osnovna vodila, obisk je treba najaviti socialni delavki telefonsko ali po elektronski pošti, kontakti pa so objavljeni na vhodnih vratih vseh enot doma. »Obiske bomo skladno s priporočili razporedili v dopoldanskem in popoldanskem času, namenjeni so le najožjim družinskim članom. Vsak obiskovalec mora podati pisno izjavo, da je zdrav. Osebe obiskovalcu tudi izmeri temperaturo in ga spremlja do določene točke srečanja,« je protokol pojasnila Šemničkova.

V ponedeljek pa bodo začeli ponovno izvajati storitve fizioterapije, masaže, kozmetične in pedikerske storitve za zunanje uporabnike. Tudi za te bo izdelan in objavljen natančen protokol za izvajanje.

Dženana Kmetec, Monika Horvat

Foto: CG

Podravje • Tudi Destrničani imajo svojo afero zaščitnih mask

»Očitno bi morali nositi maske tudi čez oči«

Plemenita pobuda o šivanju pralnih zaščitnih mask za soobčane se je na Destrniku izrodila v že znano obračunavanje političnih nasprotnikov, v katerem vsaka stran drugi očita laži in zavajanje.

Foto: SD

Plemenita pobuda šivanja zaščitnih mask se je na Destrniku izrodila v že znano obračunavanje političnih nasprotnikov.

Najprej spomnimo, kako se je zgodba z zaščitnimi maskami začela. Da bi prostovoljke v prvi vrsti za starejše občane šivale pralne maske, je predlagal svetnik in predsednik destrniškega društva upokojencev Branko Goričan, se povezal s člani lokalne organizacije Rdečega križa in prostovoljnimi gasilci iz Desencev, k pobudi pa so pristopili tudi štirje neodvisni svetniki: Matej Sužnik, Elizabeta Fras, Anton Žampa in Branko Horvat. Akcija je bila uspešna, maske sešite in razdeljene med občane, vse drugo pa je stvar interpretacij.

Kot je povedal Branko Horvat, naj bi k sodelovanju in pomoči pri nabavi materiala za maske pozvali tudi župana Franca Pukšiča, vendar se ta pozivu ni odzval, saj da občina nima denarja, občanom pa je že predala po pet kilogramov moke. Pukšič je to izjavo kategorično zavrnil, češ da gre za neresnične, nekorektno in celo žaljive trditve, saj naj bi predlagal, da se o sodelovanju občine v akciji pogovori s predsednico destrniškega Rdečega križa Majdo Petrič, a ga nato sploh ni poklicala. Trdi, da je pobudnikom akcije ponudil tiskanje navodil, ki bi jih priložili zaščitnim maskam, občina pa bi donirala tudi vse potrebne ovojnice, v katerih bi maske občanom dostavljali na dom. Obenem je okrcal člane PGD Desenci in RK Destrnik, ker naj bi v njihovih prostorih ostalo še nekaj moke, ki jo je župan sicer delil med občane; predlagal je, da se preostanek dostavi socialno najšibkejšim, a se to naj ne bi zgodilo.

Župan, ki ne mara samoiniciative?

»Nihče ni tako velik, da ne bi kdaj potreboval pomoči, in nihče ni tako majhen, da je ne bi mogel kdaj nuditi, smo misel kralja Salomona zapisali na ovojnic, v kateri je bila zaščitna maska, ki je razburila našega župana Pukšiča. Očitno se z zapisano mislijo ne strinja, saj je verjetno edini župan, ki mu ni po volji, da smo občani sami organizirali akcijo šivanja zaščitnih mask. Drugi župani tovrstne akcije občanov pozdravljajo in podpirajo na različne načine, naš pa žali in omalovažuje člane društev RK, PGD Desenci, sku-

pino nepovezanih svetnikov in celo društvo upokojencev, ki v tej akciji ni neposredno sodelovalo kot društvo,« so ogorčeni akterji akcije šivanja mask, ki jih je še posebej zbudla Pukšičeva izjava, da te krize nekateri ne prenašajo najbolj pozitivno, kar lahko »privede do posledic napačnega razmišljanja.«

»Je napačno naše razmišljanje, da je prav, če si medsebojno pomagamo in se organiziramo, predvsem pa povežemo v skrbi za bližnjega?« se v imenu skupine sprašuje Branko Horvat. »Edino, kar je napačno v tem primeru, je županovo interpretiranje naše akcije v javnosti, saj nas žali ter prikazuje kot zdrarharje in političkante, čeprav so bili k sodelovanju preko Facebooka in osebno povabljeni vsi, nikogar nismo vprašali, čigav je. Da se nismo šli politike, pove dejstvo, da je prav opozicijski svetnik Goričan prvi poklical župana in ga pozval k sodelovanju. Podoben klic je dobil župan tudi od predsednice RK, oba pa sta bila deležna odgovora, da občina nima denarja. Je pa pri tem ponudil ovojnice v skupni vrednosti pet evrov. Zato smo bili toliko bolj ogorčeni, ko je župan čez nekaj dni našel denar, da je v vsa gospodinjstva po pošti poslal maske za enkratno uporabo s priloženim barvnim letakom.«

V bistvu ne gre za maske

Pobudnike akcije je poleg tega prizadelo županovo pisanje po družbenih omrežjih, v katerem je podvomil o upoštevanju previdnosti pri izdelavi in dostavi mask, kakor tudi njegov očitek, da je v prostorih desenskih gasilcev še vedno veliko nerazdeljene moke. »Tam ni niti kilograma moke, kar župan dobro ve. Gasilci PGD Desenci zmeraj izvedemo vse naloge, ki jih dobimo bodisi od njega bodisi od Civilne zaščite, pa naj gre za moko, raznos zvezkov in barvic za otroke ali razkuževanje javnih prostorov. Sicer pa tu sploh niso pomembne maske, moka ali kaj drugega, edina testna akcija občanov pozdravljajo in podpirajo na različne načine, naš pa žali in omalovažuje člane društev RK, PGD Desenci, sku-

zahvale deležni zgolj blatenja v javnosti. Zato je naše drugačno razmišljanje in dejanja tudi označil za napačna. Da ne bi videli, kaj se dogaja, bi morali na Destrniku očitno nositi maske tudi čez oči.«

Franc Pukšič pa odgovarja, da pomiluje vse, ki so se v časih epidemije odločili za žaljenje tistih, ki v občini delajo pošteno že vse od leta 1993: »Kot župan sem zelo ponosen na odprta človeška srca in čut do sočloveka, ki vlada v naši občini. Moja zahvala je bila vedno in za vsakogar na mestu. Zadnji napad si razlagam kot krik nemoči in subjektiven primer izražanja hudobije. Posledica tega je, da te polresnice in izmišljotine žvečimo in žvečimo v nedogled.«

Širjenje zlobne energije

»Naj ponovim, kar sem že jasno povedal: po pogovoru z Goričanom in predstavniki CZ sem Petričevi, predsednici RK Destrnik, ponudil pomoč, podporo in sodelovanje s kuvertami in pisnimi navodili za uporabo mask. Način, kako so se lotili šivanja mask, je bil v nasprotju s sprejetimi vladnimi uredbami, predvsem pa tvegan za zdravje. Moja dolžnost je, da se kot župan lotim treznega razmišljanja o tem, kaj se dogaja in kaj je dobro za ljudi. Ravno zato je treba delovati razsodno ter opozarjati na posledice. Predsednica RK mi je po izidu obeh člankov v Štajerskem tedniku povedala, da dva podpisana svetnika sploh nista sodelovala pri izdelavi mask, torej sta pristopila le zaradi žaljenja mojega imena, hkrati pa je pri Horvatu protestirala, ker je v zgodbo potegnil še Rdeči križ. Za odlično opravljanje njihovega dela bi se rad še enkrat zahvalil vsem gasilcem in poveljnikom PGD Destrnik in PGD Desenci, ki zmeraj znova dokazujejo, da še obstajajo dobri ljudje na svetu. Žal pa nekateri med njimi ne opravljajo zgolj svojih nalog, ampak delajo škodo in širijo svojo zlobno energijo,« še pravi Pukšič in dodaja, da stroški tiskanja letakov z navodili za uporabo zaščitne maske in velikonočna čestitka, ki mu jih med drugim očitajo, niso šli v breme občinskega proračuna.

Senka Dreu

Podravje • Frizerji brez večjega povpraševanja in z neživljenjski

Večje gneče ni, siva ekonomija delo pod vizirjem pa je

Čeprav so frizerski saloni po več tednih znova odprli vrata, frizerka Mojca Prepričana je, da zato, ker je v času karantene cvetelo nelegalno friziranje, ob vsem tem še opozarjajo na prestroga in neživljenjska navodila, ki ot...

»Tako, ko sem slišala v medijih novico, da frizerji ponovno odpirajo svoje salone, sem poklicala svojo frizerko, kajti pričakovala sem, da bo velik naval, saj so bili saloni tako dolgo zaprti,« je v ponedeljek dopoldan razlagala gospa, ki je kot prva rezervirala termin pri frizerki Mojci Šalamun v Ormožu.

Saloni zaprti, ljudje »sfrizirani«

Izkušena lastnica frizerskega salona Mojca nam je povedala, da je po ponovnem odprtju tudi sama pričakovala veliko povpraševanje strank po frizerskih storitvah, a se to ni zgodilo. V začetku tedna se je naročilo kakih deset strank, termin je bilo mogoče dobiti celo v tem prvem tednu. Večje zasedenosti tako v prvih dneh za zdaj ni opazila. »Imam poklicno deformacijo: v tem času, ko so bili saloni zaprti, sem v Ormožu opazovala ljudi, kako urejene frizure imajo. Večina jih je bila sfriziranih, postrizenih, razen le redkih. Siva ekonomija je v tem času cvetela. Tisti, ki delajo na črno, so sedaj imeli še več dela, saj tako ali tako nimajo ničesar izgubiti,« je razočarana, a iskreno dejala Mojca in nadaljevala, da so nekateri tudi sami poprijeli za aparate za striženje las in se postrigli. Zaradi vsega tega tudi v prihodnjih dneh večje gneče ne pričakuje. Sicer pa je Mojca tako kot številni drugi frizerji in stranke komaj čakala, da se saloni zopet odprejo in da lahko znova poprime za glavnik in škarje ter poskrbi za lepo urejene pričeske.

Obvezna oprema frizerja sta poleg škarjic še maska in vizir, ki močno otežujeta delo.

Friziranje z masko in vizirjem pri 30 stopinjah Celzija?!

Po slabih dveh mesecih zaprtih vrat je tudi v Majšperku mogoče ponovno slišati zvok fena in škarjic. »Priznam, da po tolikšem času malo izgubiš grif, tako da sem potreboval

za prve frizure kakšno minutko več,« je povedal znani frizer Tomaž Galun, ki mu je prvi dan odprtja skoraj pregorel telefon. »Do sredine maja imam zasedene že vse termine,« je dejal. A zasedenosti ne gre pripisati zgolj povečanemu povpraševanju zaradi dvomesečne odsotnosti. »Predpisano je, da je lahko na 20 m² naenkrat le ena stranka, razen če gre za otro-

Številne pripombe na sprejeta higienska priporočila

V Sekciji kozmetikov in Sekciji frizerjev pri OZS sprejemajo številne pripombe na sprejeta higienska priporočila za izvajanje kozmetičnih in frizerskih storitev med epidemijo.

Med drugim predlagajo, da naj bosta vizir in zaščitna očala le kot priporočilo, tako kot v drugih državah. Frizerji opozarjajo, da je delo z vizirjem in masko ali zaščitnimi očali in kirurško masko nemogoče izvajati, saj se očala in vizir rosijo. »Prav tako je pod vizirjem in zaščitnimi očali zelo vroče, ob tem vonj od barvanja las pride neposredno pod masko in očala, kar škoduje očem. Veliko frizerjev in kozmetikov ima dodatno tudi očala z dioptrijo, pri katerih se težave samo še stopnjujejo,« poudarjajo v OZS.

Pristojne tudi pozivajo, da imajo pri postavljanju zahtev v mislih predvsem to, da se že ves čas stroge karantene te storitve opravljajo po domovih in se bodo ob zelo strogih pogojih ob odprtju salonov po domovih tudi nadaljevale: »Ni pošteno, da morajo zdaj tisti, ki odprejo uradno in izdajajo račune, delati v neživljenjskih pogojih z masko in vizirjem, medtem ko se bo delo po zasebnih domovih nadaljevalo brez zaščite, razkuževanja in podobno.« **SS**

Frizerka Zdenka Mlinarič iz Bukovcev

kimi navodili za delo

Ekonomija je cvetela, ne izjemno težko

ca Šalamun v Ormožu večjega navala stranka v teh prvih dneh ni opazila. nje v okviru sive ekonomije. Podobno so tudi izkušnje drugih frizerjev, ki zbujejo njihovo delo.

FOTO: Mojca Vtič

ka, takrat je dovoljeno spremstvo starša, salon je velik 30 m². Ne želim tvegati kazni. A to pomeni slabšo izkoriščenost časa in s tem tudi manj prihodkov. Pred to omejitvijo sem med barvanjem stranke lahko naredil še kakšno moško frizuro, sedaj to ni mogoče. Ob tem si moram po vsaki stranki vzeti vsaj 10-minutni odmor, da salon temeljito prezračim, razku-

žim orodje in vse površine, s katerimi je bila stranka v stiku,« je novo realnost opisal majšperški frizer. Med ukrepi, ki naj bi preprečevali širjenja virusa, so še ogrinjala za enkratno uporabo in obvezna zaščitna maska za stranke in frizerja, slednji mora biti opremljen še z vizirjem. »Danes imamo 22 stopinj Celzija, ko jih bo 30, ne bomo mogli tako delati.«

Foto: MZ

Cena mask s 5 na 50 €

Ob tem pa ne gre spregledati dodatnih stroškov, ki so z vsemi priporočili, ki jih morajo upoštevati, nastali. »50 mask je pred krizo stalo 4,90 evra, pa so dobavitelji kljub temu imeli v tej ceni všteto še maržo zase, sedaj se cena takšnega števila mask giblje med 40 in 50 evrov. Ob tem bi si moral masko menjati vsaki dve uri,« je opozoril, a dodal, da tega stroška ne všteta v ceno strankam. Si pa morajo stranke masko zase prnesti s seboj. Omejen naj bi bil tudi pogovor s stranko, čeprav je znano, da obisk frizerja mnogim poleg urejene pričeske pomeni še mini psihoterapevtsko seanso. »Priporočilo NIJZ je, da bi se čim manj pogovarjali. Ob vseh pravilih in priporočilih tako obisk frizerja spominja na ambulanto obravnavo,« je dejal Galun. Čeprav so bili frizerski saloni od sredine marca zaprti, pa se je na marsikateri glavi v tem času bohotila nova frizura. »Siva ekonomija je bila, je in bo, tega ne bomo mogli preprečiti,« je komentiral tudi majšperški frizer.

Z vizirjem nad očali je nemogoče delati

Tudi Zdenka Mlinarič iz Bukovcev je v začetku tedna ponovno odprla vrata svojega frizerskega salona. Pri delu upošteva vsa navodila, kot jih zapovedujejo predpisi. Ker nosi očala, je zanjo delo z vezirjem zelo naporeno. »Predstavljajte si: maska čez usta in nos, dioptrijska očala in čez vse to še vizir. Že tako ali tako se skozi vizir zelo slabo vidi, očala se mi rosijo ... Frizer mora imeti med delom izostren pogled, tako pri striženju kot pri barvanju. Pod to opremo so pogoji za delo skoraj nemogoči. Po petih ali desetih minutah dela se mi začne vse rositi, ostajam brez zraka. Nekajkrat se je zgodilo, da sem šla ven po zrak, ker sem postala omočična,« je povedala Mlinaričeva, ki je sicer zadovoljna, da je lahko ponovno odprla vrata salona in se srečala s svojimi strankami.

»Prvi delovni dan po mesec in pol trajajoči izolaciji je bil prav zanimiv. Občutek je bil, kot da bi šla prvič na zmenek (smeh). Tako sem se ga veselila, ga pričakovala z nekimi lepimi občutki ... Tudi stranke so že očitno nestrpno pričakovale, da se vrnem na delo. Vse po vrsti so prihajale nekoliko prej, kot so bile naročene. Te dni je bila kar gneča, delala sem med 10 in 12 ur dnevno. Stranke spoštujejo vsa navodila, ki so predpisana in so zelo potrpežljive. Res je, da me maska na obrazu stranke nekoliko ovira pri striženju ali barvanju, a se znajdemo in jo začasno z medicinskim trakom zalepimo po robu obraza.«

Mojca Vtič, Monika Horvat, Mojca Zemljarič

Foto: MH

Frizerka Mojca Šalamun, sicer tudi predsednica ormoške območne obrtno-podjetniške zbornice, zmaguje z glavo ob po njenem mnenju prestogih in neživiljenjskih navodilih za delo frizerjev.

Kje je ostala zdrava kmečka pamet

Frizerka Mojca Šalamun, ki je sicer tudi predsednica Območne obrtno-podjetniške zbornice Ormož, ob veselju, da so lahko ponovno odprli salone, upravičeno negoduje nad zelo strogimi in pretiranimi navodili za delo, ki jim jih je naložil NIJZ. Sama med delom uporablja zaščitno masko in zaščitna očala, a kot je povedala, je delo zelo zamudno in oteženo, ne predstavlja pa si, kako bi delala z vizirjem.

»Nihče si ne predstavlja, kako težko je delati z zaščitnimi očali in zaščitno masko. Delo je zelo oteženo, ker morajo stranke prav tako ves čas nositi masko. Zaradi teh gumic in trakov je še posebej težko striči okrog ušes. Če s frizerskimi škarjami zarežem v gumico, so škarje, ki stanejo od 400 evrov naprej, uničene. V salonu se razen stranke, ki jo friziram, ne sme zadrževati nihče. Na dan lahko sfriziram okoli pet oseb, kajti po odhodu vsake stranke in pred prihodom druge moram razkužiti stole, vse orodje, glavnike, škarje, fene, blagajniški pult in druge delovne površine ter prostor prezračiti. Stranke si tako naročam s 15-minutnim premorom, da medtem postorim vse zahtevano. Glede na to, da so frizerski saloni poznani po že vzpostavljeni dobri higieniški praksi, se mi vsa ta navodila zdijo pretirana. Treba je skrbeti za zdravje vseh nas, mene in mojih strank, a z ukrepi, ki bodo življenjski. Mislim pa, da so z nekaterimi stvarmi, predvsem z vizirjem, pretiravali. Stroke niso povprašali po mnenju, temveč naredili po svoje, s tem pa povzročili veliko zmedo in še otežili delo,« je poudarila in dodala, da ob vseh teh ukrepih ne bi smeli pozabiti na zdravo kmečko pamet.

O nelojalni konkurenci

Na nelojalno konkurenco so in še vedno opozarjajo v sekciji frizerjev Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije.

»V času epidemije posebej opozarjamo vse, ki opravljajo storitve na domovih, da s tem ne samo nelegalno opravljajo dejavnost, ampak predvsem ogrožajo svoje zdravje in zdravje drugih. Zato Sekcija frizerjev in sekcija kozmetikov apelirata na vse, da naj ne uporabljajo frizerskih in kozmetičnih storitev na črno in po domovih.«

Foto: dreamstime/M24

Slovenija • Pripombe na koronapomoč za kmete

Upoštevanje specifičnosti kmetijske dejavnosti

Po pregledu obeh osnutkov zakonov v okviru koronapaketa, s katerima bo država reševala posledice epidemije covid-19 in ki sta že v zakonodajni proceduri, na KGZS predlagajo kar nekaj sprememb.

Foto: SD

Na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije so se pri dopolnitvah zakona o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije in omilitev njenih posledic za državljanje in gospodarstvo osredotočili na tri amandmaje. Prvi se nanaša na ukrepe skupne kmetijske politike in dohodninsko osnovo, kjer predlagajo, da se izplačila iz naslova skupne kmetijske politike, da bi se izognili dvojni obdavčitvi, upoštevajo v dohodninski osnovi za leto 2021.

Z drugim predlaganim amandmajem bi zagotovili pravico do svobodne odločitve vsakega posameznika, da uveljavi tisto izmed zakonsko določenih pomoči, za katero sam oceni, da je zanj najbolj smotrna. Trenutno predlagana ureditev namreč določa, da vsi tisti kmetje, ki so že vložili izjavo za temeljni dohodek, avtomatično izpadejo iz upravičenja do sektorske pomoči. Ker kmetje vnaprej ne morejo vedeti, katera oblika pomoči bo zanje najprimernejša, se jim s predlaganim amandmajem dopušča možnost, da si tudi potem, ko so že oddali zahtevek za temeljni dohodek, premislijo in zahtevajo sektorsko pomoč.

Tretji amandma se nanaša na finančno pomoč za vzpostavitev tekoče kmetijske proizvodnje v sektorju vinogradništva, zelenjadarstva in sadjarstva, kjer zbornica predlaga pavšalna nadomestila, ki bodo omogočila pokrivanje visokih stroškov tekoče proizvodnje.

K predlogu zakona o zagotovitvi dodatne likvidnosti gospodarstvu za omilitev posledic epidemije covid-19 pa so na Kmetijsko-gozdarski zbornici Slovenije predlagali amandma, s katerim želijo doseči, da subjekti ukrepa dodatne likvidnosti v gospodarstvu postanejo tudi nosilci kmetijskih gospodarstev, ki so zdaj prezrti. »Zakonodajalcu želimo pojasniti, da pri opravljanju kmetijske dejavnosti veljajo nekatere specifičnosti, ki jih je treba upoštevati tudi v primeru opredelitve pogojev, ki jih mora izpolnjevati kreditojemalec za pridobitev bančnega kredita s poroštvom RS. Obvezno dokazovanje z računovodskimi izkazi v primeru kmetijske dejavnosti namreč ni primerno, saj bi bil s tem del nosilcev kmetijskih gospodarstev po krivici izvzet iz nabora upravičenih subjektov,« so prepričani na KGZS. **Senka Dreu**

Slovenija • Prihaja nova kampanja

Ekološko in lokalno je idealno

Kmetijsko ministrstvo je maja zagnalo dvomesečno kampanjo *Ekološko in lokalno je idealno*. Namen je ozaveščanje širše javnosti o lokalni ekološki hrani, o tem, kako je pridelana, predelana in kaj potrošniku zagotavlja zeleni znak za ekološko živilo ter podpora slovenskih ekoloških pridelovalcev in predelovalcev.

Poleg informiranja o ekoloških živilih bo ministrstvo z oglasi ponovno spomnilo tudi na znak izbrana kakovost - Slovenija, ki označuje v Sloveniji pridelana in predelana živila. Kot so povzeli, je ekološka hrana označena z zelenim znakom za ekološka živila. Pripis kmetijstvo Slovenija pa je še dodatna informacija kupcu, da gre za lokalni ekološki proizvod. Proizvajalec lahko svoja ekološka živila označuje na osnovi veljavnega certifikata.

V Sloveniji se ekološki način pridelave povečuje. Po podatkih ministrstva je bilo lani v ekološko kontrolo vključenih 5,5 odstotka vseh kmetij. Dostop do lokalnih ekoloških živil je omogočen na vse več lokacijah ter se s tržnic in prodaje na kmetijah širi tudi v ostale specializirane prodajalne in večje trgovske centre. **sta**

Foto: gov.si

Slovenija, Podravje • Tudi kmetijstvo po epidemiji čakajo spremembe

Hrana bo še vedno držala »vrečo pokonci«

Ukrepi za zajezitev covid-19 so krepko posegli tudi na področje kmetijstva, zato se bo moral kmet v prihodnje, če bo hotel preživeti, prilagoditi novim razmeram: na eni strani digitalizaciji, na drugi pa sodelovanju med kmeti, panogami in organizacijami, ki kmete zastopajo.

»Še več. Medtem ko namreč danes še vedno vsak čuva svoj vrtiček in pazi, da mu konkurenca ne prekriža načrtov, bomo že jutri morali zares stopiti skupaj,« je prepričan kmetijski svetovalec Vinko Merzel, ko beseda nanese o slovenskem kmetijstvu med epidemijo in po njej. A da ne gre za nič takega, česar človeštvo še ne bi doživelo, saj se je skozi zgodovino zvrstilo že mnogo podobnih preizkušenj. »Kljub temu pa ima trenutna nekaj posebnosti. Število Zemljanov se naglo bliža osmim milijardam, svet pa je medtem postal ena sama globalno povezana vas. Razviti svet v bistvu ne pozna več vojn in pomanjkanja; kar je bilo včeraj luksuz, je danes že pravica slehernega. A znova se je pokazalo, da je prihodnost nepredvidljiva. Seveda bomo živeli še naprej, le da bo bolj jasno, kaj res potrebujemo in česa ne, kaj je potreba in kaj privilegij. Kakorkoli se bo že svet vrtil naprej, še naprej ostaja, da je namreč naša prva in najpomembnejša potreba hrana.«

Kriza kot nova priložnost

Globalizacija je pokazala svojo šibko plat, pravi, prva poročila o vplivu epidemije na trgovanje s kmetijskimi pridelki pa so šla v smer, da odkupne cene padajo, da je trgovanje z mlekom ogroženo in odkup mesa stoji, kar je posledica zapor in ustavljenega javnega življenja. »Trgovine z najnujnejšim živilskim blagom so doživele stampedo in dajale vtis venezuelskega vsakdana. Toda kmalu so nekateri potrošniki ugotovili ali pa se spomnili, da hrana vendarle ne zraste na policah super-, vele- in hipertrgovin. Ker telefon in internet hvala bogu še vedno delujeta, so se obrnili neposredno na kmeta in tako končno dobili tisto, kar smo jim ves čas obljubljali: domače, slovensko. Drži, da je kriza zmeraj tudi priložnost, da kaj obrnemo na boljše ali začnemo na novo. Primer nauka iz krize pred desetletjem je iz sektorja priraje mleka, ko je nizka odkupna cena številne rejce prepričala, da so se bodisi začeli ukvarjati s predelavo mleka bodisi postavili mlekamate, se povezali z javnimi zavodi ali poiskali druge načine neposredne prodaje. Družinske kmetije je to pahnilo v razvoj v gospodarsko vitalna družinska podjetja, s čimer so si zagotovile obstoj, potrošnik pa je dobil najkakovostnejša živila in široko izbiro izdelkov za pošteno ceno.«

Brez izvoznega obrata z govejim mesom

V trenutni situaciji so gospodinjstva skoraj edini porabnik živil, kar je, kot pravi Merzel, priložnost za vzpostavitev neposrednega stika s potrošnikom, ki bo kmetu lahko

Foto: SD

Epidemija covid-19 nas je spomnila, da hrana ne zraste na trgovskih policah, ampak jo pridelajo kmetje.

ostal zvest tudi po koncu koronakrize, in sicer za vsakdanja živila, kot so jajca, moka, meso in zelenjava, ter za končne izdelke, kot so klobase, salame, domače testenine, vložena zelenjava, sadje, vino ...

»Kupec z dobro izkušnjo se bo z veseljem vrnil in bo za hrano, ki bo s to krizo dobila na veljavi, pripravljen odšteti več. Pogoj za zvestobo pa je nesporna kakovost, lojalnost, medsebojno zaupanje; vrline, ki jih vsi pričakujemo, znati pa jih moramo tudi dati. Zato kmetu še posebej v teh časih ne sme priti na misel zloraba zaupanja s prodajo nekakovostne ali kako drugače neprimerne hrane, sprevrženo pa je tudi napihovanje cen na račun krize.«

Kot primer dobre prakse so se izkazale kmetije s priraje mleka, ki so se že v preteklosti preusmerile v predelavo mleka, še posebej v minulih tednih pa je postalo jasno, kako šibki smo v Sloveniji pri ponudbi svežega mesa. »Področje ponudbe svežega mesa je pri nas zakonsko dobro urejeno, tudi z vidika potencialnega predelovalca. Pokazala pa se je zevajoča rak rana

slovenske živilske industrije, ki ne premore izvoznega obrata z govejim mesom. Zaenkrat smo še na nivoju, ko zmoremo prodati le zelo kakovostno živino in kupiti poceni meso dvomljivo slovesa. Delo za vse, da po korona epidemiji, naredimo 'zdravniški pregled' pri naši živilskopredelovalni industriji.«

Povezovanje – spregledan ključ do uspeha

Zagotovo pa je epidemija potrdila vsemogočnost medmrežja, saj lahko preko spleta kupimo tako rekoč vse in sklenemo skoraj vsak posel. Spletne trgovine cvetijo ne le zaradi lagodnosti, ki nam jo ponuja brezgotovinsko plačevanje, ampak tudi zaradi varnosti pred okužbami z virusi. V teh dneh je dobro obiskana platforma KGZS Kupujmo domače, pa tudi druge podobne strani. »Ne glede na možnost individualne prodaje in popolne neodvisnosti kmeta pri prodaji na tak način pa svetujemo rabo povezanih omrežij in spletišč mnogih kmetij, ki naredijo pestro

ponudbo in boljšo konkurenčnost. Povezovanje je žal pogosto spregledan ključ do uspeha, sodelovanje med kmetijami z enako ali različno ponudbo je konkurenčna prednost, ne pa grožnja.«

Na to, kako bomo kot družba cenili osnovne dobrine po krizi, imajo kmetje posreden, a pomemben vpliv, ki ga lahko še povečajo, če z osebnim stikom zgradijo zaupanje, je sklenil Merzel. »Eno je gotovo, da je namreč hrana tista, ki bo zmeraj držala 'vrečo pokonci'. Zato si nikoli, posebno pa v tem občutljivem času, ne smemo dovoliti prehranskih afer ali početij, ki bi vzbujala nezaupanje. Kriza tudi ne more biti izgovor za izogibanje zakonodaji, ki ureja kmetijstvo in okolje. Ljudje morajo vedeti, da za njimi stoji kmet, ki še vedno pred njihovimi očmi prideluje varno hrano, in to ne glede na bolezen, ne glede na to, da deluje v tovarni na prostem z vsemi tegobami ranjene narave, kot so pozeba, suša, toča ... Da je ta kmet, ki svoje priraje ni preselil v kraje s poceni delovno silo, še vedno tu.«

Senka Dreu

Foto: Breda Dušič Gornik

Podravje • Stiske odpuščenih, čakajočih na delo in samozaposlenih

Številni prvič zaprosili za izredno pomoč

Posledice epidemije in z njo povezanih ukrepov so vidne tudi v socialnem položaju. Na Centru za socialno delo Spodnje Podravje zaznavajo porast vlog za izredno denarno socialno pomoč oseb, ki so v času epidemije ostale brez službe, so bile na čakanju na delo od doma ali so samozaposlene. Med njimi je precej takih, ki so za pomoč zaprosile prvič.

Številni so zaradi korone ostali brez službe oz. se jim je močno zmanjšal prihodek in so se znašli v stiski. Kot opažajo na CSD Spodnje Podravje, je še posebej v aprilu med prosilci za izredno denarno pomoč precej takšnih, ki doslej še nikoli niso vložili vloge.

Skupno število prejetih vlog za izredno denarno pomoč sicer v primerjavi z enakim obdobjem lani bistveno ne odstopa, tako v ptujski kot v ormoški enoti so jih prejeli približno enako. Razlika med lanskimi in letošnjimi vlogami pa je v razlogu za materialno stisko. V tem času jih namreč prejemo predvsem zaradi posledic ukrepov za zajezitev koronavirusa. »V zadnjem obdobju (marec, april) beležimo porast vlog oseb, ki so jih prizadeli ukrepi za zajezitev pandemije in so ostali brez službe ali so bili na čakanju na delo od doma ali so oz. so bili samozaposleni. Ker so ostali brez dohodka ali se je njihov dohodek zmanjšal, so zaprosili za izredno denarno socialno pomoč

Število vloženih vlog za izredno denarno socialno pomoč

	Enota Ptuj	Enota Ormož
Januar 2019	350	90
Februar 2019	304	62
Marec 2019	292	78
Januar 2020	404	80
Februar 2020	298	69
Marec 2020	305	67

Vir: CSD Spodnje Podravje

Foto: Dreamstime/M24

za premostitev trenutne materialne stiske,« je razložil direktor Miran Kerin.

Na Ptujem prizadete zlasti družine s šolajočimi otroki, na Ormoškem samske osebe

Na ptujski enoti so marca in aprila prejeli skupaj okoli 458 vlog za izredno pomoč, od tega se jih kar 122 navezuje na posledice zaradi ukrepov za zajezitev epidemije. Slednje so v glavnem podali vlagatelji, ki imajo družine, predvsem s šolajočimi otroki. Na enoti Ormož pa je za izredno pomoč zaprosilo 132 prosilcev, med temi so prevladovali samske osebe. Ljudje vlagajo vloge zlasti za nakup kurjave in poplačilo zapadlih položnic.

Po besedah direktorja se lahko zgodi, da se bodo v prihodnje materialne stiske ljudi še povečale. »Če se bodo ukrepi nadaljevali v enakem obsegu, predvidevamo, da se bo socialno-ekonomsko stanje pri ljudeh slabšalo in s tem se bodo povečevale tudi njihove

osebne stiske. V drugi polovici aprila namreč opažamo porast vlog,« ob tem dodaja.

Kot sicer opaža, pa kljub obvestilu, da bodo vloge za izredno in denarno socialno pomoč avtomatično podaljšane, in kljub omejitvi gibanja še vedno veliko ljudi prihaja do vrat centra, tam pa vloge oddajo osebno v poštni nabiralnik.

Več klicev tudi zaradi potrebe po pogovoru

Povečano povpraševanje po paketih po besedah Kerina zaznavajo tudi na Rdečem križu in Karitasu, s katerima je CSD redno v stiku. V času karantene pa opažajo tudi vse več klicev ljudi, ki potrebujejo pomiritev: »V obeh enotah se je zelo

Foto: Profimedia/M24

Najvišji možni znesek izredne denarne pomoči 5.500 evrov

Izredna denarna socialna pomoč je namenjena za kritje izrednih stroškov, ki so vezani na preživljanje in jih z lastnim dohodkom ali dohodkom družine ni mogoče pokriti. Prav tako je namenjena v primeru, če se oseba ali družina iz razlogov, na katere ni imela vpliva, znajde v položaju materialne ogroženosti.

Trenutna situacija zaradi izrednih ukrepov, povezanih s covidom-19, kot je prenehanje zaposlitve in nižji prihodki ob obstoječi zaposlitvi, so take okoliščine, na katere posameznik oziroma družina ni imela vpliva. Pomoč se dodeli v obliki enkratnega zneska ali za določeno obdobje. Višina znaša največ 402 evra na mesec za samsko brezposelno osebo ali največ 607 evrov za samsko delovno aktivno osebo ter 1.106 evrov za družino (na primer za štiričlansko družino z dvema šoloobveznima otrokoma in starši brez zaposlitve). Skupni najvišji znesek v celem koledarskem letu, če seveda posameznik izpolnjuje pogoje, je 2.010 evrov za samsko delovno neaktivno osebo ali največ 5.530 evrov za družino (npr. štiričlanska družina z dvema šoloobveznima otrokoma in brez zaposlitve), pri čemer se lahko trikratnik izplačila dodeli le ob potresu, poplavi, požaru, ujmi, drugih naravnih nesrečah in višji sili, dvakratnik pa za npr. poračun elektrike, ogrevanje in podobno, vendar ne za poplačilo dolgov.

Po prejetju izredne socialne pomoči je upravičenec dolžan predložiti dokazilo o namenski porabi v 45 dneh po prejetju pomoči oziroma najkasneje ob vložitvi nove vloge, če jo vloži pred potekom 30 dni. Pomoč je treba porabiti v 30 dneh od prejema.

V času sedanjih izrednih razmer roki za porabo sredstev in dokazovanje namenske porabe izredne denarne socialne pomoči ne tečejo oziroma začnejo znova teči z dnem razglasitve prenehanja teh razmer.

povečalo število telefonskih klicev. Posamezniki so poleg vprašanj, ki so se navezovala na socialne transferje, kazali potrebo po pogovoru, v katerem so navajali občutek osa-

mljenosti, anksioznosti, napetosti med člani družine ... Da bi pomirili ljudi, smo opravili številne razbremenilne pogovore.«

Monika Horvat

Spodnje Podravje, Slovenija • Koliko denarja država občinam namenja iz dohodnine

Ljubljani 141 milijonov evrov, Mariboru tretjina tega zneska

Vlada je v okviru drugega protikriznega paketa slovenske občine razveselila z novico, da jim bo iz državnega proračuna namenila debelejši kos finančne pogače.

Z zvišanjem povprečnin z dosedanjih 589 na 624 evrov po glavi občina bo vseh 212 slovenskih občin od države skupno prejelo 73 milijonov evrov več denarja. Na ministrstvu za finance so povedali, da bodo višje povprečnine izplačane za celotno koledarsko leto, torej že od 1. januarja 2020 naprej. Poročila za nazaj bodo občine prejele v zadnjem tednu letošnjega maja. Za primerjavo: lani je ministrstvo za finance vsem slovenskim občinam izplačalo 1,2 milijarde evrov povprečnin. Letos bo ta znesek višji.

Ptuj, Slovenj Gradec in Murska Sobota na repu

Povprečnina občinam se med drugim izračunava na podlagi dohodnine, ki jo plačujejo občani, in števila prebivalcev v lokalni skupnosti, na ta izračuna pa se izvedejo še različne finančne korekcije oziroma izravnave. V Spodnjem Podravju največ denarja iz dohodnine prejme mestna občina (MO) Ptuj,

kar je logično, saj je največja in ima v regiji največ prebivalcev. Lani je za MO Ptuj ta prihodek znašal 12,2 milijona evrov. V primerjavi s sosednjimi sestrskimi mestnimi občinami po državi – teh je 11 – je Ptuj v družbi občin na repu izplačil, enako pa

tudi občini Murska Sobota in Slovenj Gradec, ki sta lani prejeli vsak po okoli deset milijonov evrov. Ptuj, Murska Sobota in Slovenj Gradec iz dohodnine ne prejmejo niti 10 odstotkov zneska, ki se ga, denimo, namenja Ljubljani (141 mi-

lijonov evrov v letu 2019). Drugo največje slovensko mesto, prestolnica Podravja, se lahko v primerjavi s financiranjem glavnega mesta dobesedno skrije: Mariboru se namenja skoraj dve tretjini manj denarja kot Ljubljani; v 2019 je to

bilo 55 milijonov evrov. V primerjavi s Ptujem več denarja prejmejo še mestne občine Kranj (30 milijonov evrov), Koper (27), Celje (26), Velenje in Nova Gorica (po 17) ter Novo mesto (20,5 milijona evrov).

Ptuj prekašajo tudi nekatere slovenske podeželske občine

Več denarja iz dohodnine v primerjavi s Ptujem prejmejo tudi nekatere občine, ki nimajo statusa mestne občine, med njimi Brežice z nakazili v vrednosti blizu 15 milijonov evrov, Domžale (19 milijonov evrov), Kamnik in Krško (16,5), Slovenska Bistrica (15,6) in Škofja Loka (13 milijonov evrov). Zanimivi so še podatki, da iz državnega proračuna skoraj enake zneske dohodnine kot Ptuj prejmejo manjši podeželski kraji ali kraji s statusom trgov, recimo Ajdovščina, Jesenice, Radovljica, Sevnica, Šentjur in Žalec.

Mojca Zemljarič

Foto: M24

Slovenska Bistrica je lani v primerjavi s Ptujem prejela dobre tri milijone evrov več denarja iz dohodnine. Podatki o izplačani dohodnini med drugim predstavljajo ekonomsko moč območja.

Prihodki občin Spodnjega Podravja iz državnega proračuna – dohodnina 2019

Občina	Znesek (mio €)
Ptuj	12,2
Ormož	7,8
Kidričevo	3,8
Videm	3,7
Majšperk	2,8
Markovci	2,4
Gorišnica	2,3
Hajdina	2,2
Destriak	1,6
Dornava	1,6
Cirkulane	1,6
Juršinci	1,5
Sv. Tomaž	1,5
Podlehnik	1,4
Središče ob Dravi	1,3
Zavrč	1
Žetale	1
Trnovska vas	0,9
Sv. Andraž	0,8

Vir: MF

Slovenija • Svetovni dan varnosti in zdravja pri delu

Varnost in zdravje pri delu rešujeta življenja

Spopadanje s koronavirusom zahteva tudi spremembe v ravnanju pri zagotavljanju varnosti in zdravja pri delu. V slovenski Zbornici varnosti in zdravja pri delu so ob letošnjem svetovnem dnevu varnosti in zdravja pri delu (28. aprilu) tako še posebej izpostavili vsebino izjav o varnosti z oceno tveganja: ali te res identificirajo tveganja in vsebujejo ukrepe za preprečitev in širjenje okužb z virusi, kot je covid-19, in nekatera druga tveganja, ki so posledica te pandemije.

Izjavo o varnosti z oceno tveganja mora po zakonu o varnosti in zdravju pri delu sprejeti vsak delodajalec. Med najbolj ogroženimi zaposlenimi za okužbo s covid-19 so zaposleni v zdravstvu, negovalno osebje, zaposleni v domovih za starejše, reševalci, osebje civilne zaščite, policisti, gasilci, zaposleni v trgovinski dejavnosti oz. vsi, ki imajo zaradi narave dela vsakodnevno stik z ljudmi ali delo opravljajo v večjih skupinah.

V Zbornici varnosti in zdravja pri delu posebej opozarjajo, da je treba ukrepe za obvladovanje okužbe vedno prilagoditi posebnostim vsake od izpostavljenih skupin delavcev, četudi se tveganju okužbe s covidom-19 na delovnih mestih ni mogoče izogniti. Na podlagi epidemiološkega anketiranja obolelih je NIJZ – Center za nalezljive bolezni izpostavil osem najpogostejših delovnih mest, na katerih so zaposleni oboleli z okužbo s covidom-19 (medicinska sestra, pisarniški referent, zdravnik, delavec, negovalec, strežnica, učiteljica, prodajalec), in dejavnosti, v katerih so delali zaposleni s to okužbo (podjetja,

Foto: Črtomir Goznik

Največ obolelih s koronavirusom je med medicinskimi sestrami.

domovi starejših, bolnišnice, trgovine, osnovne šole, samostojni podjetnik, javna uprava, veterinarski zavodi). Pri okužbi s covidom-19 se ne glede na sprejete številne preventivne ukrepe pojavlja tudi izrazito psihosocialno tveganje, saj izredne razmere, kot je tokratna

pandemija, za ljudi in zaposlene pomeni dodaten stres, na katerega vsakdo reagira drugače. Negotovost glede prihodnosti je velika, kar ima lahko velike negativne posledice za počutje in duševno zdravje.

»Ustavimo pandemijo: Varnost in zdravje pri delu rešujeta življenja«

Ko je Mednarodna organizacija dela lani ob svoji stoletnici zapisala: »Varni in zdravi pogoji so temelj dostojnega dela,« pandemije še ni bilo na vidiku. Kmalu so te besede potrdile vse razsežnosti pomena varnosti in zdravja pri delu, saj sta pri obvladovanju pandemije in zmožnosti izvajanja nadaljnjih delovnih procesov nepogrešljiva. Tudi zato je bil še posebej pomenljiv slogan letošnjega dneva varnosti in zdravja pri delu: »Ustavimo pandemijo: Varnost in zdravje pri delu rešujeta življenja.« Bolj kot kdajkoli prej je poudarek na osveščanju o pomembnosti varnih praks na delovnih mestih ter delovanja služb za varnost in zdravje pri delu pri delodajalcih, poudarjajo v Zbornici varnosti in zdravja Slovenije, ki jo vodi Janez Fabijan. Sicer pa bi morali vsak dan, ne samo ob 28. aprilu, promovirati prizadevanja za varnejše, bolj zdravo in dostojno delo povsod.

Pandemija s koronavirusom ni zadnja, s katero se bomo v prihodnje srečevali, je pa svojevrsten opomin in grožnja človekovemu zdravju povsod, kjer v praksi ne poskrbijo dovolj za varna in zdrava delovna okolja, kjer ti vprašani najdeta mesto le v pisnih izjavah o varnosti z oceno tveganja, ne pa v konkretnih ukrepih. Svetovni dan varnosti in zdravja pri delu je samo tisti dan, ki na vse to še posebej opozarja in spodbuja k drugačni, odgovornejši praksi.

MG

Podravje • Zanimanje peči in dimnika ogroža lastnika in s

V primeru požara bi l

Ob požaru nastane razmeroma velika gmotna škoda, ki pa lastniku da si bo lastnik lažje opomogel. Vprašanje, ki slehernemu posamezniku časovnih okvirjih.

Logično bi bilo sklepati, da zavarovalnice v takih primerih škode ne krijejo. Kot so dejali v Zavarovalnici Sava: »Zavarovanec je dolžan kot dober gospodar poskrbeti za brezhibno delovanje, redno servisiranje in

čiščenje kurilnih naprav. Ko pride do škodnega primera, mora zavarovanec primer prijaviti policiji, na zavarovalnico pa dostaviti prijavo škode, iz katere je razvidno, katera Policijska postaja je obravnavala škodni dogodek,« poleg

Redkokdo ne upošteva nasveta dimnikarja

V KP Ormož je trenutno zaposlenih 10 dimnikarjev, ki letno opravijo 8.000 do 9.000 dimnikarskih storitev. »Dimnikarji pri strankah večkrat ugotovijo pomanjkljivosti na dimovodih, prezračevalnih in kurilnih napravah. V teh primerih opozorimo in svetujemo, kaj naj naredi imetnik kurilne naprave za varno delovanje. Primerov, ko uporabniki pomanjkljivosti niso odpravili in je bil dimnikar primoran o tem obvestiti inšpekcijsko službo, je bilo malo. Imamo pa tudi take primere, da imetniki dimovodnih naprav naročijo čiščenje, ko se jim že zgodi dimniški požar,« so povedali v KP Ormož.

Ministrstvo za okolje in prostor pa ugotavlja: »Inšpekcija za okolje in naravo pri obravnavi prijav zaradi domnevne uporabe nedovoljenega goriva v malih kurilnih napravah opaža, da je največji problem v tem, da uporabniki dimnikarskih storitev ne omogočajo izvajanja dimnikarskih storitev v rokih, kot jih določajo predpisi (nimajo pregledanih kurilnih naprav, ne zagotavljajo njihovega čiščenja).«

Foto: Črtomir Goznik

tega so še dodali: »Katero kurilno napravo se morajo pregledovati in čistiti v določenem časovnem razponu, je stvar zakonskih določil in predpisov.« A kljub temu poudarjajo, da vsak škodni primer obravnavajo individualno. Na vprašanje, ali škodo povrnejo, kljub temu da se je požar zgodil kot posledica nerednih pregledov in čiščenja peči ter dimnika, nam tako niso mogli podati enoznačnega odgovora.

Neopravljen dimnikarski pregled in čiščenje ni ključno pri povrnitvi škode

Povsem drugačen pristop pa imajo v Zavarovalnici Grawe, kjer so zatrдили, da zavarovalnica krije stroške za povrnitev škode v primeru požara, četudi dimnikarska storitev ni bila opravljena. »Pri tem ne delamo nobenih raz-

Lani prijavljenih 10.122 nezgod pri delu

Zaradi slabega zagotavljanja varnosti in zdravja pri delu vsako leto na svetu umre 2,3 milijona delavcev, od tega 350.000 zaradi poškodb pri delu, 1,9 milijona pa zaradi bolezni, povezanih z delom, od tega 900.000 zaradi nevarnih snovi v delovnem okolju. V EU, kjer je 217 milijonov zaposlenih, jih vsako leto zaradi posledic nevarnega dela umre 167.000, od tega zaradi poškodb pri delu 7.500, zaradi bolezni, povezanih z delom, pa 159.000. Inšpektorat RS za delo je v letu 2019 prejel 10.122 prijav nezgod pri delu, leto prej pa 9.665. 6 ljudi je umrlo (v letu 2018 15), 511 pa jih je bilo težje poškodovanih. Prejeli so tudi eno prijavo poklicne bolezni. Na inšpektorat se prijavljajo samo nezgode, ki zahtevajo več kot tri dni bolniške odsotnosti. Primerjava podatkov med letoma 2018 in 2019 pove, da se je število poškodb, prijavljenih na IRSD, povečalo za 5,8 odstotka. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje, kjer zbirajo podatke vseh nezgod pri delu, tudi tiste z do tremi dnevi bolniške odsotnosti, pa je bilo v letu 2018 prijavljenih 4.280 več nezgod pri delu kot na Inšpektorat RS za delo. Med vzroki nezgod pri delu prevladuje z 31,4 odstotka izguba nadzora nad delovno opremo (stroji, ročno orodje, transportna oprema). Daleč največ delovnih nezgod (37,4 odstotka) je bilo v letu 2019 v predelovalni dejavnosti, še izhaja iz podatkov Inšpektorata RS za delo.

Foto: Črtomir Goznik

Podravje • Združeni župani se nadejajo evropskih sredstev

Ker je postelj za starostnike p

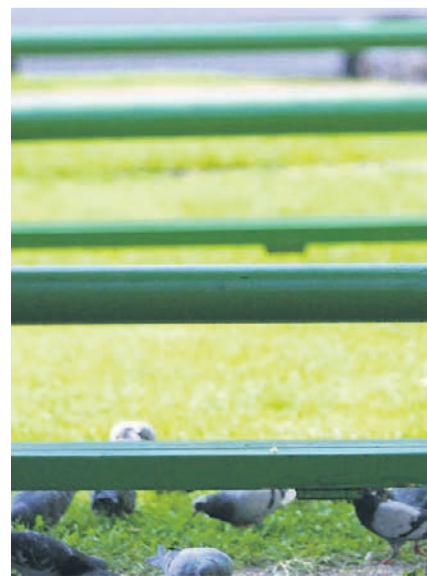
Slovenske občine vse od Bleda do Murske Sobote, so se povezale v projekt Konzorcij Benedikt, Cirkulane, Destrnik, Majšperk, Podlehnik ter sosednji Rogatec. Občine kon

Slovenija je glede dolgotrajne oskrbe ujeta v protislovni situaciji glede na druge evropske države: na eni strani ima nadpovprečno število postelj za dolgotrajno oskrbo, na drugi pa na sprejem v dom po podatkih Skupnosti socialnih zavodov trenutno čaka blizu 11.000 starostnikov. Vzrok temu naj bi bil v nerazvitosti alternativnih oblik rokovanja s starejšimi in onemoglimi. Ta gordijski vozec nameravajo manjše in srednje občine v sodelovanju s podjetjem Firis Imperl in Inštitutom Antona Trstenjaka za gerontologijo in medgeneracijsko sožitje presekat. Skupaj so oblikovali projekt, katerega bistvo je

oblikovanje programov in storitev za starostnike, bolne in invalidne osebe ter priprava dokumentacije in vlog za pridobitev evropskih sredstev (še) v tej in prihodnji finančni perspektivi za programe dolgotrajne oskrbe.

Svojci v skrbi za najbližje izgorevajo

Projekt predvideva 11 možnosti oziroma sistemov, ki bi jih lahko uporabile občine za nagovarjanje izziva starajoče se družbe. Prvi in najpomembnejši je zagotovo podpora neformalnim (družinskim) oskrbovalcem.

sosedje

lahko ostali brez povrnjene škode

nepremičnine po navadi predstavlja tudi bivanjski problem. V primerih, ko je bila nepremičnina ustrezno zavarovana, je znano vsaj, pravniku kane v misli, pa je, kako je z izplačilom odškodnine v primeru, da peči niso bile strokovno pregledane in očiščene v predpisanih

Foto: Črtomir Goznik

lik,“ so še dodali. Zaenkrat podobno ravnavo tudi v Zavarovalnici Triglav (v nadaljevanju Triglav), kjer v primeru dimniškega požara ne zahtevajo potrdila o pregledu kurilne naprave. „Tak požar se obravnava enako kot požari zaradi drugih vzrokov, na primer požar zaradi kratkega stika v instalacijah, aparatih in podobno. Glede na določbe zavarovalnih podlag v Zavarovalnici Triglav krijemo škodo na nepremičninah in premičninah, ki so ustrezno vzdrževane,“ so še dodali na Triglavu. Gotovo pa je, da čiščenje ter strokovni pregledi peči in dimnikov sodijo med vzdrževalna dela, tako lahko sklepamo, da je pri Triglavu samo stvar odločitve, ali bodo v prihodnje potrdila zahtevali. Lastnik namreč v takem primeru ni storil vsega, kar je v njegovi moči, da do požara ne bi prišlo. Še več, gre tudi za nespoštovanje zakonskih predpisov.

Čiščenje peči je najboljša preventiva

O tem so prepričani v Komunalnem podjetju Ormož (KP Ormož), kjer dimnikarske storitve nudijo že več kot 30 let. „Z rednim čiščenjem, pregledovanjem kurilnih in dimnovodnih naprav preprečimo marsikateri dimniški požar,“ so dejali. Da je pregledovanje in čiščenje peči in dimnikov najučinkovitejša preventiva, so prepričani tudi na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP). Kako pogosto je treba opravljati strokovne preglede, je tudi zakonsko predpisano. Prav tako pa je zakonsko predpisano, da morajo lastniki peči upoštevati nasvete dimnikarjev. „V primerih, ko dimnikar ugotovi pomanjkljivosti, zaradi katerih je zmanjšano varstvo pred požarom, doseženo preseganje

emisij pri izgorevanju goriv ali ugotovljeno tveganje zastupitve z ogljikovim monoksidom, izda negativen zapisnik, v katerem navede vse ugotovljene pomanjkljivosti in določi rok za njihovo odpravo. Po preteku tega roka je dimnikar dolžan preveriti, ali so pomanjkljivosti odpravljene. Če niso bile opravljene, mora dimnikar o tem obvestiti pristojno inšpekcijo“ so pojasnili na Ministrstvu za okolje in prostor (MOP). Posamezniku pa v primeru neupoštevanja grozi tudi denarna kazen.

V času kurilne sezone je zrak bolj onesnažen

Požarna varnost ni edini razlog, zakaj morajo lastniki peči uporabljati dimnikarske storitve. Izjemno pomembno je, da se pomanjkljivosti odpravijo tudi zaradi nevarnosti zastrupitev z ogljikovim monoksidom, zanemarljivo pa ni niti dejstvo, da z neustreznim rokovanjem s pečjo tudi bistveno bolj obremenjujemo okolje z emisijami. Ugotovitve dimnikarjev iz KP Ormož pa so sledeče: „Pri samem izvajanju meritev se srečujemo z neustreznimi mejnimi vrednostmi, na kar uporabniku izdamo pisno opozorilo z rokom za odpravo pomanjkljivosti. Žal tudi dimnikarji opažamo, da se v času kurilne sezone močno poveča delež prašnih delcev PM 10 in PM 2,5 v zraku.“

Komunalni odpadki ne sodijo v peč

K povišanim emisijam bistveno pripomore neustrezno gorivo. Tako MOP kot KP Ormož poudarjata, da je potrebna uporaba goriva, za katero je bila peč izdelana.

Na KP Ormož pa celo ugotavljajo, da predelane imajo peči na tem področju pomanjkljivosti. „Pred leti smo imeli nekaj primerov, ko so šli uporabniki s kurilnega olja na lesne pelete. Take predelave so se izkazale kot neustrezne, zaradi nepopolnega izgorevanja se je pojavilo veliko saj in prašnih delcev. Poleg tega smo v preteklih letih pri manjšem številu uporabnikov zaznali, da so lesna goriva vsebovala preveč vode, redki pa so kot gorivo uporabljali tudi komunalne odpadke, kar pa je v kotlih na trdo gorivo prepovedano.“

Kršitelje prijavijo sosedje

Da se kuri nekaj neprimerne, je moč videti, ko se iz dimnika vali dim nenavadne barve in vonja. Težava pa je odkrivanje. Na KP Ormož sicer zatrjujejo, da je tovrstnih primerov res malo, vprašanje pa je, koliko jih sploh lahko odkrijejo, glede na to, da se obisk dimnikarja zgodi po vnaprej dogovorjenem terminskem planu. So pa kršitve ugotovili s pomočjo očitvecev. Kot so navedli: „Imeli smo nekaj prijav sosedov, v enem primeru pa je šlo

za neupravičeno prijavo.“ Da so dimnikarji pri tem usposobljeni za odkrivanje tovrstnih nepravilnosti, pa so poudarili tudi na MOP: „Pristotnost katranskih oblog v kurilni in dimnovodni napravi je lahko posledica uporabe neustreznega goriva oziroma neustrezne rabe same kurilne naprave. Če dimnikar ugotovi, da uporabnik uporablja nedovoljeno gorivo, o tem takoj obvesti pristojno inšpekcijo. Inšpektor pa na podlagi prijave uporabniku takoj prepove uporabo nedovoljenega goriva.“

Karmen Grnjak

Foto: Črtomir Goznik

Kurilna naprava glede na gorivo	Meritve emisij
plin	enkrat na leto
tekoče gorivo	enkrat na leto
trdo gorivo, letnik pred 1998	Občasna meritev do konca 2021
trdo gorivo, letnik med 1998 in 2011	Občasna meritev do konca 2022
trdo gorivo, letnik med 2012 in 2017	Občasna meritev do konca 2023

Vir: MOP

Ministrstvo za okolje in prostor: „Če uporabnik ne omogoča izvajanja dimnikarskih storitev v rokih, kot jih določajo predpisi, se ga lahko kaznuje z globo od 60 do 100 evrov. Čiščenje kurilnih naprav na tekoče gorivo se izvaja enkrat letno, čiščenje kurilnih naprav na trdo gorivo pa vsaj dvakrat v kurilni sezoni, odvisno od vrste kurilne naprave. Izjema so naprave v občasnem obratovanju, pri katerih se čiščenje izvaja enkrat letno.“

remalo, država pa ne ukrepa, so rokave zavihale občine

17. Gre za povezavo občin v okviru projekta, ki nagovarja težave sodobnega časa, to je dolgotrajna oskrba starejših. V projekt 25 občin so se vključile tudi podravske - kretne ideje že imajo, upajo le še na evropska sredstva.

Foto: M24

75 % ljudem, ki so odvisni od pomoči pri opravljanju osnovnih vsakdanjih opravil, zagotavljajo dolgotrajno oskrbo njihovi družinski člani, sosedje in prostovoljci, torej družinski in drugi neformalni oskrbovalci. Evropski in slovenski podatki kažejo, da redno pomaga pri oskrbovanju starostno onemoglega, bolnega ali invalidnega družinskega člana 10 % prebivalstva, to je 200.000 prebivalcev Slovenije.

Kakšna podpora bi se jim nudila? V prvi vrsti izobraževanje, bo tem pa tudi razbremenilna pomoč v okviru pomoči na domu, začasna namestitve za oddih, pomoč na daljavo ter drugi programi. Dru-

ge možnosti, ki so predvidene v projektu in za katere naj bi občine skušale pridobiti sredstva, so tudi oskrbovana stanovanja, dolgotrajna oskrba na domu, samopomočna skupnost starostnikov ali oseb z invalidnostjo, dnevno bivanje za starejše in druge ogrožene osebe iz določenih ranljivih skupin v lokalni skupnosti, hišna skupnost za osebe z demenco, skupnostni dom za starejše s kapaciteto do 90 stanovalcev ...

Projekt tako od občin zahteva sistemski pristop, kar pomeni, da morajo določiti strategijo dolgotrajne oskrbe oseb nad 65 let in oseb z invalidnostjo, opredeliti

svoje potrebe in temu ustrezne rešitve. Kot je povedala županja občine Majšperk Darinka Fakin, bodo najprej pripravili analizo stanja in potreb. »Izdelali bomo še občinski podrobni prostorski načrt (OPPN) za zemljišča, kjer načrtujemo gradnjo prostorov za oskrbo ranljivih skupin in starejših, ter pripravili projekte.« Tudi v Podlehniku že imajo ideje, kako izboljšati jesen življenja svojim občanom. »Že v letu 2019 smo začeli pripravljati OPPN, v okviru katerega na občinskem zemljišču načrtujemo Medgeneracijski center, kjer bi postopno uredili institucionalno varstvo starejših,« je dejal župan Sebastian

Toplak. Dodal je, da zavzeto iščejo primerne partnerje za izvajanje t. i. mehkih programov kot tudi investitorje za gradnjo centra. »Upamo, da bomo preko Konzorcija 17 lažje prišli do takšnih vsebin in potencialnih partnerjev, predvsem pa si želimo, da bi prepričali Vlado RS in bi izgradnjo takšnih manjših centrov uvrstili v prihodnjo finančno perspektivo kot upravičen strošek!«

Mojca Vtič

Slovenija, Podravje • Največ nesreč zaradi previsoke hitrosti

Prometa pol manj, število nesreč pa ostaja enako

Epidemija je krojila tudi dinamiko dogajanja v cestnem prometu. Ta je bila v času karantene občutno manj živahna. »V drugi polovici marca 2020 je na 241 kilometrih avtocest družba za avtoceste zaznala za 63,66 odstotka manj osebnih vozil kot v enakem obdobju lani ter za 38,38 odstotka manj tovornih vozil. Podoben trend se je nadaljeval tudi v aprilu,« so povedali na javni agenciji RS za varnost prometa (AVP).

V soboto, 4. aprila, je po poročanju AVP bilo na števnem mestu Goli vrh na primorski avtocesti v smeri Kopra zabeleženega za polovico manj prometa kot teden dni prej. Četrtega aprila so tako števci zabeležili 1692 vozil, od tega 625 tovornih, teden pred tem pa 3372 vozil, od tega 563 tovornih. »V urbanih območjih beležijo tudi padec števila vseh vrst udeležbe v prometu, tako v številu pešcev, kolesarjev, cestnega prometa in tudi dostave s kombiniranimi vozili, ter avtobusnega prometa, ki ga je za kar 60 odstotkov manj.«

Najmanjši padec, 40-odstotni, je zabeležen pri tovornem prometu, saj gre za redno oskrbovanje z njim blagom in surovinami.

Kljub temu se je izkazalo, da je število prekrškov, ki so jih policisti zabeležili v zadnjem času, precej visoko. »Opozarjamo, da bolj prazne ceste nikakor ne pomenijo, da

vozniki lahko preizkušajo maksimalne hitrosti svojih vozil. Prav tako manj prometa ne pomeni, da lahko pešci, kolesarji in drugi udeleženci v prometu opustijo previdnostna ravnanja, ki so povezana s spoštovanjem cestnoprometnih predpisov. Potrebne je še več pozornosti,« je jasen AVP.

Divjanje in adrenalin

Zelo zgovorna je statistika, ki pravi, da je v prvem trimesečju letošnjega leta, od 1. januarja do 31. marca, policija obravnavala 24.410 kršitev zaradi neprilagojene hitrosti. »V primerljivem obdobju lani je bilo obravnavanih 35.034 takšnih kršitev. Toda v prvem trimesečju je bilo kljub manjšemu številu ugotovljenih kršitev in redkejšemu prometu v drugi polovici meseca marca zaradi neprilagojene hitrosti za 5 % odstotkov več prometnih

Kaj se dogaja na naših prometnicah, ki so zaradi epidemije in ukrepov, ki veljajo v tem času, precej bolj prazne kot običajno, nezgod je pa še vedno precej?

nesreč kot v enakem obdobju lani! Letos tako beležimo 646 nezgod, ki jim botruje hitrost, v enakem obdobju lani pa 617. Prav tako se je med vsemi vzroki za nastanek prometnih nesreč povečal delež pri vzroku »neprilagojena hitrost«, in sicer s 15 odstotkov v lanskem obdobju na 18 odstotkov v letošnjem obdobju,« še razlagajo na agenciji.

Do konca marca na slovenskih cestah tako skupaj beležimo 3628 nezgod, medtem ko jih je bilo v letu 2019 v enakem obdobju 3998. »Več kot polovici prometnih nesreč je botrovala neprilagojena hitrost v naselju, 11 odstotkom pa na avtocesti. Zaradi neprilagojene hitrosti so se v letos do 10. aprila pripetile tri smrtno prometne nesreče,« so povedali. Sicer pa je alkohol še vedno kriv za veliko večino nezgod.

P. K.

Ptuj • Ko koronavirus ustavi izplačilo pokojnine

Zamolčane zgodbe malih ljudi

Ptujčan, državljan Slovenije, ki že vrsto let prejema zaslužen pokojnino iz Severne Makedonije, je v začetku aprila doživel presenečenje: z žigom Ljubljane, pripisom „Vrniti - Ustavljen promet - Pandemija“, mu je bilo vrnjeno pismo s potrdilom o življenju, ki ga mora dvakrat letno poslati v Skopje, z njim pa dokazuje, da je živ, kar je podlaga za izplačilo pokojnine.

Pismo je poslal po navadni pošti, tako kot vedno, ker ga je pošiljanje priporočeni pisem v preteklosti že izučilo: ponavadi so jih založili, izplačilo pokojnin pa se je zavleklo za nekaj mesecev. Oddal ga je na okencu ptujске pošte, kjer pa mu niso povedali, da je Pošta Slovenije zaradi pandemije koronavirusa ustavila poštni promet s številnimi državami sveta, med njimi tudi s Severno Makedonijo. Potrdila doslej ni pošiljal po elektronski pošti, ker je skopski Fond za pokojninsko in invalidsko zavarovanje vedno zahteval overjeno originalno potrdilo. Tega je v začetku aprila overil na UE Ptuj; ponavadi ga sicer overi na Zpizu, a so imeli zaprt.

Njegova zgodba ni osamljena, veliko ljudi je zaradi pandemije covid-19 na tak ali drugačen način prizadetih. Nikoli ni nergal, tudi tokrat se ni želel izpostaviti, ker kot je dejal, se dogaja vsem, ne samo njemu in tistim, ki so vezani na izplačila pokojnin iz Severne Makedonije. Tudi Makedonci, ki prejemajo pokojnine iz drugih držav, omenjenih potrdil ne morejo poslati, ker je tudi njihova pošta ustavila promet, je izvedel od svojih makedonskih sorodnikov. Le da je to ena od tistih zgodb, kjer gre za preživetje, kjer je družina v celoti odvisna od pokojnine v višini 500 evrov. Vsi dosedanji telefonski klici v Skopje so ostali brez odgovora.

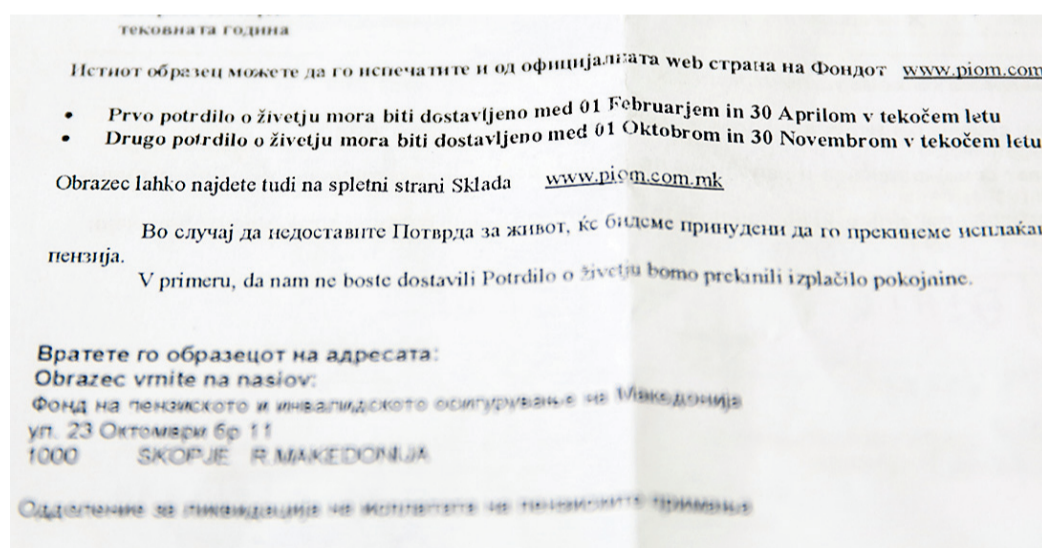
Kdaj bodo v Skopju lahko prejeli njegovo potrdilo, ne ve, kot tudi ne ve, kako bo z izplačilom prihodnjih pokojnin, s kakšno zamudo jih bo prejel, ker njegovega prvega potrdila o življenju do 30. aprila niso prejeli.

Vsaj obrazložitev bi bila dobrodošla oz. napotilo, kako naj ljudje ravnajo, da bodo pravočasno tudi v času omejitvenih ukrepov prišli

do zasluženega denarja in tako vsaj skromno preživeli.

Promet s Severno Makedonijo spet v prihodnjih dneh

„Pošta Slovenije si prizadeva zagotavljati čim bolj nemoteno delovanje poštnega sistema v notranjem in mednarodnem prometu,

Potrdilo o življenju je treba v Skopje (Fond za pokojninsko in invalidsko zavarovanje) poslati dvakrat letno: prvo do 30. aprila, drugo do 30. novembra.

OKNA, VRATA
GARAŽNA VRATA
www.naitors.si

BREZPLAČNO SVETOVANJE, BREZPLAČNE IZMERE, BREZPLAČNA PONUDBA, STROKOVNA VGRADNJA, TEHNIČNO DOVRŠENI IZDELKI

NAITORS d.o.o.
Tel.: 02 741 13 80, Mob: 031 793 204
NOVA LOKACIJA - GORIŠNICA 1

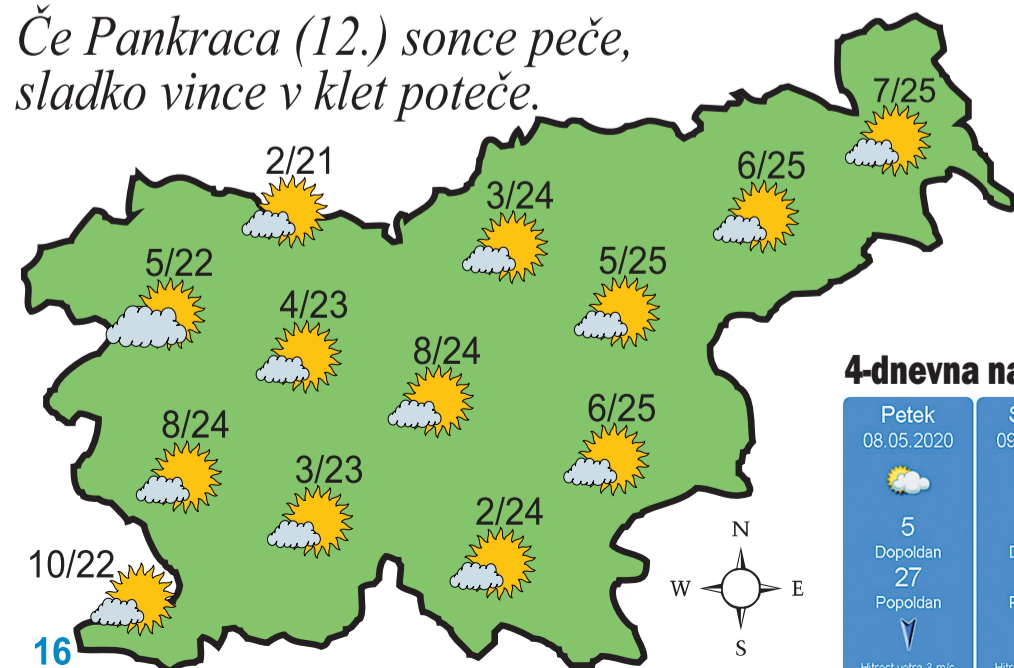
vendar je zaradi splošnega stanja po vsem svetu čezmejni promet s poštnimi pošiljkami izredno otežen in ponekod ustavljen. Seznam držav, s katerimi se še lahko izmenjujejo poštni pošiljke, se spreminja tudi večkrat na dan, pri čemer pa se na spletni strani www.posta.si sproti ažurirajo vsi podatki. Informacije, kdaj bo poštni promet z neko državo spet vzpostavljen, ne moremo posredovati. Močno upamo, da bo promet s Severno Makedonijo ponovno vzpostavljen v prihodnjih dneh,“ je na naše konkretno vprašanje o ponovni vzpostavitvi prometa s Severno Makedonijo v imenu Pošte Slovenije konec aprila odgovorila Mateja Pavlič z oddelka za skrb za uporabnike.

MG

POMARANČA
ponovno z vami

Vabljeni na terase vseh Pomaranč.

Če Pankraca (12.) sonce peče, sladko vince v klet poteče.

Danes bo pretežno jasno, občasno bo na nebu nekaj visoke koprenaste oblačnosti. Pihal bo jugozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 8, ob morju okoli 10, najvišje dnevne od 21 do 25 °C.

V soboto in nedeljo bo povečini sončno z občasno povečano oblačnostjo. Dokaj toplo bo, ponekod bo pihal jugozahodni veter.

4-dnevna napoved za Podravje

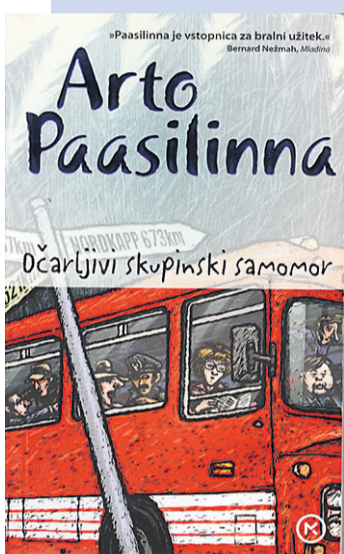
Petek	Sobota	Nedelja	Ponedeljek
08.05.2020	09.05.2020	10.05.2020	11.05.2020
5 Dopoldan 27 Popoldan	9 Dopoldan 25 Popoldan	11 Dopoldan 27 Popoldan	14 Dopoldan 23 Popoldan
Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 3 m/s	Hitrost vetra 7.5 m/s	Hitrost vetra 7.5 m/s

Vir: ARSO

Ste že brali / Arto Paasilinna:

Očarljivi skupinski samomor

Se spomnite iz pouka književnosti besedne zveze 'bistroumni nesmisel'? Najbrž ste o njem govorili pri Prešernu, Cankarju, Župančiču. Ali pa pri Shakespearju ... Gre za besedno figuro, ko avtor poveže besede, ki so po pomenu na videz nezdržljive, nasprotnopomenske, pa skupaj povedo nekaj tretjega (kar je torej razumljivo bistroumnik, čeprav je nesmiselno). Ampak da ne bomo brskali pri umetnikih – bistroumni nesmisli so tudi del vsakdanje govornice. Saj poznate besedne zveze 'javna tajnost' ali 'hiti počasi' ali pa 'zgovorno molčati' (tale 'zgovorni molk' je zlasti značilen za slovenske politike, ko imajo maslo na glavi, pa s svojim molkom vse povedo!).

No, na tak bistroumni nesmisel (s tujko temu rečemo oksimoron) človek pomisli tudi ob naslovu romana Očarljivi skupinski samomor. Ker samomora nekako ne moremo povezati z očarljivostjo. Finski pisatelj Arto Paasilinna pa je to uspešno storil. In ustvaril humorja poln roman. Pa čeprav na prvi pogled samomor in humor nimata veliko skupnega (razen zadnjih treh črk).

Roman se začne s samomorom, na srečo pa se s samomorom ne konča. (Sedaj sem vam sicer povedal razplet, a zaradi tega ne boste nič manj uživali ob branju.) Namreč dva moška – propadli podjetnik in

polkovnik – se po naključju odločita, da se bosta isti dan poslovila od sveta: eden se bo obesil, drugi si bo na oni svet pomagal s pištolo. Po naključju si za kraj dogajanja izbereta isti kraj – neki zapuščen skedenj, kamor tako nihče ne hodi. Le onadva se tam najdeta isti dan ob isti uri z istim namenom ... Polkovnik kako minuto prej: pripravljata si vrv, se povzpne na kup sena, priveže vrv za tram, vtakne glavo skozi zanko – pa ga podjetnik v zadnjem trenutku reši. In ker se ne spodobi, da bi se človek pokončal v prostoru, kjer je že nekdo drug, se tudi podjetnik odloči, da se tisti dan ne bo ustrelil. Bo počakal na boljšo priložnost. »Nekaj minut sta molče sedela drug ob drugem, nato je polkovnik vstal, salutiral in se predstavil: 'Kemppainen, polkovnik Hermanni Kemppainen.' 'Onni Rellonen, me veseli.' Polkovnik je pripomnil, da veselja ravno ne more deliti z njim, ker so zadeve trenutno hudo žalostne. Hvaležen bo Rellonenu, če o pripetljajih ne bo nikomur črnil besedice. 'Brez skrbi, se pač zgodi,' je obljubil Onni. 'Pravzaprav sem bil po enakih opravkih tudi sam,' je priznal in pokazal sotrpino pištolo. Polkovnik je dolgo buljil vanjo, preden je dojel, za kaj gre. Ni bil več sam na svetu.« (Str. 14.) S tem pa se prične zanimivo druženje, tovarštvo, pozneje celo prijateljstvo dveh 'samomorilcev'. Ki se pozneje odločita, da v svojo družbo povabita še druge sodržavljane in sodržavljanke, ki so se odločili za samomor. »Ob kamini se je Rellonenu utrnila zanimiva misel. Kaj, če bi zbrala okrog sebe še več trpečih bitij. Iz statistike je znano, da si letno na Finskem vzame življenje okrog tisoč petsto ljudi, ponesrečenih samomorov pa je še desetkrat več. V glavnem moških. /.../ 'Sem pomislil, da bi vse nesrečne duše povabili na spoznavno srečanje, hočem reči tiste, ki samomor šele načrtujejo. Skupaj bi premelevali probleme in si izmenjali izkušnje. Verjetno bi še marsikdo odložil usodni trenutek za nekaj časa, če bi se lahko pomenil s sotrpini.' /.../ Skupaj bodo skušali najti rešitev, in če se nobena ne bo porodila, pa tudi ne bo veliko škode. Bodo pa iznašli kakšne nove metode, kako se pokončati, ali pa izmojstrili stare. Skupaj jim bo gotovo uspelo.« (Str. 24 in 25.)

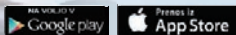
Pa jim ni. Prav nasprotno – namesto očarljivega skupinskega samomora so se med 'samomorilci' in 'samomorilkami' rodila nova prijateljstva, tudi ljubezni. Preberite – in se nasmejte, pa čeprav gre včasih za črni humor.

Jože Šmigoc

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

www.tednik.si www.radio-ptuj.si

Ptuj • Dominikanski samostan sameva

Lani 106 dogodkov, letos še velika neznanka

Tako kot vsi kulturni in turistični objekti v času koronavirusa sameva tudi dominikanski samostan, kjer so letos sicer načrtovali še uspešnejšo sezono kot v letu 2019. Odgovora na vprašanje, kako bo letos z izvajanjem programa in vsemi drugimi načrtovanimi deli, v tem trenutku nimajo.

»Ukrepe vlade pozorno spremljamo. Ne moremo še napovedati, kolikšen bo v letošnji sezoni izpad dohodkov. V preteklih letih je število dogodkov v dominikanskem samostanu naraščalo. Kongresna dejavnost je v letu 2019 predstavljala okoli tretjino vseh prireditev. Tako kot število dogodkov je v preteklih letih rasel tudi obisk samostana, število turističnih ogledov. Lani jih je bilo okrog 3.500,« so povedali v podjetju Javne službe Ptuj, ki upravlja z dominikanskim samostanom oz. Kongresno-kulturnim središčem Ptuj.

Za nemoteno delovanje potrebuje upravljavec 170.000 evrov. Dve tretjini tega denarja porabijo za potrebna redna vzdrževalna in investicijska vzdrževalna dela, eno tretjino pa za zagotavljanje vsebine oz. programa.

Ogled dominikanskega samostana je sicer plačljiv. Odrasli plačajo štiri evre, mladi dva evra, za predšolske otroke, občane MO Ptuj in upokojeince pa dva evra. Za družinsko vstopnico je treba

Foto: Črtomir Goznik

Dominikanski samostan je za organizatorje prireditev zanimiv tudi v povezavi s Sončnim parkom.

odšteti devet evrov. Na voljo je tudi brošura o dominikanskem samostanu, ki stane dva evra.

V letu 2019 so v tem objektu skupaj izvedli 106 dogodkov oz.

Kot je znano, je celovita obnova dominikanca, predvidena v več etapah, dominikanca ustavljena. Štefan Čelan pravi, da razumskega pojasnila o tem, čemu je bilo treba zaustaviti prenovo enega izmed najpomembnejših kulturnih spomenikov v našem mestu, sam nima. Finančna sredstva so bila namreč preko instrumenta CTN, kot pravi, zagotovljena. »Z dokončanjem prenove bi dominikanski samostan izpolnil vse mednarodne zahteve, ki jih mora izpolniti za izvajanje znanstvenih in poslovnih konferenc. Žal se takratna novo izvoljena oblast ni ozirala na vsa naša prizadevanja in moledovanja o nujnosti končanja te investicije. Ne žalosti me dejstvo, da v takratni oblasti ni bilo dovolj modrosti, žalosti me dejstvo, da so glavni nasprotniki dokončanja te investicije izhajali iz kulturnih krogov,« pravi Čelan in zaključuje: »Upam in verjamem, da bomo v prihajajoči finančni perspektivi dokončanje tega objekta postavili na prvo mesto. Ko bo prenova končana, upam sam prevzeti organizacijo in trženje znanstvenih in poslovnih konferenc, in to na popolnoma tržnih osnovah.«

prireditev. Iz tržne dejavnosti na letni ravni pokrivajo plačo vodje kongresno-kulturnega središča, del programa in stroškov, ki so vezani na sam letni program. V dominikanskem samostanu so možne tudi poroke. Cena najema južnega

dvorišča za poroko je med 350 € in 450 €, odvisno od števila gostov. Dodatno pa lahko ponudijo tudi fotografiranje in snemanje dogodka ter izdelavo cvetlične okrasitve za poroke.

MG

Foto: Črtomir Goznik

Kongresno-kulturno središče gosti najrazličnejše prireditve, tretjina je kongresnega značaja.

Starše • Nakup opreme za prireditve

Pod šotorom se dogaja

Na občini Starše si že dalj časa prizadevajo zagotoviti in dopolniti infrastrukturo tako, da bo primerno za dogajanje na prostem. Letos jim je uspel nakup večjega šotora, čeprav še ni jasno, kdaj bodo organizatorji prireditev na prostem uspeli novo pridobitev dejansko izkoristiti.

»Vsem prebivalcem občine želimo ponuditi možnost, da svoj prosti čas kakovostno preživijo in zapolnijo z obiskovanjem različnih prireditev in dogodkov. Obstoječo infrastrukturo je v nekaterih primerih treba nadgraditi, da bo ponudila boljše izhodišče za kulturni in športni program ter še kakšno vrsto turizma,« je dejal župan Bojan Kirbiš.

Prizadevanja občine bodo v tem letu izpolnjena, saj so uspešno kandidirali na javnem pozivu LAS Lastovica in si zagotovili sofinanciranje projekta z naslovom Pod šotorom se dogaja. »Ocenjena vrednost investicije znaša dobrih 76.000 evrov, od tega bo znesek sofinanciranja Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja skoraj 55.000 evrov,« je še pojasnil

Foto: M24

župan. Občinski proračun bo investicija obremenila v višini nekaj čez 21.000 evrov.

Šotor, stojnice in gasilska garnitura

Vreme je doslej delalo preglavice marsikateremu organizatorju prireditev v Staršah. V prihodnje pa bodo lahko zagotovili izvedbo prireditev pod 600 m² velikim šotorom. Poleg tega bodo kupili še 30 gasilskih miz s klopmi in 20 lesenih zložljivih stojnic s streho. Namen projekta Pod šotorom se dogaja pa ni samo zagotovitev prostora za izvajanje družabnih in kulturnih prireditev, ampak bo ob izvedbi različnih dogodkov lokalnim ponudnikom dana možnost za prodajo lokalnih pridelkov in izdelkov.

Poleg občine pri izvedbi omenjenega projekta sodelujejo Turistično društvo Starše, Društvo Ajda Starše, Društvo upokojeincev Starše in Gradnje Starše. Skupaj želijo nadgraditi delo turističnih, kulturnih in športnih društev pri organizaciji različnih dogodkov. »Želimo si, da bi ljudje dogodke vzeli za svoje in da bi ti prerasli v tradicijo,« je še dodal Kirbiš.

Karmen Grnjak

Nasveti iz Zdravstvenega doma Ptuj

Vrtoglavica in omotica (2. del)

Foto: CG

Kdaj morate k zdravniku

K zdravniku morate v primeru prvega napada hude vrtoglavice in v primeru dlje časa trajajoče omotice, ki si je ne znate razložiti, potem ko ste izločili možne vzroke (utrujenost, telesni in duševni napor, uživanje škodljivih snovi ...).

Katere so najpogostejše diagnoze ob vrtoglavici in omotici

Najpogosteje postavljena diagnoza bo enostavna vrtoglavica

Foto: Črtomir Goznic

Metka Petek Uhan, dr. med., spec. družinske in splošne medicine

periferne tipa, vnetja v področju ušesa in sinusov, obrabne spremembe na hrbtenici ali pa omotica zaradi patologije na ožilju. Druge diagnoze so redkejše, mora pa zdravnik nanje misliti in vas pravočasno napotiti k specialistu ali sam pozdraviti bolezen, ki je vzrok vrtoglavice.

Kateri so načini zdravljenja

Če gre za navadno vrtoglavico, je velikega pomena samozdravljenje oz. že naštetih preventivnih ukrepov v točki 2. Če je vrtoglavica posledica druge bolezni, je treba pozdraviti najprej vzrok (npr. jemanje tablet železa pri slabokrvnosti, redno jemanje zdravil proti zvišanemu krvnemu tlaku ...). Pri vnetjih v področju ušes, nosu in žrela je treba pozdraviti infekcijo (analgetiki, antibiotik).

Včasih težavo odpravi že enostavno izpiranje zamaška ušesnega masla. Pri težavah s hrbtenico bo zdravnik morda predpisal zdravila za blažitev bolečin in pomiritev vnetja ali pa bolnika poslal na fizioterapijo. V nejasnih primerih ali pri sumu, da gre za centralni vzrok vrtoglavice, je potrebno zdravljenje

pri nevrologu, kirurško zdravljenje (tumor).

Kako poteka spremljanje bolnika z vrtoglavico in omotico

Pri akutno nastali vrtoglavici vas bo zdravnik naročil na pregled v enem tednu, nato pa vam naročil že našete ukrepe za lajšanje težav, saj se bodo verjetno še ponovile. Pri omotičah, ki so posledica drugih bolezni, je potrebno vodenje teh bolezni.

Ali in kako lahko vrtoglavico in omotico preprečite

Navadno vrtoglavico preprečimo tako, da se izogibamo položajem glave, ki jo sprožijo, sicer pa skrbimo za krepitev mišičja in se izogibamo nefiziološkim obremenitvam hrbtenice. Starostne omotice žal ni moč preprečiti, jo je pa moč odmakniti v čim kasnejše obdobje z zdravim načinom življenja, ki preprečuje nastanek patologije na ožilju.

Literatura: Publikacija združenja družinskih zdravnikov Slovenije/ Navodila za bolnike

Metka Petek Uhan, dr. med., spec. družinske medicine, ZD Ptuj

Tedenski mikroskop

Proti covidu-19 bi lahko pomagala protitelesa iz lame

Mednarodna skupina raziskovalcev iz ZDA in Belgije je razvila posebno protitelo, ki se veže na protein, na katerega se veže tudi novi koronavirus sars-cov-2. Razvili so ga z združitvijo dveh kopij posebnega protitelesa, ki so ga našli v lamah.

Njihova raziskava se je začela že leta 2016, torej štiri leta pred izbruhom novega koronavirusa. Iskali so namreč protitelesa proti okužbi z virusoma mers-cov in sars-cov-1. V krvi lame Winter s farme na belgijskem podeželju so med drugim izolirali protitelo VHH-72, ki se tesno veže na proteine, na katere se veže tudi sars-cov-1.

To protitelo je preprečilo okužbo v laboratoriju proizvedenih celic z umetno ustvarjenim virusom, ki posnema delovanje virusa sars-cov-1, piše na spletni strani univerze v teksaškem Austinu.

Ko se je pojavil novi koronavirus sars-cov-2, so se znanstveniki začeli spraševati, ali bi lahko bilo to protitelo učinkovito tudi proti temu virusu. Ugotovili so, da se šibko veže tudi na protein, na katerega se veže sars-cov-2. Nato so iz dveh kopij VHH-72 naredili novo protitelo in ugotovili, da to v laboratorijsko ustvarjenih celicah nevtralizira tudi umetno ustvarjeni virus, ki posnema novi koronavirus.

»To je eno prvih protiteles, za katero je znano, da nevtralizira sars-cov-2,« je povedal eden od vodilni avtorjev študije, profesor molekularne bioznanosti na uni-

Foto: Dreamstime/ M24

verzi v Austinu Jason McLellan. Študija je bila objavljena v torek v znanstveni reviji Cell.

Zdaj se znanstveniki pripravljajo na predklinične študije na živalih, kot so hrčki in nečloveški primati, nato pa upajo še na testiranje na ljudeh. Cilj je razviti zdravljenje, ki bi ljudem pomagalo kmalu po okužbi z novim koronavirusom. To bi bilo uporabno predvsem pri ranljivih skupinah, kot so starejši, ki se lahko slabo

odzovejo na cepivo in tako niso v celoti zaščiteni. Takojšnja zaščita pa bi lahko koristila tudi zdravstvenim delavcem in drugim, ki so močno izpostavljeni novemu koronavirusu, še piše na spletni strani teksaške univerze.

Razvoj protiteles iz laminih protiteles pa nudi še eno prednost. Lame namreč ob vdoru tujka, kot so bakterije ali virusi, razvijejo dve vrsti protiteles. Ena je podobna človeškim, druga pa je velika samo za četrtno človeškega. Manjše je možno atomizirati in uporabiti v inhalatorju.

»Zaradi tega so še posebej zanimivi kot zdravilo za respiratorne patogene, saj jih je možno poslati neposredno na mesto okužbe,« je pojasnil soavtor študije Daniel Wrapp.

Sta

Jason McLellan: »Cepivo je treba dati en ali dva meseca pred okužbo, da zagotovi zaščito«

»Pri terapiji s protitelesi pa nekemu neposredno daš protitelesa, kar pomeni, da so takoj po zdravljenju zaščiteni. Protitelesa se lahko uporablja tudi pri ljudeh, ki so že bolni, da se omili potek bolezni,« je dodal.

Pomagajmo si

Življenje s hemofilijo

Hemofilija je prirojena motnja strjevanja krvi, pri kateri se zaradi pomanjkanja faktorjev strjevanja krvi lahko pojavijo zlasti notranje krvavitve; pri hudi stopnji bolezni celo brez vidnega vzroka. Bolniki krvavijo predvsem v sklepe in mišice, manjše ureznine pa v nasprotju s splošnim mnenjem niso nevarne. Hemofilik namreč ne krvavi bolj kot zdravi, samo dlje časa.

Sem spadajo tudi druge prirojene motnje strjevanja krvi, kot je denimo von willebrandova bolezen. Bolezni povzročata genska mutacija, ki se deduje po sodobnejšem pravilu od dedka s hemofilijo prek njegovih hčera na vnuka. Vsak sin nosilke gena ima 50 odstotkov možnosti, da bo ob rojstvu imel hemofilijo. Če v vašem prvem kolenu nihče nima motnje strjevanja krvi, to še ne pomeni, da ste vi ali vaši potomci »varni« pred njo. Pri približno tretjini bolnikov se genska mutacija pojavi na novo, brez predhodnega družinskega pojavljanja bolezni.

Kdaj k zdravniku

Vsaka krvavitev, ki se pojavi spontano, traja dlje kot po navadi

ali se ponovno pojavi po tem, ko se je že ustavila, pomeni bolezensko stanje. Treba se je čim prej posvetovati z zdravnikom in opraviti pregled krvne slike s številom trombocitov ter narediti osnovne in po potrebi dodatne teste strjevanja krvi. Pomemben je tudi natančen razgovor z bolnikom, kakšno je bilo stanje krvavitve pri njem v dosedanem življenju, v otroštvu in kako je s krvavitvami pri njegovih svojcih. Za bližnje sorodnike z motnjo strjevanja krvi je pred načrtovanjem družine priporočljivo genetsko svetovanje v nacionalnem centru za hemofilijo, da se strah pred boleznijo izključi ali poskrbi za pravilno ukrepanje od prvega dne hemofilikovega rojstva.

Foto: Dreamstime/M24

Štajerski tednik - časopis z najboljšimi regijskimi zgodbami na spletu z aktualnimi novicami vsak dan! Da boste izvedeli prvi! www.tednik.si

Dosledno zdravljenje

Namen zdravljenja je vzdrževanje takšne ravni faktorjev strjevanja krvi, da se krvavitve preprečijo. To pomeni pri hudi stopnji preventivno vbrizgavanje faktorjev v žilo na nekaj dni, pri blažjih oblikah bolezni pa takoj po poškodbi ali pred in med operacijo ter po njej, dokler

se rana ne zaceli. Za nekatere lažje oblike hemofilije ali von willebrandovo bolezen so na voljo tudi že zdravila, ki zvišajo raven faktorjev s hormonom, ki zavira izločanje urina. Za samozdravljenje na domu je treba bolnike predhodno ustrezno izšolati in podučiti, zapletene krvavitve pa se zdravijo v bolnišnici.

Tea Dečman

Dobro je vedeti

Identifikacijska kartica: Vsi bolniki s hemofilijo ali kako drugo dedno motnjo strjevanja krvi morajo ves čas nositi identifikacijsko kartico z opisom najnujnejših podatkov o bolezni, ki so v pomoč v nujnih primerih. Prepovedana zdravila: Hemofiliki ne smejo jemati zdravil, ki motijo funkcije trombocitov, še posebno acetilsalicilne kisline (aspirin) in nesteroidnih antirevmatikov (nalgasin, ketonal). Varen alternativni analgetik je paracetamol (lekdol). Kontaktni športi: Bolniki, ki obvladujejo bolezen, lahko živijo čisto normalno, priporočljivo pa je izogibanje dejavnostim, pri katerih prihaja do poškodb, na primer pri nekaterih športih. Zdravilo morajo imeti vedno s seboj, tudi ko potujejo.

				OKENICE ZA VPIS ČRKE PRI KRIZANKI	MESTO NA SEVERO-ZAHODU SIRIJE	KUPNA, JALOVA, KONJSKA, SRČNA ?	ŽITO, KI VSEBUJE NAJVEČ MAŠČOBE	MRTVINA, GANGRENA	OROSLAV CAF	
			MOŽ PO SMRTI ŽENE	KRAJ PRI MARIBORU						
		MAJHNO PRAVLJIČNO BITJE								SPODNJA POVRŠINA PROSTORA
		POKOJNI DELOV FOTOGRAF SELHAUS SODIŠČE					RIBJA KOŠČICA			
AVTOR: MARKO BOKALIČ	IZLOČANJE BLAGA Z NAPAKO	NAD 1000 m VISOKO HRIBOVJE NAD DOBRNO	STAR CITROËNOV AVTO	SESTRIN ALI BRATOV SIN	SOPHIA LOREN	ZAČETEK DNEVA NAŠA PEVKA (MAJA)		MOLZNA ŽIVAL NEVARNARNA AFRISKA MRZLIKA		
METULJNICA IZ JZ. EVROPE, KRMNA RASTLINA									ZENSKI ALI DEŠKI PEVSKI GLAS	
TROPSKI DREVESNI PLAZILEC, KI MENJA BARVO						NEKO. IZR. POLITIK (ABA) POVSEM SLEČEN			OSREDNJA SLOVENSKA KNJIŽNICA V LJUBLJANI	NIZEK DANSKI OTOK BLIZU CELINE
STIŠKI ZELIŠČAR, PATER (SIMON)				SESTAVINA, KI UČINKUJE ZARBRNICA						
RDEČI KRIZ		PONUDBA PO ZNIZANI CENI	SVETNICA ZAVETNICA					NAŠ GRAFIČNI OBLIKOVALEC (MILJENKO)		
GIBLJIV DEL KLAVIATURE					PODROČJE PEŠČENIH SIPIN V SAHARI	SREBRO		REKA V ZAKAVKAZJU, PRITOK KURE		
KRAJ PRI OPATIJI				ZEVSOVA MATI RITMIČNA ENOTA V GLASBI				DEKLICA IZ ČUDEŽNE DEŽELE	DIŠEČI PIŽMARJEV IZLOČEK, MOŠUS	
NAJVEČJE NIZOZEM. PRISTANIŠKO MESTO										
PISATELJICA ŠIROVNIK				VAS NAD IGO	ANGLEŠKI PISATELJ FLEMING					
KROMPIRJEVI SVALJKI V PRIMOR. OKOLJU						TRETJE NAJVEČJE MESTO V SRBIJI GR. CRKA				
DRUŽINA POLŽEV PLJUČARJEV										
LIKOVNA UMETNICA VOGELNIK				DOJENČKI IMAJO ZAMAŠENEGA, KO SO PREHLAJENI						

Oči so edini organ, ki se ne stara, prav zaradi tega pa jih morate toliko bolj paziti, da ne bi prišlo do okvar. Izogibajte se soncu (UV-žarki škodujejo mrežnico, zato je priporočljivo, da ko zunaj sije sonce, uporabite kakovostna sončna očala, ki preprečijo škodljivim žarkom, da pridejo do oči) in kajenju (kadilci so bolj izpostavljeni temu, da v starosti zbolijo za sivo mreno), uporabite zaščitna očala (z njimi se lahko izognete poškodbam oči) in dovolj pijte (v telo vnesete zadostno količino tekočine, da lahko telo samo poskrbi za vlažnost v očeh).

Tedenski horoskop do 14. maja

OVEN
(21. 3. - 20. 4.)

Bolj kot boste vztrajali, da vse skupaj sploh ni res, bolj boste v sebi prepričani, da imate prav in da se moti vaš partner. Pravzaprav bo smešno, da boste o njegovih stvareh bolj poučeni kot on. Res je raztresen ta vaš ljubljeni človek.

TEHTNICA
(23. 9. - 23. 10.)

Veliko energije boste usmerjali v učenje ali pa v komunikacijo z okolico. Uspešni boste pri vseh pravnih vprašanjih. Pri vsem tem je najbolje, da se zanašate samo nase in ne na tako imenovane prijatelje, ki samo obljublajo, naredijo pa na žalost nič.

BIK
(21. 4. - 20. 5.)

V začetku tedna lahko pri svojem ustvarjalnem delu doživite zelo lepe uspehe, čeprav se bodo pravi rezultati vašega dela pokazali šele v oktobru. Med tem pa izkoristite ugodne energije za zabavo in sprostitve, tudi igre na srečo.

ŠKORPIJON
(24. 10. - 22. 11.)

Na področju vaše kariere še traja globlja preobrazba, tako da večjih sprememb v tem času glede poslovnosti ne bo. Ne računajte še na stalno zaposlitev, ampak bolj na priložnostna dela. Če ste že stalno zaposleni, pa lahko pričakujete spremembe na boljše.

DVOJČKA
(21. 5. - 20. 6.)

V tem tednu boste nepredvidljivi, kar pa je za vas že splošno znano. Nabiti boste z negativno energijo predvsem v domačem okolju, saj vas bodo domače okoliščine omejevale in vam jemale največ energije. Odpravite se na sprehod v naravo.

STRELEC
(23. 11. - 21. 12.)

Dobili boste zanimiv obisk, ki vam bo postregel razplet, na kakršnega sploh niste upali. Bližnji bodo zelo hitro opazili, da ste nekam višje nad tlemi kot običajno. Je za to kriva ljubezen?

RAK
(21. 6. - 22. 7.)

Dnevi bodo zelo ugodni za učenje, komunikacijo, izlete in krajsa potovanja, za vsakodnevne pogovore in dogovore, opravke, predvsem pa za harmonične stike tako s sosedi kot s sorodniki. V tem času se boste hitreje učili kot po navadi.

KOZOROG
(22. 12. - 20. 1.)

V tem tednu boste dobili izvirne in ustvarjalne ideje, ki bodo povezane tako s potovanji kot s hobiji in igrami na srečo. Če v tem tednu igrate kakšno igro na srečo, boste uspešni. Prijetno boste presenečeni nad nepričakovanim darilom.

LEV
(23. 7. - 22. 8.)

S partnerjem se ne bosta mogla strinjati glede nekaterih zadev. Vi boste predlagali zelo skrajno rešitev, on pa se z njo nikakor ne bo strinjal. Tokrat ne bosta prišla na isto raven. Najbolje za vajino zvezo je, da obranita ločeni mnenji in skupno ljubezen.

VODNAR
(21. 1. - 18. 2.)

Ker vedno hitite, kot je običajno za vse Vodnarje, še najbolj pa za Vodnarje tretje dekade, morate biti previdni na cesti. Dnevi v tem tednu so vam naklonjeni, zato jih le izkoristite za uspešne posle in napredovanje v službi.

DEVICA
(23. 8. - 22. 9.)

Na preizkušnje, ki so pred vami, se boste morali prej ali slej začeti pripravljati. Zato je kakršno koli odlašanje v tem trenutku že nepotreben luksuz. Čimprej začnite, da boste prej na cilju. Se vam to ne zdi logično?

RIBI
(19. 2. - 20. 3.)

V dneh, ki prihajajo, boste doživljali precej nestabilnosti na finančnem polju. Vir dohodka bo postal negotov, nepredvidljiv in nestalen. Če se igrate z mislijo, da bi v tem času začeli novi posel, ne pričakujte uspeha na finančnem polju.

? **ARAKS** - reka v Zakavkazju, pritok Kure pred izlivom v Kaspijsko jezero, **IDLIB** - mesto na skrajnem severozahodu Sirije, **JANTARICE** - družina kopenskih polžev pljučarjev jantarne barve

Pisma bralcev

Kurjenje odpada – navada, ki se je moramo čim prej znebiti

K temu pisanju me je spodbudil članek v Štajerskem tedniku z dne 17. 4. 2020 z naslovom Ljudje kljub prepovedi še kar kurijo. Članek govori o prepovedi kurjenja v naravi zaradi suhega spomladanskega vremena, zaradi katerega je bila razglašena visoka stopnja požarne ogroženosti. Potrebno pa je opozoriti, da ne gre le za prepoved zaradi suše, temveč sežiganje vrtnega odpada in navlake, nastale pri hišnem čiščenju, nikakor ni smiselno tudi iz drugih vzrokov. Čiščenje s sežigom tistega, kar smo zvelikli na kup, ni čiščenje. Kurjenje odpada je le navada, ki se je moramo čim prej znebiti. Če odpad sežgemo, potem tisto, kar nas moti v vidni obliki, samo spremenimo v očem nevidno obliko. S kurjenjem odpad preide iz stvarne oblike na zemljišču v nevidno obliko v našem ozračju (na začetku pa tudi emisije v ozračje, nastale zaradi kurjenja, niso nevidne, saj pri kurjenju nastaja tudi dim). Emisij kurjenja, sproščeni v ozračje, pa se ne znebimo, saj je ozračje tudi nad

našimi »pospravljenimi« dvorišči, vrtovi, hišami, njivami, ... Predvsem pa je treba misliti na to, da rezultati pospravljanja s kurjenjem pristanejo v naših pljučih (od tam pa naprej v naš organizem). Vsi dihamo zrak, onesažen zaradi kurjenja raznovrstnega odpada. Škodljive snovi, ki nastanejo pri kurjenju odpada, pa v naš organizem ne vstopajo le z dihanjem, temveč tudi preko onesaženih prehranjevalnih verig. V teh virusnih časih se verjetno malo bolj zavedamo, da je tudi nevidno lahko nevarno. Kurjenju odpada se lahko izognemo. Razne navlake, nabrane po hišah in drugih poslopih, se ne kuri. Kar ne sodi v kante in vreče rednega odvoza odpadkov, je treba odpeljati v zbirne centre. Kdor noče vrtnega odpada, naj si uredi odvoz biološkega odpada, viške pa odpelje na zbirni center. Če zbirni center takrat, ko bi nekdo rad odložil nabrano šaro, ni odprt, je treba z odvozom pač počakati na takrat, ko je odprt (tudi sami niste delovno aktivni nonstop,

ne pričakujte tega od drugih!). Predvsem pa je treba misliti na to, da je škoda, da bi to, kar je zrastle na našem zemljišču, odpeljali z njega nekam drugam, saj s tem samo siromašimo svoje zemljišče. Tisto, kar so rastline posrkale iz naših tal, bi bilo škoda zavreči nekam drugam, temveč je to treba obdržati na svojem zemljišču. Če imamo na parceli odpad smrekovih vej, se te veje z iglicami uporabi za zastirko pri rastlinah, ki imajo rade kislino (na primer borovnice ali kake okrasne rastline, ki imajo rade kislota). Vejevje spomladanskega in drugega obrezovanja drevja in grmovnic se uporabi za pripravo drobirja, ki ga lahko potresemo tam, kjer bi se radi izognili pletju. Ali si sami priskrbimo drobilnik vejevja ali pa poiščemo pomoč pri tistih, ki imajo naprave za drobljenje. Drobljenje odpada in mulčenje zemljišč je lahko komu tudi dodatna dopolnilna dejavnost. Raznorazne koristne storitvene dejavnosti je treba podpirati. Debelejše veje lahko potem, ko se posušijo, koristimo pri

pripravi hrane z roštiljem s ploščo. Če pa vejevja, listja, suhe trave ni preveč (v odvisnosti od velikosti našega zemljišča), lahko vse to na manj uporabljanem delu zemljišča (lahko tudi na prostoru pod vejami kakšnega grma) damo na kup in nastal bo hotel za prezimovanje ječev. Ježi pa so zelo koristne živali, saj so s svojo prehrano zelo dobri pomagači v boju proti škodljivcem. Zadnje čase je moderno imeti hotel za žuželke, lahko imamo tudi hotel za ječe. Potrebno je ustvarjati pogoje za biotsko raznovrstnost – za ohranjanje raznolikosti življenj. Zato je potrebnih čim več sonaravnih ureditev. Znebiti se moramo razmišljanja, da je pospravljen le tisto, kjer ni nobenega odpadlega lista ali veje. Ko hodimo na sprehode v naravo, občudujemo njeno divjino – naravno okolje, ki ni bistveno spremenjeno zaradi človeške dejavnosti. Imejmo vsaj kanček te divjine tudi doma. Nazadnje še prošnja vsem, da ne kurite raznoraznega odpada. Predvsem pa ne kurite tudi nevarnih snovi (kar pogosto je marsikje videti stare pločevinaste sode, iz katerih se včasih vije dim s strupenim vonjem). Več kot preveč emisij zaradi kurjenj imamo že zaradi požarov in zaradi tistih kurjenj, ki so potrebna, da se zatre škodljivce, ki so napadli raste.

Danica Hren

OBVESTILO

Cenjene stranke obveščamo, da v ponedeljek, 11. 5. 2020, ponovno odpira svoja vrata tudi naše tajništvo.

Stranke prosimo, da upoštevajo vse previdnostne ukrepe:

- obvezno si razkužite roke
- ob vstopu v tajništvo si namestite zaščitno masko
- vstopajte eden po eden

Male oglase, čestitke, obvestila in osmrtnice na Radiu Ptuj in v Štajerskem tedniku lahko še vedno oddate tudi preko elektronske pošte:

marjana.pihler@radio-tednik.si

majda.segula@radio-tednik.si

ali telefon: **02 749 34 10** ali **02 749 34 16**.

Hvala za razumevanje.

Uredništvo Radia-Tednika Ptuj

Lepi spomini ne bledijo!

Spomnite se dogodkov, ki so zaznamovali vas ali vaše bližnje, in si naročite arhivsko številko Štajerskega tednika zase ali jo kot izvirno in unikatno darilo podarite sorodniku, znancu!

Ker temelji prihodnosti ležijo v preteklosti!

Naročila: tajništvo družbe Radio-Tednik Ptuj. Cena izvoda z darilno embalažo je zgolj 15 evrov, za naročnike Štajerskega tednika pa 10 evrov.

Poletje 2020 na morju v družbi Radia-Tednika Ptuj in turistične agencije ATP

Simonov zaliv

Vabljeni – uživajte poletje z nami!

Informacije in rezervacije:

Turistična agencija ATP, Domino center Ptuj, tel.: 070 244 150.

ATP
AVTOBUSNI IN TOVORNI PREVOZI

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Davčna številka: _____

Telefon: _____

Datum naročila: _____

Podpis: _____

RADIO TEDNIK Ptuj, d.o.o.
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Hkrati potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik. Naročnino bom plačeval/-a mesečno po položnicah.

Do nagrade ste upravičeni novi naročniki, ki pred tem vsaj 6 mesecev niste bili naročeni na Štajerski tednik in se zavezete, da boste naročnik ostali vsaj eno leto.

Vsi, ki želite v letošnjem poletju preživeti dan v pravi družbi, bodite naši prijatelji in obljublamo vam čudovite trenutke v Simonovem zalivu pri Izoli.

Vsako soboto od 27. 6. do 29. 8. 2020 vas bomo peljali na nepozaben kopalni dan na slovensko morje.

Za vas smo skupaj s turistično agencijo ATP pripravili posebna doživetja.

Enodnevna sprostitvev na morju bo stala **21,00 EUR**, za naročnike Štajerskega tednika pa velja nižja cena, **15,00 EUR**.

NOVI NAROČNIKI POZOR!

Posebno ponudbo smo pripravili za tiste, ki se boste od 31. 3. do 24. 6. 2020 naročili na Štajerski tednik.

Brezplačno boste na morju lahko uživali vse poletne sobote (od 27. 6. do 29. 8. 2020).

Če torej želite 10 sobot brezplačnega in brezskrbnega uživanja na morju, postanite novi naročniki Štajerskega tednika.

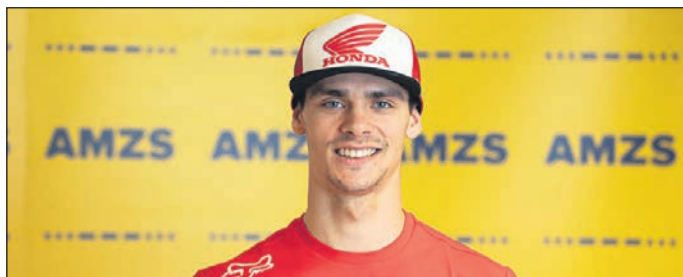
Vsem tistim, ki boste z nami čez poletje potovali najmanj petkrat, bomo v soboto, 5. 9. 2020, **podarili** dodatni brezplačni kopalni dan v Simonovem zalivu s pogostitvijo, dobro glasbo in druženjem z voditelji in novinarji Radia-Tednika Ptuj.

Cena vključuje: avtobusni prevoz in kopanje.

Odhodi: vsako soboto ob 5.30 iz Ormoža in ob 6.00 iz Ptuja.

POSTATI NAROČNIK ŠTAJERSKEGA TEDNIKA SE RESNIČNO SPLAČA!

Štajerski **TEDNIK** **RADIO PTUJ**

Motokros
Tim Gajser: »Na motorju sem minimalno, več delam v fitnessu, tečem in kolesarim«

Stran 18

Šport
Treninzi dovoljeni registriranim športnikom, tekmovanja v individualnih panogah

Stran 18

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,
Niko Šoštar, Simeon Gönc,
Franc Slodnjak,
Silva Razlag,
Črtomir Goznik

Športni tednik

E-mail: sport@radio-tednik.si

Poslušajte nas na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • Slobodan Grubor, trener Aluminija

»Vsi govorijo o skrbi za zdravje igralcev, dela pa se povsem drugače«

Nogometaši kljub rahljanju nekaterih ukrepov proti koronavirusu še naprej ostajajo v negotovosti, za zdaj še vedno niso dovoljeni skupni treningi, niti v majhnih skupinah, kot so jih dovolili v nekaterih drugih državah. Kako o vsem skupaj razmišlja strateg šumarjev Slobodan Grubor, kako doživlja sedanje stanje?

»Za nami je že sedem tednov sedanjega stanja, resnično si že želimo na zelenice. Seveda moramo razumeti situacijo, po drugi strani pa je nogomet naša služba – manjka nam druženje in treningi z žogo,« je v uvodu povedal Grubor in se dotaknil dela v zadnjem obdobju: »Vsi trenerji, pa tudi vsi ostali ljudje iz kluba, smo vsakodnevno skrbeli za igralce, veliko smo se z njimi pogovarjali, jim dajali navodila za treninge ... Igralci zagotovo niso bili zapostavljeni in so v dobrem stanju, tako fizičnem kot psihičnem. V nekaterih primerih so šli pri treniranju tudi preko svojih mej, vsak je iskal tudi kakšen košček trave, da je lahko kaj delal tudi z žogo.«

So igralci že vsi v Kidričevem?

S. Grubor: »Razen Martinovića so vsi tukaj, vsi so bili po predpisih tudi v karanteni in so pripravljeni za delo. Vsak dan sprašujejo, kdaj se bo začelo.«

Veliko se govori o tem, da je eno delo v karanteni, nekaj povsem drugega pa delo v skupini, v kontaktu z žogo. Kako vi gledate na možnost poškodb po vrnitvi na zelenice?

S. Grubor: »Poškodbe so vedno mogoče. Sam poznam že dva primera iz Avstrije, ko je prišlo v malih skupinah do poškodb kolena in stopala. Telo sedaj ni več navajeno na močne sunkovite gibe, skoke ...«

Kako igralce vrniti v pripravljeno stanje za igranje tekem?

S. Grubor: »Sam ločim več vrst pripravljenosti: za 'top' stanje potrebuje igralec približno osem tednov, za 'optimalno' stanje šest do sedem tednov – vse, kar pa je manj, pa pomeni povečanje tveganja poškodb. Vse bo odvisno od tega, koliko časa bomo imeli za

skupno pripravo. Upam, da bodo o tem razmišljali tudi tisti, ki bodo odločali o nadaljnjih korakih. Zavedati se je treba, da se koronavirus preleži v 14 dneh, težja poškodba pa lahko nogometaša odstrani z igrišča tudi šest mesecev ali več.«

Kolikor lahko slišimo, pa priprave ob morebitnem zagonu nogometa ne bodo tako dolge, kot bi si želeli trenerji, ampak v najboljšem primeru štiri tedne.

S. Grubor: »Naj takoj povem, da sem za to, da se prvenstvo nadaljuje, a imam obenem dopolnilo – ko bodo izpolnjeni pogoji za to. Vsi govorijo o skrbi za zdravje igralcev, dela pa se povsem drugače. Sam si želim izpolnitev 'optimalnih' pogojev.«

Slovenska liga zagotovo ne živi od prodaje TV-pravic

Če se bo spomladanski del nadaljeval, bo ritem tekem zelo zgoščen. Aluminij za nameček čaka še nastop v Pokalu Slovenije.

Foto: Črtomir Goznik

Slobodan Grubor: »Zavedati se je treba, da se koronavirus preleži v 14 dneh, težja poškodba pa lahko nogometaša odstrani z igrišča tudi šest mesecev ali več.«

Kakšen je nogomet brez gledalcev in emocij? Če ne bomo imeli povsem pripravljene ekipe, potem bomo morali tudi menjati model igre! V tem pa ne vidim pravega smisla.«

Kakorkoli, Aluminij je na 3. mestu lestvice, pozicija je dobra.

S. Grubor: »To mesto smo si zaslužili, nihče nam ni ničesar podaril. Če bomo začeli igrati, potem bomo

vsekakor to želeli vsaj ubraniti.«

Načrt za zagon trenažnega procesa imate pripravljen?

S. Grubor: »Vse je pripravljeno, trenerji dnevno razglabljamo o teh ali onih podrobnostih. Seveda pa še čakamo na pogoje, pod katerimi bomo sploh lahko začeli delati. Bo te že v tem tednu ali morda prihodnjem? Kdo ve ...«

Jože Mohorič

Nogomet • NZS

»Čas je za sprostitev, v nasprotnem primeru bo škoda milijonska«

Čeprav so se v času epidemije novega koronavirusa že začeli rahljati ukrepi predvsem za individualne športe, pa je zaenkrat precej nejasnosti pri kolektivnih, tudi nogometu. Na Nogometni zvezi Slovenije (NZS) menijo, da je čas,

da se postopno sprosti tudi kolektivno področje. V nasprotnem primeru bi lahko izguba znašala tudi 10 milijonov evrov.

»NZS se zaveda, da situacija ni enostavna in da je najpomembnejše zdravje državljanov in drža-

vljanov, kljub temu pa mislimo, da je napočil čas za postopno sproščanje ukrepov, ki bo omogočalo tudi nadaljevanje profesionalnega ekipnega športa. V nasprotnem primeru bo škoda, ki bo nastala na nogometnem področju, ne-

popravljava. Ocenjujemo, da bo izguba znašala tudi do 10 milijonov evrov,« pravijo na zvezi.

Poudarjajo, da so kot krovna nogometna organizacija spoštovali vse odločitve države in Nacionalnega inštituta za javno zdravje, enako pa so priporočili tudi vsem svojim deležnikom.

»Ker pa se ukrepi vlečejo in ker pravih smernic za ekipne športe še ni na vidiku, je situacija v klubih iz dneva v dan težja. Nogomet kot panoga ima svoje zakonitosti in nogometašem kot samostojnim športnim delavcem je v trenutnih razmerah onemogočeno opravljanje njihovega poklica, po drugi strani pa stroški za profesionalne nogometne klube ostajajo fiksni, tako kar se tiče plačil igralcev, trenerjev, zaposlenih in drugih,« pojasnjujejo pri NZS.

Opozarjajo, da pa so prihodki profesionalnega nogometnega kluba odvisni od tega, ali je klub in s tem njegove ekipe v pogonu in sodeluje v tekmovanju in s tem izpolnjuje svoje pogodbene obveznosti do sponzorjev in partnerjev. Klubi se zaradi tega hitro znajdejo v likvidnostnih težavah, saj pogodb z nogometaši ne morejo

enostransko spreminjati ali prekinjati, pravijo pri NZS in dodajajo, da je nogomet nekoliko bolj kot drugi športi odvisen od opravljanja lastne dejavnosti, saj ostali prihodki, bodisi od države ali iz drugih virov, predstavljajo le majhen delež v proračunih klubov in nogometnih deležnikov.

»Zavedamo se, da celotna slika v boju s pandemijo ne bo bistveno drugačna čez mesec ali dva, zato bo ob trenutnem razmišljanju in pogledu tudi takrat igranje nogometa predstavljalo svojevrstno tveganje. A ker je lahko kolateralna škoda ukrepov zaradi epidemije covid-19 bistveno večja kot neposredna škoda, je absolutno smiselno, da se začne sproščanje ukrepov tudi za profesionalni šport v kolektivnih panogah,« menijo pri NZS.

Pri tem se obračajo tudi na izkušnje iz tujine, ko so nekateri klubi že ugasnili zaradi koronavirusa. »Tudi domači nogomet ne bo presnel nedejavnosti skozi jesenski del. Klubi zaradi posebnosti panoge nimajo rezerv, s tem je ogrožen njihov obstoj, posledično pa tudi obstoj profesionalnega športa, kot ga poznamo.«

Kot pravijo pri NZS, so v naši neposredni bližini in drugod po Evropi vlade in nogometne zveze že sprejele termenske načrte za ponovni zagon nogometa. »Madžarska bo 23. maja začela tekme madžarskega pokalnega tekmovanja, 30. maja pa se bo nadaljevala liga. Zadnji vikend v maju naj bi se vrnila tudi hrvaška nogometna liga, nemška pa celo 15. maja, Španci začnejo v začetku junija. Nadaljevanje s konkretnimi datumi so že določili tudi na Poljskem, v Bolgariji, na Portugalskem, s treningi pa so začeli že klubi v Avstriji, Srbiji in pa tudi v Italiji, ki jo je pandemija najbolj pretresla.«

Poudarjajo, da v primeru, da se ukrepi ne omilijo do točke, ki ob upoštevanju vseh varnostnih načel za ohranitev zdravja ne omogoča ponovnega zagona nogometa, ko bo možno ponovno trenirati in v nekaj tednih tudi tekmovati, bi finančne posledice lahko znašale tudi blizu 10 milijonov evrov.

»Saj velik del klubskih prihodkov predstavlja tudi prestopna dejavnost klubov, ki pa je ob neaktivnosti klubov nična. Ocenjena izguba predstavlja skoraj polovico vseh sredstev, ki jih je država namenila za letni program športa v letu 2020. V tem primeru bo marsikateri klub težko prebrodil krizo, kar pomeni, da bodo brez klubov ostali tudi igralci vseh preostalih selekcij, od dečkov vse do mladinskih selekcij,« pojasnjujejo na zvezi.

sta

Foto: Črtomir Goznik

Kdaj se bodo nogometaši vrnili na treninge, ostaja še naprej odprto vprašanje (fotografija je arhivska).

Motokros • Tim Gajser

»Na motorju sem minimalno, več delam v fitnessu, tečem in kolesarim«

Slovenski motokrosist Tim Gajser je po lanskem naslovu svetovnega prvaka letos pričakoval hud boj z največjimi imeni razreda MXGP, potem pa je novi koronavirus povsem ohromil šport. Dirk si brez svojih navijačev ne predstavlja, a razume, da je to morda edina rešitev za nadaljevanje sezone.

Trenutno je dirkanje prisilno postavljeno na stran, kar pa ne pomeni, da 23-letnik počiva. V slabih dveh mesecih je skupaj z dekletom Špelo Motaln urejal in vzdrževal hišo, ostajal doma ter v naravi in se posvečal predvsem kondicijskim treningom. Malo za šalo, malo zares pravi, da se več z motorjem vozi njegovo dekle.

»Špela ima svoj motor, svojo hondo«

»Špela ima svoj motor, svojo hondo, s katero se že kar dobro vozi. Vseeno pa mislim, da tekmovala ne bo,« je v smehu pogovor začel svetovni prvak v razredu MXGP, ki si zahtevnega obdobja ne more predstavljati brez svojega dekleta.

»Dejansko ves čas skrbi zame in kuha. Tudi v karanteni je bilo tako. Sam nisem za kuhanje, če pa pripravim kaj na žaru, tudi jaz kaj popečem. Bolj ji pomagam pri opravljenih doma, saj poleg treningov drugih obveznosti nimam,« na to temo dodaja 23-letni dirkač, ki se še vedno ni povsem privadil na trenutne razmere.

»Občutek je čuden, saj sem v tem času vsak vikend navajen biti v drugem delu Evrope ali sveta. Ampak privadil sem se in skušal to storiti čim prej, vseeno pa upam,

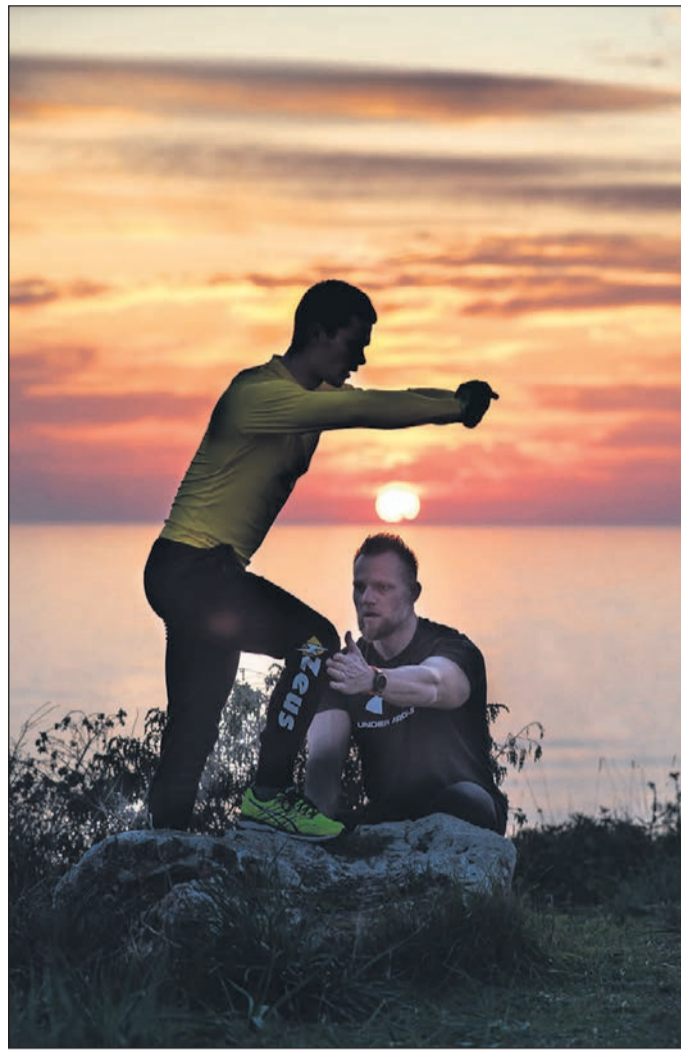
da bodo tekme kmalu nazaj. Želim si tekmovali in komaj čakam, da se vrnem na stezo,« pravi Gajser.

Trening je prilagodil pogojem, a kljub vsemu presenetljivo malo časa preživi na motorju. »Sam imam doma fitness, tako da treninški tam potekajo normalno. Na motorju sem minimalno, enkrat na teden, ravno toliko, da ohranjam občutek na njem, oziroma da nisem bil mesec in pol brez. Več delam v fitnessu, tečem in kolesarim,« o drugačnem vsakdanu razlaga trikratni svetovni prvak iz let 2015 (MX2), 2016 in 2019.

»Niti sanjalo se mi ni, da bo premor tako dolg«

Letošnjo sezono je, kot eden redkih športnikov, ki jim je bilo to omogočeno, lahko začel, a so hitro sledile številne odpovedi. »Odpeljali smo sicer prvi dve veliki nagradi, ampak tega res nisem pričakoval. Niti sanjalo se mi ni, da bo premor tako dolg in najbrž bo tako še nekaj mesecev,« pravi Gajser, ki upa, da se bo sezona nadaljevala 5. julija v Rusiji, četudi so razmere zaradi novega koronavirusa tam vse slabše.

Na nadaljevanje sezone Gajser upa predvsem zaradi dobrega uvida v Veliki Britaniji in na Nizozemskem. »Zelo dobro sem bil pripravljen za uvodne tekme, hitrost je bila takoj prava. Nekaj malega je bilo napak, ampak sem zadovoljen, kako sta se prvi dve dirki razpletli. Zato nisem bil vesel, ker so prekinili sezono, saj sem ravno začel prihajati v pravi ritem,« pravi na koncu drugi tako v Matterley Basinu kot Valkenswaardu. Obkraj je

Tim Gajser med vadbo z Boštjanom Renkom

Foto: osebni arhiv

zaostal le za Nizozemcem Jeffreyjem Herlingsom in je v skupnem seštevku drugi s 85 točkami, devet za Herlingsom.

Na vprašanje, ali se sliši s tekme, se je le nasmejal in dejal, da si vsi želijo skriti, kako trenirajo. »Zato nima smisla komunicirati o trenin-

gih. Nimamo stikov. Vsak se želi le po svojih najboljših močeh pripraviti na nadaljevanje sezone in biti kar najbolje pripravljen.«

Po drugi strani je s svojim moštvom v stiku ves čas, predvsem z mehaniki in fizioterapevtom. Glavna tema pogovorov so napotki za

trening in skrb za predstavnike moštva, saj jih večina prihaja iz Italije. Pravi, da se je življenje za vse zelo spremenilo.

»Ljudje so začeli uživati v drugih stvareh in drugače gledajo na življenje, kar je pozitiven izveček iz vsega slabega«

»Treba je gledati pozitivno, četudi so nam na nek način vsi ti ukrepi preprečevali svobodo. Ritem življenja je bil neverjeten. Nikoli ni bilo časa. Imel si svoj ritual, naporen kot vedno, tempo pa je bil iz leta v leto večji. Zdaj se je vse nekoliko umirilo, ljudje so začeli uživati v drugih stvareh in drugače gledajo na življenje, kar je pozitiven izveček iz vsega slabega.«

Neprijeten del koronakrize je tudi finančni izpad prihodkov na vseh ravneh, ne le v športu. »Zasledil sem, kako je v vseh športih. Nogomet se ne igra, motokrosa ni, vse se je ustavilo, zato je normalno, da prihaja do teh odločitev. Glede financ moram reči, da je pri nas oziroma pri meni vse normalno in v redu,« je dodal Gajser, ki za zdaj ni bil seznanjen s krčenjem plač.

Kljub temu da v zadnjih mesecih ni bilo dirk in bo tako vsaj do julija, se zdi, da v sezoni ne bo odpadlo veliko preizkušenj. Bo pa ritem posledično neizprosno, saj si bodo dirke sledile iz nedelje v nedeljo. »Kaj drugega kot organizacija osmih zaporednih vikendov z dirkami jim niti ne preostane. Če bo obstal

Zadnji popravljen urnik tekem SP:

- 5. julij - VN Rusije
- 12. julij - VN Latvije
- 19. julij - VN Italije (Maggiora)
- 26. julij - VN Češke
- 2. avgust - VN Belgije
- 9. avgust - VN Nemčije
- 16. avgust - VN Švedske
- 23. avgust - VN Finske
- 6. september - VN Turčije
- 13. september - VN Kitajske
- 20. september - VN Emilie Romagna (Italija)
- 4. oktober - VN Trentina (Italija)
- 11. oktober - VN Španije
- 18. oktober - VN Portugalske
- 1. november - VN Indonezije
- 8. november - VN Azije (Indonezija)
- 22. november - VN Argentine

koledar, ki so ga prilagodili nazadnje, časa za počitek pravzaprav ne bo, zato bom skušal biti kar najbolje pripravljen, da bom zdržal ta tempo,« je odločen Gajser, ki sicer velja za enega najbolj fizično močnih dirkačev.

Številne zaporedne dirke bi tako lahko bile njegova prednost. »Ogromno časa posvečam fizični pripravi, ker mislim, da je eden pomembnejših dejavnikov v športu. Če si fizično močan, lahko iztisneš iz sebe še kanček več od tistih, ki morda na koncu dirk niso tako sveži. Upam, da bo to moja prednost in da se bodo naporni treningi obrestovali.«

Medtem ko je kot športnik vajejan garanja, pa, kot pravi, ni vajejan praznih tribun. »Čudno bo dirkati pred praznimi tribunami. Na vsaki veliki nagradi je bilo po 20.000, 30.000 gledalcev ali celo več, ki so ustvarili izjemno vzdušje. Za vse bo to nekaj novega. Če ne bo druge rešitve, da rešimo sezono, je to pač nujen korak,« je dejal Gajser, ki bo posebej pogrešal morje rumenih in rdečih majic, ki jih nosijo njegovi pristaši.

sta, UR

Šport

Treningi dovoljeni registriranim športnikom, tekmovanja v individualnih panogah

Vlada je na sredini dopisni seji dovolila treninge registriranim športnikom po zakonu o športu na ali v vseh športnih objektih in površinah v naravi, z izjemo objektov, ki so sestavni del vzgojno-izobraževalnih zavodov, ter tekmovanja do vključno državne ravni v individualnih panogah brez gledalcev, je povedala pristojna ministrica Simona Kustec.

Ukrepe je pripravilo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v sodelovanju z ministrstvom za zdravje. Pred tem so jih na poziv Olimpijskega komiteja Slovenije (OKS) oblikovale nacionalne panožne zveze.

V ukrepe zajetih 60.000 športnikov

Pri tem morajo športniki, v tem sklopu jih je zajetih okrog 60.000, upoštevati vsa navodila ministrstva za zdravje in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ) za preprečevanje okužbe z virusom sars-cov-2.

Kustečeva je sporočila prve sprostivne ukrepe za poklicni in tekmovalni šport v Sloveniji, ki je bil zaustavljen od sredine marca. Veljajo za individualne športne panoge in pod istimi pogoji tudi

za ekipe športe, ki še ne morejo vaditi v skupinah.

»Odlok velja za 14 dni, potem bodo nadaljnji ukrepi odvisni od epidemioloških razmer in splošnih smernic zdravstvene stroke. A vadbe ekipnih športov in tekmovanja še ne moremo pričakovati tako kmalu,« je menila Kustečeva.

Prepričana je, da se bodo posamezne panoge, vključno z Nogometno zvezo Slovenije, »modro odločile o nadaljevanju treningov in tekem«. V naslednjem obdobju pričakuje intenzivne pogovore o sproščanju ukrepov za ekipe športe, konkretnih datumov za njihove skupinske treninge in tekme pa ni navedla.

Šport je načeloma avtonomen v svojem delovanju in odločanju, a vadba v skupinah še ni dovoljena

Izpostavila je, da je šport načeloma avtonomen v svojem delovanju in odločanju in priporočila, naj športne organizacije podrobno preučijo navodila NIJZ in potem znotraj lastnih disciplin pripravijo pravila zase.

Dodala je, da lahko v nogometu, košarki in drugih ekipnih športih za zdaj trenirajo le pod pogoji in v skladu s smernicami, ki jih je danes objavil NIJZ in ki ne dovoljujejo stikov med udeleženci treninga. Tako še ni dovoljena vadba v skupinah, saj je treba ves čas ohranjati razda-

ljo najmanj dveh metrov do drugih oseb.

Telesni stik dovoljen pri judu, plesnih parih ...

Telesni stik med športniki je dovoljen le pri tistih individualnih

športih, kjer tekmovalna pravila panoge zahtevajo sodelovanje dveh za izvedbo, kot so judo, plesni pari ...

Možnost izvedbe ekipnih panog, kjer je stik neizbežen, bo predmet nadaljnjih odločitev, pri čemer bo vloga posameznih zvez

Eden od redkih športov, pri katerem je trenutno dovoljen telesni stik, je judo (fotografija je simbolična).

Foto: Crtomir Goznik

Lovrenc • Vilko Turk - lovec, vzreditelj nemških kratkodlakih ptičarjev

Ob tridesetem letu lovstva in ptičarske kinologije posebno darilo – rekordno leglo

Zgodba se je začela s povsem naključnim pogovorom, na katerem je beseda nanesla na pse. »Poglej to, moja psička je skotila 13 mladičev, kar se mi v dolgih letih ukvarjanja s psi še ni zgodilo,« je fotografijo na telefonu kazal eden izmed sodelujočih v pogovoru. 13!!! To je res ogromno! Kje? Kdaj? So vsi preživeli? Kakšne pasme? Kdo je lastnik in s čim se ukvarja? Vprašanja so kar vrela na plano ... Tri dni kasneje sva na njegovem domu v Lovrencu že delala intervju ...

»S ptičarsko kinologijo se ukvarjam že 30 let, po treh uvodnih letih pa sem začel vzrejati nemške kratkodlake ptičarje. Zgodba se je začela tako, da sem že pred tem hotel postati lovec, a so bile finance tiste, ki tega niso dopuščale – takrat sem si ustvarjal družino in so bile prioritete drugače. Potem pa je prišel čas, ko je bilo možno nekaj nameniti tudi lovstvu in kmalu sem se začel ukvarjati tudi z vzrejo lovskih psov. Najprej so bili seveda poskusi, ko pa sem videl, da mi stvar kar lepo uspeva, pa sem se tega lotil še z večjim entuziazmom, tako je še danes,« na uvodu v svo-

ji lovski sobi v kleti družinske hiše pove Vilko Turk iz Lovrenca, nato pa doda: »Pri tej stvari je izredno pomembno tudi to, da se družina strinja s tovrstno dejavnostjo. Brez podpore žene Jožice ne bi mogel tako uspešno voditi psarne, sva kar uigrana ekipa in resnično dobro sodelujeva.«

Od kod ljubezen do psov? »To me spremlja že od malega, pri hiši je bil vedno kakšen pes. Ko sem se lahko sam odločil za svojega psa, sem nabavil nemškega ovčarja, ko pa sem postal lovec, pa si bili lovski psi tisti, ki so me pritegnili,« pove Vilko in doda: »Lovec in vodnik lovskega psa sem postal domala istočasno, izpita sem opravil v razmiku enega dneva. S prvo psičko nisem imel ravno sreče, saj je imela epilepsijo; ime ji je bilo Ajša Nadgoriških borcev, od znane vzreditelja, žal že pokojnega Mileta Budiča. Po letu in pol sem se odločil za novo psičko iz psarne Obreške od vzreditelja Rudija Rakuša. S to sem imel več sreče, ki me v tej dejavnosti spremlja vse do danes. To so bili začetki psarne Lovrenške, ki se danes pišejo kar z velikimi črkami. Seveda govorimo o lovskih psih,« pove Vilko Turk in doda, da so lovski psi pri v primerjavi z drugimi vrstami bistveno podcenjeni. »Kakšnega posebnega zasluzka z vzrejo lovskih psov ni, včasih smo lahko zadovoljni

Vilko Turk iz Lovrenca je priznani vzreditelj lovskih psov vrste nemški kratkodlaki ptičar.

že s 'pozitivno ničlo'. Treba pa je konstantno spremljati razvoj in kakšno uro dnevno nameniti tej dejavnosti, da lahko konstantno napreduješ.«

Priznanega imena v svetu vzreje lovskih psov pa si ni moč pridobiti čez noč. »To je resnično tek na dolge proge, pri katerem mora biti na

prvem mestu iskrenost. Še danes, po 27 letih dela, se gradi ugled psarne Lovrenške in tako bo tudi naprej. Vedno je treba ohraniti spoštovanje do tistih, ki se za to odločajo in kupujejo ali se samo zanimajo za pse. Potrebno je ohraniti načelno držo in biti vedno iskren s kupci ter jim podati vse informacije. Sicer je

psarna z imenom Lovrenška registrirana pri Kinološki zvezi Slovenije in tudi pri FCI, kar pomeni pri mednarodni zvezi. To je edina psarna na svetu s tem imenom, iz čipov psov iz naše psarne je mogoče vedno odčitati vse podatke – vse je transparentno«

Kako pa je s certifikati, ki so potrebni za ukvarjanje z vzrejo psov? »Z vsako psico je treba narediti vse vzrejne preizkušnje (PZP, Derby, JZP), opraviti slikanje kolkov in pregled DNK, pred komisijo je treba opraviti vzrejni pregled (proporci, višina, barva, oči ...) in šele takrat – po približno dveh letih – ima psica ob vseh teh uspešno opravljenih preizkušnjah pogoj, da lahko vzrejaš,« pove Vilko Turk, ki vse postopke odlično pozna, saj je predsednik slovenskega Društva ljubiteljev ptičarjev.

Soba, v kateri se pogovarjavo, pa ni polna lovskih trofejev, kot bi lahko pri lovcu pričakovali, ampak priznanj in pokalov. »To so vse priznanja, ki so jih osvojili naši psi. Dobili so jih za različna dela, v različnih državah, šli smo tudi izven meja Slovenije: lahko se pohvalim, da smo v Sloveniji trije, ki smo s svojimi psi opravili najvišjo preizkušnjo za nemške kratkodlake ptičarje, to je Klemanova preizkušnja (KS – Kleman zieger Prufung, op. a.) – poteka vsako drugo leto v organizaciji nemške pasemske

organizacije. To je tudi priznanje v tej sobi, na katerega sem najbolj ponosen,« s ponosom o tem pove Vilko.

S takšnimi priznanji pa si ugled dvigujete tudi izven meja Slovenije. Se s tem povečuje zanimanje za vaše pse tudi v tujini? »Za naše pse se zanimajo v glavnem lovci iz celotne Slovenije, ponudbe pa dobivam tudi iz Hrvaške, Avstrije in Nemčije. V glavnem vsi mladiči najdejo svoje lastnike, saj lov brez lovskega psa niti ni več dovoljen. Vsaka lovska družina v Sloveniji in tudi v tujini mora imeti glede na velikost rajona določeno število uporabljenih lovskih psov,« poznavalsko pove Vilko Turk, član Lovske družine Boris Kidrič.

Prav posebno srečo pa ste imeli v zadnjem leglu vaše mlade, triletne psičke. »Skozi vso dobo ukvarjanja z vzrejo se lahko rečju enkrat zgodi tudi kakšen 'čudež'. To se je meni zgodilo letos v obliki skotitve 13 mladičev, kar je velika redkost. Na srečo so vsi preživeli, a je potrebno za to veliko trdega dela. Psička ima le devet seskov, zato sva morala z ženo prve dni 24 ur na dan 'dežurati' pri hranjenju in jih spremljati ter menjavati. Če tega ne bi počela, bi tisti močnejši izrinili šibkejši in ti ne bi imeli dostopa do hrane. Sedaj je kritično obdobje že mimo, vsi so zdravi in tudi glede velikosti podobni, tako da sva kar dobro opravila svoje delo. Sedaj so nekateri mladički že pri novih lastnikih. Zanimivo je, da se vodniki radi odločajo za to vrsto psov, ki je primerna za vse vrste lova. Pa tudi na oko so zelo lepi,« pove.

Psička reorkerka je Nia Lovrenška, četrta generacija v psarni Lovrenški, pred njo so bile Feni Obreška, Brina Lovrenška in Isa Lovrenška. »Za psičko Nio je to prva kotitev, stara bo tri leta. Pasemska psička lahko sicer koti enkrat letno, med eno in drugo paritvijo mora miniti najmanj leto in dan – tako se lahko psička v vmesnem času dovolj odpočije. Pomembna pa je seveda tudi prehrana, s katero jo hranimo in mora biti posebej kakovostna, da se lahko hitreje regenerira. Danes je to drugače kot pred leti in si lahko psičke hitreje povrnejo moči – naša je resnično dobro prenesla to 'avanturo',« pove Turk in doda: »Tisti vodniki, ki imajo namen delati dolgoročno zgodbo, morajo vedno stremeti k temu, da iz svoje vzreje nadaljujejo zgodbo naprej – samo to je pot do uspeha. Tako najbolje spoznaš svojo psičko in ji poskušaš poiskati takšnega samca, ki bi lahko najbolje izpopolnil njene preostale kvalitete. O izbiri samca začnem poizvedovati že kakšno leto pred dejanskim prepustom. Tako poznam vse ozadje samcev, njihov značaj in kri, delo ..., šele nato se odločim,« zanimivo zgodbo zaključuje Vilko Turk.

Jože Mohorič

Psička Nia Lovrenška je letos skotila kar 13 mladičev.

zarjani

Alma in Stjepan: PREBOLELA SVA KORONO

Marija Merljak o hrani za vitalnost SKRIVNOST MLADOSTI

Ne spreglejte v novi Zarji Jani

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom Novice Svet24, za samo 2,99 EUR in v kompletu z revijo zvezde Lady, za samo 3,99 EUR. Vsak torek!

zvezde Lady

NAJBOLJ BRANA slovenska tedenska revija

Natalija Verboten uživa tudi v karanteni **SLABIM MISLIM VSTOP PREPOVEDANI!**

Srečnih 60 let Mitje Ferenc **ROSVITA IN GLASBA MU DAJETA MOČ**

Melania Trump ob srečanju z abrahamom **VČASIH HREPENI PO PREPOSTEM ŽIVLJENJU**

Hvaležna hči Tanja Kocman **NEPOZABNI POGOVORI NA MAMINEM KAVČU**

Na izbranih prodajnih mestih na voljo v kompletu s časopisom Novice Svet24, za samo 2,99 EUR in v kompletu z revijo Zarja Jana in Vklon Stop, za samo 3,99 EUR.

vsako sredo

Slov. Bistrica • Zdravstveni dom z novim vodstvom

»Čas je, da nekdo na novo prevzame krmilo doma«

Z direktorskega stolčka slovenjebistriškega zdravstvenega doma se po 20 letih posavlja direktorica in zdravnica Jožefa Lešnik Hren. Nasledila jo bo Urška Sedmak, ki je v ZD Slovenska Bistrica zaposlena že sedem let in je pomočnica direktorice za finančno-računovodske zadeve.

Foto: Mojca Vtič

Dolgoletna direktorica Jožefa Lešnik Hren je ponosna na opravljeno delo.

Za šesti mandat se Jožefa Lešnik Hren, ki so jo mnogi spoznali kot zdravnico v šolski ambulanti, ni odločila. »Menim, da je čas, da nekdo na novo prevzame krmilo zdravstvenega doma,« je dejala Lešnik Hrenova, ki ji teče 39 let delovne dobe in bo prihodnje leto jeseni izpolnila pogoje za upokožitev. Odhajajoča direktorica je ponosna, da je cilje, ki si jih je zadala, s sodelavci tudi uresničila. ZD Slovenska Bistrica je lani pridobil skoraj 500 m² novih prostorov, kamor so se preselili Center za krepitev zdravja, ginekološka ambulanta, patronažna služba ter ambulanta medicine dela in športa, uspeli so tudi zmanjšati kadrovske primanjkljaje, tako da so eden redkih zdravstvenih domov, v katerem si pacienti še lahko izberejo novega zdravnika. »Zelo sem zadovoljna, da smo po kar nekaj letih krize hudega pomanjkanja pediatrov zaposlili mlade zdravnice in jih imamo trenutno zadostno število. Tudi programe družinske medicine imamo ustrezno kadrovske zasledene. Pomanjkanje je v nujni medicinski pomoči, tu zdravnikov nimamo zaposlenih, ker je v Sloveniji splošno pomanjkanje urgentnih zdravnikov. Tako celotno tovrstno pomoč izvajajo družinski zdravniki zunaj rednega delovnega časa,« je dejala.

loška ambulanta, patronažna služba ter ambulanta medicine dela in športa, uspeli so tudi zmanjšati kadrovske primanjkljaje, tako da so eden redkih zdravstvenih domov, v katerem si pacienti še lahko izberejo novega zdravnika. »Zelo sem zadovoljna, da smo po kar nekaj letih krize hudega pomanjkanja pediatrov zaposlili mlade zdravnice in jih imamo trenutno zadostno število. Tudi programe družinske medicine imamo ustrezno kadrovske zasledene. Pomanjkanje je v nujni medicinski pomoči, tu zdravnikov nimamo zaposlenih, ker je v Sloveniji splošno pomanjkanje urgentnih zdravnikov. Tako celotno tovrstno pomoč izvajajo družinski zdravniki zunaj rednega delovnega časa,« je dejala.

V 20 letih se je menjalo 14 ministrov

Sicer pa je bil zdravstveni dom v mandatih Jožefe Lešnik Hren deležen temeljite prenove. Izvedli so energetske sanacije obeh stavb, na novo opremili prav vse ambulante, posodobili voznik park in se opreмили z novimi medicinskimi instrumenti ...

»Vsa leta sem spodbujala tudi izobraževanje zaposlenih,« je dodala. Veliko se je torej v teh dveh desetletjih, ko se je zamenjalo 14 ministrov za zdravje in kar nekaj vlad, že postorilo. »A dela tudi za moje naslednike zagotovo še ne bo zmanjkalo. Kljub temu da smo že veliko gradili, nam še kar primanjkuje ustreznih prostorov. Sedanja koronakriza nam je še bolj razkrila vse šibke točke našega zdravstvenega doma. Za ustrezno delo vnaprej bomo potrebovali ločene prostore za preventivo in kurativo, ločene poti za zdrave in bolne, ustrezne prostore za laboratorij, reševalno službo, ustrezne garderobe za osebje, ustrezne arhive ... Zavedam se, da bo vse, kar bo še treba postoriti, zahtevalo veliko energije, ki meni glede na moja leta že po malem pohaja.«

20 let brez velikih afer in pretresov

Dodala je, da je ponosna, da je bila na čelu zdravstvenega doma, ki je med prebivalci vseh štirih občin ustanoviteljic (Sl. Bistrica, Makole, Poljčane in Oplotnica) cenjen in spoštovan. »Še najbolj pa sem ponosna, da so med nami, zaposlenimi, dobri medsebojni odnosi in da smo vsa ta leta vozili brez velikih pretresov ali afer.«

Prepričana je, da je bila odločitev, da prepusti vodenje doma drugemu, pravilna. »Rada sem zdravnica, tudi vodenje ZD mi je bilo vseskozi zanimivo in velik izziv. Imam pa tudi rada družinsko življenje in želim si, da bi lahko z možem, otroki in vnuki preživela še nekoliko več časa, kakor sem ga do sedaj,« je še povedala dolgoletna direktorica.

V njene čevlje bo stopila Urška Sedmak, dosedanja pomočnica direktorice za finančno-računovodske zadeve, ki bo mandat nastopila 15. maja.

Mojca Vtič

Foto: Mojca Vtič

Zdravstveni dom Slovenska Bistrica je bil v zadnjih letih korenito obnoven.

Podravje • Med kandidatkami za miss Slovenije tudi predstavnic naše regije

Misice so mnogo več kot barbik, ki si želijo le mir na svetu

Zadnjih nekaj let so organizatorji tekmovanja Miss Slovenije v celoti spremenili koncept. Še vedno iščejo lepa dekleta, a pomembna je tudi njihova sposobnost osebnostnega razvoja in predstavitve države ter slovenskega gospodarstva. Od prijavljenih 120 deklet se jih je v polfinalni izbor uvrstilo 36, med njimi tudi Neja Križanec iz Dupleka. Konec tega meseca bo znano, katerih 15 deklet se bo konec leta pomerilo v finalu.

Neja Križanec pravi, da je nov princip tekmovanja, ki ne išče več le »barbik«, pač pa osebnostno razvita in sposobna dekleta, razlog, da se je prijavila tudi sama. Neja, doma iz Dupleka, se je uvrstila med 36 polfinalistk za Miss Slovenije 2020: »To ni več klasično lepotno tekmovanje, ampak projekt s sloganom Podprimo slovensko, podprimo Slovenijo, zato je pomembno, da se dekleta angažiramo tudi na lokalnem področju in promoviramo kraj, iz katerega prihajamo. Od bodoče misice ne pričakujejo samo lepote, ampak, da posebej izžareva vrednote, ki jih projekt podpira, ter da je ak-

tivna v sklopu svoje lokalne skupnosti.«

Konec tega meseca bo opravljen finalni izbor, a ne glede na to, ali se bo uvrstila med 15 finalistk, 21-letna študentka psihologije pravi, da si je že doslej pridobila ogromno znanja in izkušenj.

Pomembno je, kar dekleta izžareva

Dekleta se namreč več mesece izobražujejo na različnih področjih, spoznavajo poslovne partnerje in opravljajo zanimive izzive. »Vsak izziv da dekletu priložnost, da se predstavi v svoji luči in tako

Foto: arhiv Neje

Neja Križanec

V polfinalni izbor se je uvrstilo 36 deklet.

Od leta 2016 je nosilka licence Miss Slovenije Jelka Verk, ki je to tekmovanje korenito spremenila. Zastavila ga je kot več mesecev trajajočo zgodbo, katere namen je lepoto deklet oplemeniti z znanjem in izkušnjami, obenem pa jim pomagati tudi na drugih področjih. V ospredje so postavili Slovenijo, njene lepote, gospodarstvo, oblikovalce, izdelke in glasbenike. V tem duhu poteka tudi celotno tekmovanje, ki poteka vse od februarja do oktobra.

Foto: Rimske terme

omogoči žiriji in ljudem, ki projekt spremljajo preko socialnih omrežij, da dekleta bolje spoznajo. Do sedaj smo opravile tri izzive. Predstavile smo kolekcijo poslovnega partnerja projekta More Than Beauty, sodelovale smo na natečaju Naj pirhi slovenskih novic, kjer smo izdelale pirhi, ki predstavljajo nas in našo pokrajino in pripravile predstavitveni video, v katerem smo morale poudariti, kaj nas v življenju navdihuje in motivira. Trenutno opravljamo naš četrti izziv, kjer moramo iz odpadnega materiala Tosame, ki je tudi eden izmed poslovnih partnerjev projekta, izdelati obleko. Obleka mora v prvi vrsti predstavljati Tosamo, izražati pa mora tudi osebnost deklet,« pravi lepa Štajerka.

Njena želja je zaključiti študij in se posvetiti psihologiji, prepričana pa je, da ji bo ta izkušnja pomagala

la tudi na karierni poti ne glede na končni izid tekmovanja. Zadovoljno ugotavlja, da jo je to že doslej potisnilo iz cone udobja: »Na koncu ugotoviš, da niso pomembne mere, pač pa to, kar dekleta izžareva in kako dobro zna predstaviti v prvi vrsti sebe, svojo državo, ne nazadnje pa tudi izdelke poslovnih partnerjev. Upam, da bomo tudi na ta način nekoliko izkoreninile stereotip o tem, da so misice lepe, a neumne. Moja želja je mladim skozi te predstavitve Slovenijo približati na drugačen način. Vsi želijo ven iz države, idealizirajo tujino, ne da bi se zavedali, kako lepo je doma. Morda pa tudi s pomočjo družbenih omrežij, na katerih objavljamo koncept tekmovanja in predstavitve naše ideje, prispevamo tudi k osveščanju o lepotah in posebnostih naše države,« še pravi naša sogovornica.

Dženana Kmetec

Sveta Trojica • Na območju občine stoji 341 javnih svetilk

Menjava svetilk z varčnejšimi

V občini Sveta Trojica sistematično in glede na razpoložljiva sredstva posodablja sistem javne razsvetljave.

Za osvetljevanje občinskih cest, javnih površin, spomenikov in objektov uporabljajo 341 svetilk, ki jih vzdržujejo iz občinskega proračuna. Po besedah Jožeta Žela, na občini zadolženega za komunalno dejavnost, so v zadnjih letih uspeli zamenjati že 72 odstotkov javnih svetilk z varčnejšimi LED-svetilkami, ki so v skladu s standardi uredbe o mejnih vrednostih svetlobnega onesnaževanja. Doslej so zamenjali svetilke v središču Svete Trojice ter naseljih Gočova in Spodnja Senarska, takoj ko bo v proračunu dovolj denarja, bodo javno razsvetljavo posodobili še na preostalih območjih ter obenem z LED-svetilkami osvetlili še znamenito trojiško cerkev.

Foto: SD

SD Z varčnejšimi LED-žarnicami so zamenjane tudi javne svetilke skozi naselje Gočova.

Ptuj • Stanje v razdelilnici donirane hrane

Vse več ljudi prihaja po donirano hrano

Epidemija je socialno stisko v državi le še poglobila. To potrjujejo tudi ugotovitve izvajalcev projekta Donirana hrana; k njim v zadnjih tednih namreč prihajajo novi uporabniki, s katerimi se doslej niso srečevali. Dnevno pakete razdelijo vsaj 20 pomoči potrebnim posameznikom in družinam, skupaj pa jih je na seznamu prejemnikov že več kot sto.

Projekt Donirana hrana tudi v času epidemije poteka neprekinjeno, izvajalci pa se sproti prilagajajo nastalim razmeram. Pri razdeljevanju paketov morajo upoštevati varnostne ukrepe in uporabljati zaščitno opremo, ki jim jo je priskrbela civilna zaščita. »Uporabniki prihajajo po hrano v vnaprej določenih terminih, običajno enkrat tedensko, po potrebi tudi večkrat. Dnevno paket prejme 20 ali več uporabnikov (družin ali posameznikov), glede na količino prejete donirane hrane. Hrano trenutno donirajo štiri trgovine. Večinoma prejemamo kruh, pekovske izdelke, sendviče, pečeno meso, sadje, zelenjavo, mlečne izdelke. Ljudje poleg paketov hrane največkrat iščejo tudi razne informacije, povezane s socialno pomočjo, obrazce za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev ter možnost fotokopiranja dokazil, ki jih potrebujejo za uveljavljanje pravic. V času epidemije se je število prejemnikov hrane nekoliko povečalo,« pravi Tomaž Žmauc, koordinator projekta Donirana hrana na Ptuj.

Foto: CG

Ptujsko razdelilnico donirane hrane obiskuje vedno več ljudi.

Zaradi trenutnih razmer so uvedli tudi dostavo. Nekaj starejšim občanom, ki sodijo v rizično skupino za okužbo s koronavirusom, pakete dostavljajo kar na dom. Po prehranskih paketih pa povprašujejo tudi občani drugih občin upravne enote Ptuj, ki jim po potrebi prav tako priskočijo na pomoč. »Iskreno zahvalo pa si zaslužijo tudi vse trgovke in trgovci, sosedi, zaposleni in prostovoljci ter vsi, ki prispevajo, da projekt lahko nemoteno poteka tudi v času epidemije,« še dodaja Žmauc. Brez Mestne občine Ptuj, donatorjev in dobrih ljudi projekta Donirana hrana namreč ne bi bilo. Njegov koordinator za naše območje je Lions klub Ptuj, izvajalec pa društvo Ars Vitae. Predsednica slednjega Polona Toplak ugotavlja, da je potreb po takšni vrsti pomoči veliko. Novi uporabniki prihajajo redno: »Paketi pa se pripravijo glede na število družinskih članov in njihove prehranske potrebe, ključno pa je seveda, kaj imamo na razpolago. Vse, kar dobimo, skušamo razdeliti karseda pravično.«

Dženana Kmetec

Polenšak • Gasilci zbirajo staro železo

Odpadne surovine za dober namen

Člani Prostovoljnega gasilskega društva (PGD) Polenšak bodo do sredine junija zbirali odpadne surovine. Tovrstno akcijo so izvedli že pred dvema letoma, ko so s prodajo odpadnih kovin, akumulatorjev, gospodinjstevskih aparatov, elektronskih naprav in drugega odpadnega materiala iztržili blizu 2.000 evrov.

Foto: MZ

Se vam v kleti, garaži in okrog hiše kopičijo odpadno železo ali dotrajani gospodinjstevski aparati? Gasilci PGD Polenšak vam bodo odsluženo pločevino z veseljem odpeljali, saj so se lotili zbiralne akcije. Izkupiček bodo namenili nadgradnji gasilske avtomobilske cisterne (na fotografiji).

Odpadni material bodo zbirali pri gospodinjstvih po terenu, lahko pa jim ga občani dostavijo tudi na zbirno mesto, ki je na igrišču pri stari šoli na Polenšaku. »Zbiramo staro železo, pločevino, barvne kovine, jekleni odpad, kovinske predmete, stroje, orodja, radiatorje, pipe, kovinsko posodo, pomivalna korita ... Prevezemali bomo dele vozil, kot so blatniki, motorji brez

olja in goriva, osi, gredi, hladilniki in akumulatorji. V poštev pridejo tudi gospodinjstvi in električni aparati: štedilniki, hladilniki, pralni in pomivalni stroji, televizorji, vrtalniki, vrtno kosilnice ...,« je povedal predsednik PGD Polenšak Jože Brumen in dodal, da akcijo vodijo skupaj s podjetjem Surovina.

»Občane smo o akciji obvestili na naši spletni in Facebook strani,

po gospodinjstvih pa bomo razposlali letake. Ne bomo se branili, če bi nam odpadni material želel podariti še kdo iz sosednjih občin na ptujskem območju. Prevzem in prevoz bomo že organizirali, to bo najmanjši problem. Kontaktni osebi sva Robi Vršič in jaz, pokličete naju lahko na telefonski številki 041 554 783 in 041 313 242. Z veseljem se bomo odzvali in prišli po odpadni material. Gre vendar za dober namen, za podporo gasilskemu društvu,« je poudaril Brumen.

20.000 evrov za obnovo gasilskega vozila

Polenški gasilci bodo zbrani denar namenili za obnovo 16 let stare gasilske avtomobilske cisterne. Kljub temu da je vozilo že blizu polnoletnosti, pa ima prevoženih le 6.000 kilometrov. Nekatero tehniko, ki je vgrajena v vozilo, je

povozil zob časa, zato so si v društvu zadali cilj, da cisterno nadgradijo. Tako jim bo lahko služila tudi v prihodnje. Za posodobitev vozila bodo namenili 20.000 evrov. Denar za obnovo bosta prispevala občina Dornava in društvo. »Nadgradnjo vozila bomo izvedli v maju, predvidoma bo končana v treh tednih. V tistem času bomo za pomoč pri morebitnih intervencijah zaprosili sosednja gasilska društva. V času, ko bo vozilo v nadgradnji, bomo operativni samo s posadko,« je razložil predsednik društva. Povedal je tudi, da slavnostnega dogodka, na katerem bi obnovljeno vozilo predali namenu, zaradi epidemije v času poletja žal ne bo. »Računamo, da bi morda proti koncu leta v gasilskem domu pripravili kakšen dobrodelni dogodek, koncert, da bi se zbrali in pozdravili to za kraj in okoliš pomembno letošnjo pridobitev.«

Moja Zemljarič

Na voljo mobilni aplikaciji
Radio Ptuj in Štajerski tednik
za iOS in Android naprave

www.tednik.si www.radio-ptuj.si

Google play App Store

Podravje • Težke zgodbe tistih, ki delajo z odvisniki

Stiske odvisnikov se zaradi epidemije še poglobljajo

Čas epidemije je za odvisnike od prepovedanih drog še posebej težak. Kot ugotavljajo strokovnjaki, ki delajo z njimi, je abstinenca v teh tednih zelo težko uresničljiva želja. V društvu Ars Vitae pravijo, da je trenutna situacija tako za posameznike, ki se borijo z odvisnostjo, kot za njihove svojce težavna, razlogov za to pa je več.

Strokovni delavci, ki na Ptujskem delajo z odvisniki, ugotavljajo, da so v zadnjih tednih kljub ali pa morda celo zaradi epidemije imeli veliko dela s posamezniki, ki se srečujejo z uporabo prepovedanih drog. Zaznali so tudi porast uporabnikov, ki sicer nimajo težav z odvisnostjo, se pa na njih obračajo zaradi drugih težav, povezanih z urejanjem svojega socialnega položaja.

»V programu Mostovi smo v zadnjih tednih opazili, da se stiske uporabnikov še poglobljajo. Poleg že zaznanih osebnih težav zaradi uživanja drog ali odvisnosti je v prvih tednih epidemije dodatno težavo predstavljal strah pred okužbo, negotovost, zmanjšan občutek varnosti, zato smo uporabnikom intenzivno nudili psihosocialno po-

moč po telefonu, jih krepili in spodbujali, da bi zmogli lažje preživeti to težavno obdobje. Ljudje imajo težave z vključevanjem v programe zdravljenja, saj v tem času ne morejo sprejemati novih uporabnikov, treba je čakati na sprejeme, kar predstavlja problem tako za ljudi, ki si želijo vključitve v zdravljenje, kot za njihove svojce,« ugotavlja Renata Štopfer, vodja programa Mostovi.

Opaža tudi, da je tudi veliko svojcev v teh dneh v težkem položaju. Bori se namreč odpustov iz zdravljenja odvisnosti, če bi se v skupnostih (komunah, terapevtskih skupnostih) pojavila bolezen covid-19: »Poleg karanten doma, ki so obvezne, bi se ljudje spopadali še z ohranjanjem abstinence, mar-

Foto: CG

Stanje se slabša tudi na področju zdravljenja odvisnosti.

sikdo tega ne bo zmožen zunaj varnega prostora skupnosti.«

Nekateri uporabniki, s katerimi delajo v društvu Ars Vitae, prihajajo na začasne odpuste iz zaporov. Po njihovih izkušnjah ti iščejo predvsem informacije, povezane z uveljavljanjem pravic. Veliko odvisnikov pa se srečuje še z eno težavo: bodisi niso v dobrih odnosih s svojci bodisi jih nimajo. »Ti so v tem času najbolj osamljeni. Ljudje si želijo osebnih stikov, svojci pogrešajo samopomočno skupino, zato upamo, da bomo lahko v kratkem nadaljevali delo, kot so ga uporabniki bili vajeni doslej in je ustrezalo njihovim potrebam. Težkih zgodb je veliko, vsakemu posamezniku pa pomagamo po svojih najboljših močeh,« še pravi Štopferjeva.

Dženana Kmetec

avto CENTER
ORMOŽ d.o.o.

AVTOCENTER
ORMOŽ d. o. o.,
Hardek 44 c, 2270 Ormož
Tel.: 02/ 741 64 11,
051/ 302 910

SERVIS: 02/ 7416 405, 031/ 322 939
NADOMESTNI DELI: 02/ 7416 407, 051 310 999

SIP™

- diskaste in bobnaste kosilnice
- obračalniki (tračni in vrtavkasti)
- zgrabljalniki (eno in dvovretenski)
- trosilci hlevskega gnoja

Gorenc

ino

DODATNI POPUSTI NA PRIKLJUČKE IZ ZALOGE
POKLIČITE 02 7416 411, 051 302 910

Pro SIGMA PLUS®

ČISTILNE NAPRAVE in RABA DEŽEVNICE

PREDNOSTI ZA VAS:

- številni zadovoljni kupci,
- monolitna izvedba,
- 20 - letne izkušnje,
- poštena cena in kvaliteta,
- Made in Germany,
- do 35 let garancije.

www.dezevnica.si
www.cistilne-naprave.si

SONČNA ELEKTRARNA ZA LASTNO RABO

PREDNOSTI ZA VAS:

- energetska neodvisnost,
- 10- letne izkušnje,
- plačate le razliko med porabljenim in proizvedeno energijo,
- Made in EU,
- preprosta in hitra izvedba

www.solarna-tehnologija.si

BREZPLAČNI TELEFON
080 88 55

NOTRANJA VRATA
Vhodna

okna
Senčila

PARKET

Tuning design

OSOJNIKOVA 12, PTUJ
info@vrata-tuningsi
031 688 777

Auto RAK

Bojan Arnuš, s.p.
Nova vas pri Ptujju 76a,
2250 Ptuj
Tel.: 02 78 00 550

NOVOI NOVOI
KREDIT NA PRODAJNEM MESTU
DO 14.000 EUR BREZ KASKA,
UGODNI LEASINGI DO 7 LET.

PRODAJA VOZIL

Znamka	Letnik	Cena	Oprema	Barva
OPEL INSIGNIA 1.6 CDTI ST	2016	10.800,00 €	SERV. KNJIGA	KOV. SREBRNA
FIAT BRAVO 1.4 16V EASY	2013	5.990,00 €	KLIMA	BELA
VOLKSWAGEN GOLF 1.4 BASIS	2001	1.250,00 €	KLIMA	KOV. ZLATA
SUZUKI SWIFT 1.3 DELUXE	2009	3.990,00 €	AVT. KLIMA	KOV. SREBRNA
CHEVROLET CRUZE 1.6 16V LS	2010	4.700,00 €	PRVI LAST.	KOV. SV. MODRA
ŠKODA LIM. 4X4 SUPERB 2.0TDI 4X4 AUT. AMB.	2016	16.900,00 €	PRVI LAST.	KOV. ČRNA
RENAULT CLIO 1.2 16V ELAN STORIA	2008	2.390,00 €	PRVI LAST.	KOV. BORDO
ŠKODA OCTAVIA 2.0TDI 4X4 AMBITION	2013	10.800,00 €	PRVI LAST.	KOV. PEŠČENA
ŠKODA OCTAVIA 2.0TDI 4X4 AMBITION COMBI	2013	11.800,00 €	SERV. KNJIGA	KOV. ČRNA
ŠKODA START STOP RAPID 1.2 TSI EASY SPACE	2016	8.800,00 €	PRVI LAST.	KOV. PEŠČENA
CITROEN C4 1.6 HDI PICASSO GRAND AVT.	2011	3.990,00 €	7 SEDEŽEV	KOV. ČRNA
SUZUKI SX4 1.9TD 4WD DDIS	2008	5.800,00 €	SERV. KNJIGA	KOV. SREBRNA
NISSAN PRIMERA 1.8 VISIA	2005	2.200,00 €	AVT. KLIMA	KOV. PEŠČENA
MERCEDES-BENZ B 150	2007	4.750,00 €	KLIMA	KOV. SV. MODRA
RENAULT CLIO 1.5 DCI BILABONG	2003	1.590,00 €	KLIMA	KOV. ČRNA
RENAULT ESPACE 1.6 HDI ENERGY ZEN AVT.	2015	12.700,00 €	SERV. KNJIGA	KOV. SREBRNA
VOLKSWAGEN POLO 1.2 COMFORTLINE	2005	2.690,00 €	SERV. KNJIGA	KOV. SREBRNA
PEUGEOT 206 1.1 I POP ART	2004	1.490,00 €	KLIMA	KOV. SREBRNA
FORD C-MAX 1.6 TREND	2009	4.600,00 €	PRVI LAST.	KOV. BORDO
HYUNDAI I30 1.6 CRDI STYLE	2013	5.690,00 €	PRVI LAST.	KOV. SIVA

PRED NAKUPOM VOZILA MOŽEN PREVENTIVNI TEHNIČNI PREGLED.

PeTV
PTUJSKA TELEVIZIJA • PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

PETEK 8. maj

7:30 Dora: Zoran Predin, pon.
8:20 Pomurski tednik, pon.
8:45 Obzornik TV Dravograd, pon.
9:35 Kuhinjica, pon.
10:00 Pogled nazaj, pon.
10:25 Deček in njegov pes, pon.
12:00 Ptujška kronika, pon.
12:15 Boksarski magazin, pon.
14:10 Videostrani
17:30 Kuhinjica
18:00 Ptujška kronika
18:15 Dubioza kolektiv: Quarantine Show 6
18:40 Pogled nazaj, pon.
19:05 Risanke, pon.
20:00 Ptujška kronika, pon.
20:15 Lovca na vampirje D, pon.
21:40 Film od blizu, pon.
22:00 Ptujška kronika, pon.
22:15 Moč glasbe nas združuje, pon.
02:00 Videostrani

SOBOTA 9. maj

7:30 Boksarski magazin, pon.
9:20 Charlie Chaplin, pon.
9:50 Dubioza kolektiv, pon.
10:15 Pogled nazaj, pon.
10:40 Pihalni orkester z Omarjem, pon.
12:00 Pregled tedna
12:30 Darfur: Vojna za vodo, pon.
14:00 Charlie Chaplin, pon.
14:30 Videostrani
17:30 Kuhinjica, pon.
18:00 Ptujška kronika, pon.
18:20 Varuhi veselja, pon.
19:25 Pogled nazaj, pon.
19:50 Dok. film o dr. Ljudevitu Pivku, pon.
20:00 Pregled tedna, pon.
20:30 Dubioza kolektiv, pon.
22:00 Ptujška kronika, pon.
22:20 Dogodki iz preteklosti, pon.
00:35 Videostrani

NEDELJA 10. maj

7:30 Risanke, pon.
10:15 Pogled nazaj, pon.
10:40 Dubioza kolektiv, pon.
11:05 Gostilna »Pr Francet«, pon.
12:00 Pregled tedna, pon.
12:30 Poetovio Cup, pon.
14:50 Videostrani
17:05 Kuhinjica
18:00 Ptujška kronika, pon.
18:20 Pogled nazaj
18:45 Dobrote slo. kmetij 2019, pon.
19:05 Gasilski kongres, pon.
19:40 Zlata rokavica 2019, pon.
20:00 Pregled tedna, pon.
20:30 Boksarski magazin, pon.
21:25 Zgodbe o gradu Tumišče, pon.
22:00 Ptujška kronika, pon.
22:20 Dora: Vlado Novak
23:10 sLOVErotika, pon.
00:05 Videostrani

PONEDELJEK 11. maj

7:30 Dora: Vlado Novak, pon.
8:20 Kuhinjica, pon.
9:10 Dubioza kolektiv, pon.
11:20 Pogled nazaj, pon.
11:45 Zapuščina Štefke Cobelj, pon.
12:00 Pregled tedna, pon.
12:30 Poetovio Cup, pon.
14:50 Videostrani
17:30 Kuhinjica
18:00 Ptujška kronika, pon.
18:15 Vstop ni prepovedan, pon.
18:55 Rockcajt 2017, pon.
20:00 Pregled tedna, pon.
20:30 Afrika kriči, pon.
21:50 Arbitrium, pon.
22:00 Ptujška kronika, pon.
22:20 Dan D, pon.
23:55 Videostrani

Ptujška televizija PeTV, E. 02 590 880 28, info@petv.si, www.petv.si

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Čvekamo skupaj že od leta 1997.

V KRALJEVSTVI IZ ŽIVANJE

Zakaj ne bi prejeli svoje najljubše ugankarske revije kar na dom?
Za naročnino pokličite telefonsko številko 080 43 21.

Štajerski TEDNIK

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
Direktor: Drago Slameršak
Odgovorna urednica: Simona Meznarič
Urednik športnih strani: Jože Mohorič
Novinarji: Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dreu
Fotoreporter: Črtomir Goznic
Lektorica: Lea Skok Vaupotič
Vodja tehnične redakcije: Slavko Ribarič
Grafični oblikovalec: Daniel Rižner

Naročniška razmerja: Majda Šegula (02) 749-34-16
Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si

Oglasno trženje: Marjana Pihler (02) 749-34-10
Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si

Marketing: Bojana Čeh (02) 749-34-14, Marjana Gobec Dokl (02) 749-34-20, Patricija Majcen (02) 749-34-30, Megamarketing, d.o.o. (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)

Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si

Naslov: Radio-Tednik Ptuj, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujškega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak tork in petek.

Cena izvida v tork je 1,30 EUR, cena izvida v petek z revijo Stop je 1,50 EUR. Celoletna naročnina: 143,38 EUR, za tujino tork 112,68 EUR, v petek 132,32 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.

Tisk: Salomon, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvida in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).

Štajerski TEDNIK
v digitalni knjižnici:
www.dlib.si

PVC okna, vrata, senčila

ABA
PTUJ

GSM: 041 716 251
www.oknavrata.com

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

PETEK, 08. maj

00:00 Video strani
08:00 Šola zdravja
08:30 Folklorni večer, Podgorci 2015
10:00 Praznik Občine Lenart, 2018
12:10 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
17:00 Sv. Maša iz cerkve na Jurovskem dolu
18:00 Koncert AFS Študent Maribor 2015
20:00 Koncert Pevskih zborov OŠ Gorišnica 2019
21:45 Astro - v živo
23:00 Video strani

SOBOTA, 09. maj

00:00 Video strani
08:00 Šola zdravja
08:30 Prvi praznik Občine Markovci
10:10 Ptujška kronika
10:30 Sv. Maša iz cerkve na Jurovskem dolu
11:30 Praznik Občine Lenart 2018
13:45 Video strani
18:00 Koncert Ane Karneža 2014
20:00 Kako krepiiti svoje zdravje 2019
21:10 Ujemi sanje
23:00 Video strani

NEDELJA, 10. maj

00:00 Video strani
08:00 Šola zdravja
08:30 Dan OŠ Hajdina 2019
09:05 6. koncert UVZ OŠ Hajdina, 2017
10:00 Prenos maše iz cerkve v Lenartu - v živo
11:00 Koncert p. Janeza Ferleža 2017
12:00 Od kleti do kleti 2012
13:00 Društvene igre na Polenškaku 2013
15:00 Koncert Pevskih zborov OŠ Gorišnica 2019
17:00 Praznik Občine Majšperk 2014
18:00 Revija NZ glasbe, Vinska Gora 2019
20:00 Tamburaški koncert, Starše 2018
21:10 Igra Povodni mož, Prepolje 2018
22:00 Video strani

PONEDELJEK, 11. maj

00:00 Video strani
08:00 Šola zdravja
08:30 Pesem na vasi, ljudski pevci Tržec 8.19
10:00 Ptujška kronika
10:20 Ujemi sanje
12:00 Video strani
14:30 Italijanska trgovina - v živo
17:00 Koncert p. Janeza Ferleža 2017
18:00 Praznik Občine Videm 2019
20:00 Kako krepiiti svoje zdravje 2019
21:30 Markovo - malo drugače
23:00 Video strani

SIP
TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA, info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlodovino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat, s. p., Moškanci 1d. Tel. 051 667 170.

PO ZELO ugodnih cenah odkupujemo vse vrste hlodovine, predvsem hrast in bukev. Možnost odkupa tudi na panju. Aleksander Šket, s. p., Irje 3d, 3250 Rogaska Slatina. Tel. 041 785 318.

BUKOVA drva prodam. Razrezana na 25, 33 ali 50 cm. Tel. 041 893 305. www.lesgrad.si.

SERVIS gospodinjskih aparatov in elektonskih naprav. Storitve na terenu Ljubo Jurič, s. p., Borovci 56b, 2281 Markovci. Tel. 041 631 571.

OKNA, rolete, žaluzije, komarniki, ugodne cene. Janez Belec, s. p., Trnovska vas 50, tel. 041 884 841; janez.belec@gmail.com.

FASADE – IZOLACIJSKE iz stiropora – volne. V prednaročilu popusti. Barvanje fasad, zaključni ometi, pomoč pri subvencijah, vsa notranja slikopleskarska dela. Jože Voglar, s. p., Zavovci 98, telefon 041 226 204.

UGODNO: vse iz inoxa, ograje – deli, okovja za kabine, cevi, vijaki, dimniki, litoželezni kamini, gorilniki na pelete. Ramainoks, d. o. o., Kopaljska 3, Kidričevo, tel. 02 780 99 26, www.ramainox.si.

www.novareha.si
Nova Reha
IZPOSOJA in prodaja medicinskih pripomočkov na naročilnico ZZS (postelje, vozički, toaletni stol ...). NOVA REHA, Mlinska c. 1a, Ptuj, tel. 02 782 01 06.

ARNUŠ
OKNA VRATA d.o.o.
PVC-ALU OKNA, VRATA IN SENČILA
Mariborska c. 27b, Ptuj
02 788 54 17
041 390 576
www.roletarstvo-arnus.si
info@roletarstvo-arnus.si

MALE OGLASE, OSMRTNICE, OBVESTILA IN RAZPISE LAHKO NAROČITE
ZA TORKOVO IZDAJO DO PONEDELJKA ZJUTRAJ DO 9. URE
ZA PETKOVO IZDAJO DO ČETRKA ZJUTRAJ DO 9. URE
majda.segula@radio-tennik.si, tel. 02 749 34 16 ali marjana.pihler@radio-tennik.si, tel. 02 749 34 10, za večje objave predhodno pokličite.
Štajerski TEDNIK

Program TV Ptuj
9. in 10. maja 2020, sobota ob 21:00, nedelja ob 10:00: Obnovljena Vukova domačija ponos TD Žetale vabi obiskovalce v prelepe Haloze; Razstava kiparskih del slovenskih rezbarjev; Mojstrovine izpod večjih rok izžarevajo nove podobe ljubiteljskih ustvarjalcev; Dokumentarni film ekipe RTV Maribor v oddaji Ljudje in zemlja S Poljane v gore; Dokumentarni zapis o paši čred v planinah visokogorja Bohinja; Dober pogled – oddaja o lovstvu; Delovanje Lovske zveze Slovenije in lovcev v času koronavirusa med karanteno; Zgodbe lovcev in njihovi pogledi v naravo; Naselitev risa v gozdovih Slovenije; Spoznajmo življenje risa, ris kot lovec; Brendiju v spomin ob obletnici rojstnega dne, v 25 letni glasbeni karieri je ustvaril več kot 700 glasbenih del, med njimi številne uspešnice. Pred male ekrane vas vabi Televizija Ptuj, Videoprodukcija Tinček Ivanuša.

Na voljo mobilni aplikaciji Radio Ptuj in Štajerski tednik za iOS in Android naprave
www.tednik.si www.radio-ptuj.si

KMETIJSTVO

ŽAGA PTUJ odkupuje vse vrste hlodovine, tudi embalažno – topol, lipo, jelšo, brezo, lahko na panju. Nudi žagan les, letve, morale, drva za kurjavo, izdelavo in prodajo peletov plus in sekancev. Tel. 041 403 713.

NESNICE RJAVE, GRAHASTE, ČRNE pred nesnostjo. Brezplačna dostava. Vzreja nesnic Tibaot, Babinci 49, Ljutomer, tel. (02) 582-14-01.

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, sisterno za gnojeko, krožne brane, cepilnik za drva in drugo kmetijsko mehanizacijo. Telefon 041 923 197.

NESNICE mlade hisex, v začetku nesnosti, opravljena vsa cepljenja, prodajamo vsak dan od 8. do 17. ure. Soršak, Podložje 1, Ptujška Gora.

TRAKTORSKO rotacijsko kosilnico SIP 165 prodam. Tel. 051 336 879.

KUPIM kravo simentalo za nadaljnjo rejo. Tel. 031 401 629.

PRODAM telico v 9. mesecu brejosti in kravo, brejo z drugim teletom. Tel. 031 713 160.

NESNICE, rjave, grahaste, črne, leghorn in bele kokoši, 3,5 kg, prodajamo. Tel. 040 531 246. Rešek, Starše 23.

PRODAM obračalnik Sip 220, zelo malo rabljen. Tel. 051 316 591.

NEPREMIČNINE

PRODAMO - HIŠO NA PTUJU, letnik 1979, v izmeri 130 m² in pripadajoče zemljišče v izmeri 672 m² - bližina centra, vrtca, šole. Cena: 99.900,00 EUR. Kontakt: 041 684 075 ali 02/6208 816 www.re-max.si/Poetovio

NA PTUJU damo v najem garsonjero. Telefon 041 676 994.

NA PTUJU damo v najem enosobno opremljeno stanovanje. Tel. 031 438 573.

DELO

Če ste upokojenec in bi želeli občasno dostavljati pice na območju Ptuja. Informacije 031 301 116. Picerija Slonček iz Prešernove 19.

Maja POLNA IDEJ
Vsak drugi petek

Moja ljubezen te objema ves čas, saj vem, da v resnici ostal si pri nas. Odslej v naših srcih boš stanoval in naš angel varuh naprej ostal.

SPOMIN

Se nam zdi, da smo se včeraj poslovili od tebe, dragi mož, oče, dedek, tast in brat? Vendar bo 9. maja minilo eno leto, odkar si nas za vedno zapustil. Močno te pogrešamo,

Mirko Kekec IZ BUKOVCEV 157B

Minilo je 32 let, odkar smo se poslovili od naše drage

Angele Kekec

Minilo je 25 let, odkar smo se poslovili od našega dragega

Antona Kekca

Sprašujemo se, zakaj ste nas zapustili v svojih najlepših letih. Odgovora ne dobimo.

Hvala vsem, ki z lepo mislijo postojite ob njihovem grobu, prižigate sveče in jih ohranjate v lepem spominu.

Vsi najdražji

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno. A to, kar ni njeno, nam ne more vzeti. In to, kar je neskončno dragoceno, je večno in nikdar ne more umreti. (S. Makarovič)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, brata, strica, botra

Franca Meška

IZ GAJEVCEV 50
19. 4. 1935–20. 4. 2020

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem za izrečena pisna in ustna sožalja ter za darovano cvetje in sveče. Posebna zahvala gospodu župniku Ivanu Holobarju za opravljen cerkveni obred, pogrebemu podjetju Mir, Domu upokojencev Ptuj ter Prostovoljnemu gasilskemu društvu Gajevci–Placerovci. Vsem še enkrat hvala.

Žena Ivanka ter drugo sorodstvo

V spomin Francu Mešku (1935-2020)

„Ne jokajte ob mojem grobu, le mirno k njemu pristopite in večni mir mi zaželite!“ Njegov čas se je žal iztekel mnogo prezgodaj, čeprav je dan pred odhodom dopolnil častitljivih 85 let.

Franc Meško je bil človek vedrega duha, dobrega srca in nikoli mu ni zmanjkalo idej. Bil je predsednik Društva upokojencev Gorišnica, član Nadzornega odbora, član raznih sekcij društva in še bi lahko naštevali. Pod njegovim predsedovanjem se je v društvu marsikaj postorilo. Poskrbel je, da se je večalo število članstva, kot znan finančnik je znal obrniti vsak takratni dinar, saj denarja v društvu nikoli ni dovolj.

Ena izmed večjih njegovih zaslug je bila vzpostavitev ogrevanja društvenih prostorov na nafto, ki se uporablja še danes.

Zelo rad se je udeleževal občnih zborov drugih društev, saj je s tem spoznal njihovo delovanje. Bil je zelo dober govorec in znal je prisluhni vsakemu človeku. Bil je tudi hvaležen za vsak nasvet. Tudi ko se je odločil umakniti iz organov društva, ker je dajal prednost mlajšim članom, ga je delovanje našega društva še vedno zanimalo. Ponudil je marsikateri nasvet, predvsem na naših občnih zbora, ki sta se jih s soprogo Ivanka redno udeleževala.

Zaradi njegove aktivnosti ga je DU Gorišnica ob svoji okrogli obletnici imenovala za častnega člana društva, kar je s ponosom sprejel.

Žal pa ga je lansko jesen bolezen priklenila na bolniško posteljo, pristal je v domu upokojencev na Ptuj, kjer se mu je pridružila tudi soproga Ivanka.

Ko smo ga v začetku leta obiskali, je imel še veliko načrtov, največja njegova želja pa je bila, da bi vsaj toliko ozdravel, da bi šla z Ivanka domov v Gajevce. Žal se mu ta želja ni izpolnila.

Žalostna vest, da se je naš častni član za vedno poslovil, je v ponedeljek, 20. marca, hitro obšla našo občino in tudi širše okolje. To nas je zelo ganilo, želeli bi se posloviti od njega, pa nam je bilo zaradi trenutne situacije onemogočeno.

Hvala ti, spoštovani Franc, za vse, kar si dobrega storil za našo družbo, predvsem pa za naše društvo.

Predsednik Vili Horvat in Upravni odbor Društva upokojencev Gorišnica

Življenje celo si garal, za dom in svoje bližnje vse si dal. Sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V SPOMIN

8. maja mineva 10 let, odkar nas je zapustil

Franc Lajh SOBOTINCI 9

Hvala vsem, ki postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi

Rad si imel življenje, rad si imel svoj dom in žitna polja. Življenje tvoje delovno je bilo, a dobrote tvoje nepozabne so.

SPOMIN

Danes, 8. maja, mineva 30 let, odkar te ni več med nami, dragi

Ivan Rajh IZ DRAŽENCEV 24

Hvala vsem, ki ste z njim delili življenje, postojite ob njegovem grobu in ga ohranjate v lepem spominu.

Tvoji najdražji: žena Emica, sin Ivo in hčerka Zdenka z družinama

Ni večje bolečine kot v dnež žalosti nositi v srcu srečnih dni spomine.

Dante

ZAHVALA

Z bolečino v srcu nas je zapustil dragi mož, oče, brat, bratranec, stric in svak

Egon Zorec

upokojeni dipl. ing. strojništva IZ ŽABJAKA 64B

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, družini Herak, sosedom, znancem za izraze sožalja, darovano cvetje in sveče. Hvala g. Borutu Pogačniku za poslovilne besede, zapisane v Sporočevalcu. Hvala Miru in patru Mateju za opravljen obred ter glasbeniku za odigrano melodijo.

Žaljuči vsi njegovi

Ko tvoje zaželimo si bližine, gremo tja v mirni kraj tišine. Tam srce se tiho zjoče in povedati ti hoče, da zelo pogrešamo te vsi, ki nekđaj skupaj smo bili.

SPOMIN

9. maja mineva eno leto, odkar si se od nas poslovila,

Veronika Štumberger IZ MEZGOVCEV OB PESNICI 40

Ni besed, ki bi nas tolažile v samotnih nočeh, ni solz, ki bi oprale bolečino iz naših src.

So le dragoceni spomini, ki nas učijo živeti naprej. Hvala vsem, ki ji prižigate sveče in jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

Veš, da je vse tako, kot je bilo. V vsaki stvari si, ki je v hiši, V mislih si, besedah naših. Da, celo v sanjah, le da se korak tvoj nič več ne sliši. (J. Medvešek)

ZAHVALA

vsem, ki ste našo mamo, taščo in babico

Štefanijo Plavčak Z GORCE 4

spoštovali, imeli radi in počastili spomin nanjo. Hvala vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in za svete maše ter nam izrekli pisna in ustna sožalja.

Hvala p. Sotlerju za opravljen obred, ge. Danici za ganljive besede slovesa, g. Kozelu za odigrano glasbo in pogrebemu podjetju Mir.

Vsem in vsakomur posebej iskrena hvala.

Sin in hčerke z družinami

MEDIA **24** Hrvaška • Priprave na turistično sezono

Bodo ulice spremenili v terase lokalov?

Hrvaška se mrzlično pripravlja na turistično sezono, ki jo bo krojil zloglasni koronavirus.

Foto: M24

Lastniki restavracij in lokalov so že opozorili na izgube, ki jih bodo imeli zaradi pravil o razdalji med mizami, zato na vlado apelirajo, da jim po vzoru Avstrije od sredine maja

dovolijo odprtje notranjih prostorov, kjer bi prav tako morali upoštevati higienska »korona« pravila. Predsednik hrvaškega združenja gostincev Marin Medak je lokalne oblasti poz-

val, da bi po vzoru latvijske Vilne na javnem prostoru – na ulicah, trgih in območjih za pešce – povečali prostor za gostinske terase.

sta

Švica • Sprememba varnostnih nasvetov

Vnuki smejo objemati stare starše

Kot so Švicarske oblasti konec aprila sporočile, je varno, če otroci, ki so mlajši od 10 let, objemajo svoje stare starše.

Švicarski znanstveniki so ugotovili, da majhni otroci ne predstavljajo tveganja za starejše sorodnike, saj niso prenašalci virusa, je po poročanju BBC pojasnil vodja oddelka za nalezljive bolezni na ministrstvu za zdravstvo Daniel Koch. Kljub temu pa priporočajo, da naj bodo tovrstna srečanja kratka, prav tako odsvetujejo, da bi stari starši varovali otroke.

Kot je dejal, so oblasti nasvet o socialni distanci med otroki ter njihovimi babicami in dedki objavile, ko je bilo še manj znanega o tem, kako se virus prenaša. »Majhni otroci niso okuženi in ne prenašajo virusa,« je dejal in dodal: »Enostavno nimajo receptorjev, da bi ujeli bolezen.« Mnogi stari starši »živijo za to, da bi videli svoje vnuke«, to je pomembno za njihovo duševno zdravje, je dejal. Spremenjena uradna navodila so švicarske oblasti objavile po posvetih s strokovnjaki

Foto: M24

na univerzah v Zürichu, Bernu in Ženevi, je poročala švicarska televizija SRF. Priporočilo se nanaša na majhne otroke, ki ne kažejo znakov bolezni, medtem ko se morajo drugi še vedno izogibati stikom s starimi starši. Vendar pa se vsi strokovnjaki ne strinjajo s temi ugotovitvami. Vodja nemških virologov Christian Drosten opozarja, da so podatki, na podlagi katerih bi lahko

trdili, da majhni otroci ne prenašajo virusa, nezanesljivi.

Tudi v Švici, tako kot v večini drugih evropskih držav, rahljajo ukrepe, ki so jih sprejeli za zajezitev širjenja epidemije novega koronavirusa. Ta teden so odprli vrtnice centre in frizerske salone. V dveh tednih se bodo učenci lahko vrnili v šole, odprla se bo tudi večina trgovin.

sta

Slovenija • Zdravniška zbornica ostro obsoja grožnje zdravniku

Rihardu Knaflju grozili s smrtjo

Zdravniška zbornica Slovenije ostro obsoja grožnje zdravniku Rihardu Knaflju, ki jih je bil deležen po nastopu v četrtkovi oddaji Tarča, v kateri je pojasnjeval strokovno stališče o kakovosti naročenih ventilatorjev.

Ker so mu grozili tudi s smrtjo, v zbornici Policijo pozivajo, naj takoj ukrepa in ga zaščiti ter sproži preiskovalne postopke. Kot so opozorili v Zdravniški zbornici, se je v Sloveniji nasilje, ki so ga deležni zdravstveni delavci, v preteklosti prepogosto jemalo premalo resno, zato je že prihajalo do najbolj tragičnih dogodkov, kar pa se ne sme več ponoviti.

P. R.

Foto: M24

Nagradno turistično vprašanje

Po terasah maja odprti tudi manjši nastanitveni objekti

Evropska potovalna komisija in Svetovni potovalni turistični svet pozivata države članice EU na dobro usklajen pristop pri ponovnem vzpostavljanju turističnih tokov. Ko bo pandemija koronavirusa pod nadzorom, se bodo vlade morale osredotočiti na privabljanje obiskovalcev in jih prepričati, da je sedaj pravi čas za raziskovanje in obisk.

Območje Evrope je glede na mednarodne prejemke turistično največja regija na svetu. V letu 2019 je s turizmom povezana potrošnja v EU dosegla 427 milijard evrov, kar pomeni 6,2 odstotka izvoza EU. Ta sektor je bil lani odgovoren za 27 milijonov delovnih mest. Tako bo turizem ključnega pomena za obnovo gospodarstva EU, ustvarjanje novih delovnih mest in prihodkov, kar bo izjemnega pomena v pričakovanju gospodarske recesije.

Na današnji dan leta 1945 je bil osvobojen Ptuj. Na ta izjemno pomembni dan smo skoraj v celoti pozabili. V preteklosti so ga do leta 1990 v okviru prazničnega dneva obujale nekdanje krajevne skupnosti mesta Ptuj, v samostojni Sloveniji pa nanj v okviru svojega projekta Spoznavajmo državo EU spominja TD Ptuj. Letos je tradicionalno praznovanje vstopa Slovenije v EU, ki že vrsto let poteka v okviru že omenjenega projekta skupaj z osnovnimi in srednjimi šolami ter vrtcem in v sodelovanju z MO Ptuj, odpadlo, zato se je TD Ptuj odločilo, da ga bo obeležilo na simbolni ravni. Danes ob 12. uri bodo člani upravnega odbora TD Ptuj v Evroparku ob prisotnosti ptujске županje Nuše Gajšek opravili simbolni dvig evropske zastave. Hkrati s tem bodo počastili dan osvoboditve Ptuja in 9. maj, dan Evrope.

V začetku tedna so po skoraj dvomesečni karanteni pričeli ob strogem upoštevanju vseh preventivnih ukrepov odpirati gostinske terase. 5. maja so vrata odprle tudi nekatere kulturne institucije: muzeji, galerije, razstavišča, knjižnice. Oglede so možni ob obvezni uporabi zaščitnih mask in ob upoštevanju drugih zdravstvenih ukrepov. Skupine z več kot petnajstimi obiskovalci morajo svoj prihod najaviti vnaprej, da se v muzejih

in galerijah lahko nanje pripravijo. V Pokrajinskem muzeju Ptuj–Ormož so povedali, da za zdaj še niso prejeli najav ogledov večjih skupin domačih ali tujih turistov. Zavod za turizem Ptuj, ki upravlja Galerijo mesta Ptuj, pa vsaj v začetnem obdobju po ponovnem odprtju k ogledu vabi s skrajšanim delovnim časom, od 11. do 17. ure, pri čemer velja, da bodo ob ponedeljkih še naprej imeli zaprto.

Še v maju naj bi vrata ponovno odprli manjši nastanitveni objekti, v se pa bo odvisno od epidemiološke slike. Minister za gospodarstvo in teh-

Foto: Črtomir Goznik

V začetku tedna so se odprle prve gostinske terase, 5. maja tudi že muzeji, galerije in nekatere druge kulturne ustanove.

Le najbolj svinjski prasci se prerinejo do državnega korita.

Jaz sem v času korona izolacije pridobil 5, ženin karakter pa 105 kil.

Čeprav ima že 10 let širokopasovno omrežje, je še vedno ozkogleden.

Žena in vlada zagotavljata, da bodo korona ukrepi popolnoma zrahljani takoj, ko mi brada devetih ovije pomivalno korito.

Žena mi stalno meče pijačo naprej. Prazne flaše pa nazaj.

Svet se mi je podrl, kot da bi ga zgradilo kakšno slovensko gradbeno podjetje.

AFORIZMI BY FREDI

nologijo Zdravko Počivalšek bo vladi predlagal, da se državna pomoč za turizem podaljša. V slovenskem turizmu se letos napoveduje velik upad, po nekaterih prognozah celo do 70 odstotkov. Nekatere prednosti, predvsem pa butična in okolju prijazna ponudba lahko sicer ta črni scenarij omilijo, če bo to ostalo strateška usmeritev slovenskega turizma tudi v prihodnje.

Za lastnike nepremičnin in plovil naj bi se počasi pričela odpirati tudi Hrvaška. To je prvi korak, v drugem pa bi se odprla tudi za turiste. 110 tisoč slovenskih lastnikov nepremičnin na Hrvaškem tako lahko realno upa, da bodo tudi letos dopustovali 'na svojem'.

V enem prejšnjih nagradnih turističnih vprašanj smo spraševali o tem, v katerih letih je bilo na območju Potrčeve ceste 13-15 na Ptuj pri arheoloških raziskavah odkritih 116 rimskodobnih grobov. Nagrado za pravilen odgovor, da so bili ti odkriti v letih 2001–2002, bo prejela Sonja Erlač. Danes sprašujemo, koliko kosov šteje pohištvena zbirka v ptujskem gradu. Nagrada za pravilen odgovor je vstopnica za kopanje v Termah Ptuj, ki jo boste lahko koristili po odpravi ukrepov zaradi koronavirusa. Odgovore pričakujemo v uredništvu Štajerskega tednika, Osojnikova 3, do 15. maja.

NAGRADNO TURISTIČNO VPRAŠANJE

Koliko kosov šteje pohištvena zbirka v ptujskem gradu?

Ime in priimek:.....

Naslov:

Davčna številka:.....

Kupon pošljite ali prinesite na naslov: Radio Tednik Ptuj, Osojnikova 3, 2250 Ptuj.